Russian

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

OCT 24 1913

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų kląuskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 43. Brooklyn, N. Y. 22 d. Spalio (October) 1913 m. Metai XXVIII

Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

TĖVŲ PAREIGA.

Kiekvienas gerai supranta ir mato, kad visuomenės, tautos pakėlimas priguli nuo musų jaunosios gentkartės išsilavinimo. Jeigu musų priaugančioji karta bus gerai išauklėta, dorai išauginta, tai be bejonės musų visuomenė pakils ir užims pritinkamą vietą žmonijos gyvenime. Supranta tą gerai musų laikraštija ir musų visuomenės veikėjai ir žadina visuomenę įvairiais budais rupinties apie vieną svarbiausią dalyką — jaunuomenės lavinimą.

Per laikraščius, per kningas šaukiama prie darbo lavinti ir šviesti jaunimą, tveriamasi visokių budų, kad pakėlus musų jaunimo susipratimą, kad padidinus jo išsilavinimą. Šaukiama jaunimas vardan tėvynės, doros, rodoma sritys prakilnaus darbo; visi tie šauksmai sukelia šiek-tiek jaunimą, bet visuotino tikslo neatsiekia, nes ant savo kelio sutinka didelį priešą — vyresniosios kartos, musų tėvų apsileidimą-nerangumą.

Pagimdę vaikus musų tėveliai mano atlikę savo pareigą, savo užduotį ir jau mažai tesirupina tolimesniu vaikų gyvenimu. Vaikai auga praleisdami pusę laiko ant gatvių, pešdamies tarp savęs, purvini, palydėdami žmones akmenukais-pagaliukais; paragauja biskį mokslo: išmoksta angliškos kalbos ir tiek, ir dar nesubrendę, nesuaugę jau stumami į dirbtuves, kuriose palydi savo sveikatą, kuriose naikinama viskas, kas tik tai gali buti brangaus jaunoms sieloms. Dar vaiku budamas, bet jau atrodo seniu, nes tuomi jį paverčia dabartinis netikęs surėdymas ir gimdytojų nerangumas.

Dažnai aimanuoja tėvai: „vaikai ištvirkę, negalima jų suvaldyti, nei ant gero kelio atvesti"; bet aimanuodami užmiršta, kad išdalies ir jie prisidėjo prie vaikų ištvirkinimo. Jau to ištvirkimo nebeišmuši nei su „lazda"...

Kada vaikai auga, tėvai mažai atkreipia atidos į vidurinį vaikų gyvenimą. Nesirupina vaikų siekiu, noru, visai mažai rupinasi vaiko psichologija, ir vaikai palikti sau auga ir semia savo gyvenimo prityrimus iš šaltinių, kuriuose randasi vien tiktai nuodai. Kada vaikas pilnai prisigėrė tų nuodų, tėvai aimanuoja, bet vargiai čia bepadės vaitojimai, kad nuodai jau suaugo su vaiko dvasia ir kunu. Antra (ir patis tėvai paduoda savo vaikams nemažesnius nuodus, savo šeimyniškų netikusiu gyvenimu, — nesutikimu tarp savęs, barniais, melais ir labai išsiplatinusiu tarp lietuvių girtuokliavimu. Kiekviena dieną, vaikai mato tokiuos atsitikimus ir nesykį dar dalyvauja juose. Kogi galima norėti iš tokių vaikų, kurie iš tėvų kaltės nustojo jausmų ir užsikrečia baisia liga, kurios pasekmės sunkiai išdildomos per ilgus metus? Ar galima tikėties iš vaikų išaugusių tokiose šeimynose ir tokiose sąlygose gerų darbininkų? Gal iš šimto ir paasitaiko vienas, bet daugumas pavirsta į žmones be siekių, be augštesnių idealų, — jų visas gyvenimas taip baisus, nuogas, kad net skaudu darosi pradengus uždangą jų gyvenimo, pamačius jų gyvenimo tuštumą ir nuogumą. Del palyginimo paimkime du vaiku: vieną išaugusį šviesioje šeimynoje, antrą kokio nors girtuoklio-apsileidėlio; kaip keistai skiriasi vienas nuo kito: vienas atviras, šviesus, gyvas; antras — suniuręs, bailus, neužsitikintis niekuo, nes niekados nieko teisingo nematė. Iš tokio vaiko mažai besulauks naudos visuomenė ir tėvai. Nuodais jau yra užkrėsta jo siela!

Ištautėjimas kaip ir kitos ydos paeina taipogi iš musų tėvų apsileidimo ir nerangumo. Mažai tėvai rupinasi vaiko susipratimu, dar mažiau tautišku vaiko susipratimu. Amerikos lietuvių vaikams prisieina sunkian padėjiman atsidurti: tėvai nesirupina, idant pramokinus vaikus gimtinės kalbos, jiems dailiau klausyti, kaip vaikai kalba svetima, jiems nesuprantama kalba. Didžiuojasi, kad nebegali suprasti. Liudnas apsireiškimas! Del stokos lietuviškų mokyklų, vaikai lanko angliškas, kur pramokę vien tiktai anglų kalbos, be jokių prityrimų, dar nesuaugę, nesubrendę, pradeda dirbti dirbtuvėse, kad tėvams padėjus. Sugniaužia tos dirbtuvės vaikų jaunas sielas, prislėgia visus dvasios augštesnius troškimus ir gyvenimas jųjų toks pilkutis, toks liudnas-liudnas. Automatus suteikia mums dirbtuvės iš jaunučių sielų, kurios juda ir sukasi taip, kaip užtaiso koks individualas.

Girdisi tankiai balsai: „vargingas tėvų padėjimas, neišteklius verčia musų vaikus prie tokio liudnaus apsireiškimo". Išdalies gali buti kad ir tas turi įtekmę, bet visgi tas nesumažina tėvų kaltės.

Lietuvoje, kur varžomas mokslas, kur slėgiamas musų kulturos kilimas, nuveikta daug tam tikslui; Amerikoje, kur mokslas pasiekiamas lengviau, kur sąlygos geresnės, galima butų nuveikti daugiau. Kningos, laikraščiai pilte pilasi — tiktai semk. Tiesa, laikraščiai ragindami kitus prie kilimo, tankiai, kaip va ir dabar dedasi, atkartoja tuos pačius netikusius apsireiškimus. Barniams, koliojimams pašvenčiama daug laiko, bet tas apsireiškia delto, kad musų visuomenė neišsilavinus. Jeigu visuomenės gyvenimas butų prakilnesnis, tai musų laikraštijoje negalėtų buti vietos tokiems dalykams, kurie vien tiktai kenkia musų veikimui. Visuomenės išsilavinimas atsispindi visuomenės veikime. Idant visuomenę pakėlus prie to augštumo reikia, kad musų jaunesniąją kartą pakeltų; prie to kilimo privalo prisidėti tėvai-auklėtojai. Musų tėvai turi išsižadėti daugybės ydų, turi pradėti kitokį gyvenimą, visą savo atidą privalo atkreipti ant savo vaikų. Nebeturi buti vietos tokiems išsireiškimams, kaip: „Mano Jonelis, tai gudrus vaikas, maukia degtinę, kaip senis". „Ką ten tavo Jonelis", sako kitas, „mano Juozelio, tai ir pats nelabasis nepriveiks; kad keikia, tai keikia". Džiaugiasi, bet už kiek laiko jau vaitoja, kad nebegali suvaldyti. Kas gi kaltas? Be to, tėvai dažnai džiaugiasi, kad vaikai jau dirba, parneša kelius dolarius, bet nemato, kad tie vaikai jau džiusta, kad jau džiova iškėtusi ant jų savo sparnus, Gal vargas verčia vaikus siųsti uždarbiauti? Gal, bet gerinti savo buvį vaikų sveikata — tai perskaudi čienia. Ne kiek ir vargą tesumažįsi tais keliais dolariais. Vaikui susirgus tai dar didesnis vargas tėvams, vargas kada jų paspirtis jau griuna į kapus dar nei gyventi nepradėjus.

Ar negalima, kaip visuomenei, taip ir tėvams pagalvojus, išrast šian klausiman atsaką? Ar negalima tą vargą sumažinti už tuos pinigus, kurie praleidžiami girtuokliavimui, kazyriavimui ir t. p.? Ar negalima butų, pametus blogus papročius šeimyniškame sugyvenime, vengiant keiksmų, prasivardžiavimų, duoti vaikams daugiau apsišvietimo, duoti gerą ir dorą pavyzdį. Jeigu tiktai musų vyresnioji karta eitų tobulyn, tai apie vaikus, jaunesniąją gentkartę nereikėtų taip labai rupinties. Išaugtų ji šviesiais, gerais ir naudingais visuomenei žmonėmis, pavyzdingais tautos sąnariais.

Pagalvokite apie tai!

J. E. Karosas.

L. M. D. pasiuntinių maršrutas.

Spalio mėn.:
27 d. paned. — Minersville ir New Philadelphia, Pa.
28 d., utarnikas — Mahanoy City, Tamaqua ir Coal Dale, Pa.
29 d., sereda—Mt.Carmel ir Girardville, Pa.
30 d., ketvergas — Freeland ir Hazleton, Pa.

Peržvalga.

// Anglų laikraštis apie d-rą Basanavičių.

Atsilankius Philadelphijoje gerbiamiems svečiams iš Lietuvos, vietiniame anglų laikraštyje „The Philadelphia Press" spalio 7 d. buvo patalpintas gan ilgas straipsnis apie d-rą J. Basanavičių. Prie straipsnio pridėtas ir d-ro J. Basanavičiaus paveikslas, po kuriuom stovi sekantis parašas:

„D-ras Jonas Basanavičius, buvo pirmiaus prašalintu iš Rusijos, privatiškas gydytojas ir artimiausias dviejų Bulgarijos karalių draugas, atsilankė dabar Philadelphijoj busiančio Lietuvos muzėjaus ir kningyno reikalais".

Straipsnyje paduotas aprašymas, delei kokių priežasčių d-ras J. Basanavičius buvo priverstas apleisti savo tėvynę-Lietuvą ir gyventi svetur 25 metus, ir kaip jis 1906 m. vėl sugrįžo Lietuvon.

Ypač įdomus aprašymas d-ro J. Basanavičiaus prasišalinimo iš Lietuvos ir jo gyvenimo Bulgarijoje:

„Kada d-ras J. Basanavičius sužinojo, jog Rusijos valdžia nusprendė jį prašalinti iš Lietuvos, jis be skatiko kišėniuje greit atsidurė Bulgarijoje. Ten jis pradėjo naują gyvenimą, užsiimdamas gydytojaus praktika.

„Greit jame apsireiškė nepaprasti gydytojaus gabumai. Jis, taip sakant, diena iš dienos augo to krašto žmonių tarpe. Praeina keli metai, ir jis lieka asmenišku Bulgarijos karaliaus Aleksandro gydytoju. Užėmus Bulgarijos sostą karaliui Ferdinanadui, d-ras J. Basanavičius pakįla dar augščiau — tada jis įgauna didžiausią šlovę ir pagarbą. Nuo to meto, kada dabar viešpataujantis karalius Ferdinandas užėmė sostą, iki įvykimui Rusijoj permainų 1905-6 mm., kada jam buvo leista sugrįžti Lietuvon, d-ras J. Basanavičius suseidavo su karaliumi, o kartais net po keletą savaičių prabudavo karališkuose rumuose. Jis pasidarė intimišku (artimiausiu) karaliaus draugu. Jam tada buvo suteikiami ne tik turtai, bet ir augštos pagarbos. Penkis kartus karalius Ferdinandas iškilmingai apdovaonjo jį augštais pagarbos orderiais".

Vienok, nežiurint ant to viso, pasitaikius pirmai progai, d-ras J. Basanavičius grįžta Lietuvon ir su stebėtinu pasišventimu dirba savo tėvynės bei lietuvių labui. Štai kaip apie tai jis patsai ten kalba:

„Aš mylėjau Bulgariją, bet Lietuvą mylėjau daug daugiau. Ir kaip tik sužinojau, kad jau galiu sugrįžti tėvynėn, aš tuoj pardaviau nejudinamą turtą ir sugrįžau į savo gimtinį kraštą, iš kur aš nuo to laiko niekur neišvažiavau, o šitą išvažiavimą darau vien tik su tėvynės reikalais".

Toliau straipsnyje aprašyta apie d-ro J. Basanavičiaus veikimą Lietuvoje, apie kėlimą tautiško susipratimo bei kulturos tarpe visų lietuvių, o taipgi apie tikslą įjdviejų atsilankymo Amerikon, ty. apie rinkimą aukų Tautos Namams Vilniuje, kur buvo lietuvių muzėjus, kningynas ir, taip sakant, mokslo šaltinis...

•

// Ką rašo serbai apie lietuvius.

„Lietuvos" 40 num. peržvalgoje patalpintos ištraukos iš einančio Chicagoje serbų laikraščio „Ujedinjeno Srpstvo", kur aprašomas lietuvių tautiškas judėjimas. Mes žinome, kad serbai per ilgas metų eiles patįs kentėjo priespaudą, kad jie beveik taipgi buvo persekiojami, kaip ir lietuviai, kad ir jiems gręsė pražutis, bet jie atsilaikė. Taigi, mums svarbu žinoti, kaip jie žiuri ant musų, lietuvių. Užtai, manome, nebus bereikalinga, privesti keletą citatų.

„Į paskutinius 30 metų šita tauta (lietuviai) pakilo iš tamsumos, mes galėtume pasakyti, iš kapo... Apie tai, kokią jiegą, drąsą, susipratimą, narsumą ir savo tautystės meilę turi šie žmonės, galima geriausiai spręsti iš to fakto, kad jie į taip trumpą laiko tarpą atsiekė visiško pasisekimo ir atgijimo... Šie žmonės buvo palikti kovoti už savo gyvybę be apšvietos spindulėlio, bet lietuvių tautai nebuvo skirta išnykti nuo žemės skritulio".

Aprašydamas lietuvių tautos atgijimo pradžią, štai ką serbų laikraštis sako:

„Pasiutinis, tartum nuo Dievo, buvo jiems (lietuviams) pasiųstas. Tai buvo vienas iš jų pačių tautos; žmogus, kuris kilo iš ukininkų ir gavo apšvietimą, žadėjusį jam puikų ir lengvą gyvenimą, o gal ir bajorystės titulą. Bet jisai metė tą visą šalin ir pasišventė tarnauti savo nužemintai tautai. Jisai nuėjo į josios gilmes, skleisdamas šviesą ir mokslą, kas buvo tuomet uždrausta lietuvių kalboje daryti, mokino žmones pažinti savo tautos didybę. Tas žmogus buvo d-ras Jonas Basanavičius.

„Daugeliu kliučių buvo iškiotas jo kelias, kaip ir yra visuomet su prakilniais vyrais, kurių vienatiniu tikslu yra žmonijos pakėlimas bei pagerinimas. Savo dideliu ir nenuilstančiu darbu, kuriame jam padėjo ir kiti lietuviai-apšviestunai, jisai nuveikė daugiau, negu kitas žmogus dabartinėje lietuvių gentkartėje".

Apart to viso, kaip paduoda „Lietuva", serbų laikraštyje aprašytas dabartinis lietuvių stovis apšvietos, draugijinio gyvenimo politikos bei pirklybos srityse. Ten taipgi pasakojama apie dabartinį d-ro J. Basanavičiaus ir p. M. Yčo keliavimą po Amerikos lietuvius ir apie tikslą, su kuriuom jiedu atsilankė šitame krašte. Išreikšdamas pagyrimą Amerikos lietuviams, kad jie išgirdo Lietuvos pasiuntinių balsą ir atėjo pagalbon svarbiam tautos reikalui, ty. pastatymui Tautos Namų Vilniuje, laikraštis taip užbaigia savo nuomones apie lietuvius:

„...jie (lietuviai) ir toliau pasekmingai gyvuos, ir jų Lietuvoje pasilikusieji broliai greit išgaus sau tai, kas priguli visiems žmonėms ir visoms tautoms: laisvę ir laimę".

•

// Pigios rankos polemika.

„Pirmyn" nr. 28 pasibara ant musų už p. S. feljetoną (žr. „V. L." —40) ir, vienok nieko jame blogo neparodęs, sušunka: „Vienybės Lietuvninkų" falsifikacija". O tos „falsifikacijos" esama tame, kad minėtame musų feljetone buvo indėta šitokie socialistų žodžiai: „Mes atšaldėme visuomenę, kad Tautos Namui ne-

aukautų''. Tas pigios rankos polemikas norėtųšituos žodžius kaip galint nuo „P.'' atitolinti. Čia nuo „Pirmyn'' atitolinti. Čia reiktų pasakyti, kad tas polemikas, matomai, savo laikraščio visai neskaito. Jei jis skaitytų, tai „Pirmyn'' nr. 23 butų štai ką užėjęs: „Ne delto **socialistai pasistengė atšaldyti minią** (musų pabraukta Rd.), kad jiems rupėjo užkenkti, etc.''

Keisti tie musų pigųs polemikai! Čia pasigiria padarę, čia vėl ginasi nepadarę.

•

// **Apžvalgos „perias''.**

„Kova'' N42 „nušviečia'' kokio menciaus apžvalgos kaikuriuose lietuvių laikraščiuose telpa. Esą: „Draugo'' davatkinės, „Kataliko'' gatviškai-bominės ir šlicinės, „Lietuvos poručikiškai-šnapsinės, „Tėvynės'' — šnapso ir ašarų mišinys''.

Bravo, bravissimo!

•

// **Žinyčia'' likviduota.**

„Lietuvos'' N44 p. J. J. Hertmanovičius praneša visuomenės žiniai, jog kolonizacijos draugija „Žinyčia'', sutverta 1905 m. Wisconsino valstijoj, rugsėjo 16 d. š. m. užbaigus savo gyvavimą, išmokėjus akcijonieriams įmokėtus pinigus už akcijas ir dividendus. Žemė, kurią ta draugija turėjo, visa išparduota sąnariams. Uždarbis, kaip sako p. Hertmanavičius, buvęs neprasčiausias, bet, delei stokos pritarimo iš visuomenės pusės, akcijonieriai nusprendė draugiją panaikinti. Aktuališki sąnariai, kurie dalyvavę visuose tos draugijos darbuose, gavę 30% dividendo ir visus pinigus, įmokėtus už akcijas. Pinigai su dividendu busią išmokėti ir tiems sąnariams, kurie, užsirašę daugiau akcijų, savo kontrakto neišpildė, arba atsiėmė savo pinigus, palikdami ne mažiau, kaip 10 dol. už draugijos suvylimą. Tie pinigai dabar bus sugrąžinti su 10% dividendo. Prie draugijos pasilikę dar 6 akcijonieriai, kurių antrašų valdyba nežinojo ir delei tos priežasties negalėjo išmokėti jiems pinigų už akcijas ir dividendus. Draugijos valdyba tečiau pasiliksianti savo urėduose dar 3 metus. Jos prezidentu yra Povilas Rumkevičius, 318 E. 116-th st., Kensington, Ill., sekretorium — M. D. Činikas, 2727 W. 22-nd st. ir Niceforas Žilevičius, 2533 So. Spaulding ave., Chicago, Ill.

•

// **Niekus kalbi, ponas Strazde!**

P-as St. Strazdas rašydamas „Laisvėje'' apie New Yorko Essex gatvę, jagamasčių ir saliuninkų idėją svetimženkliuose, nepraustaburnius, o labiausia apie bifsteką sako, kad „Vien. Liet.'' skaitanti „amžina teisybe'' tai, „kad Amerikos lietuvių socialstiška laikraštija niekinanti tautos namų idėją bei įvardija Mokslo Draugijos delegatus „žvėrimis''! Pasak p. Strazdo, socialistai žino, „kad tas nelemtas delegatų įvardijimas **įvyko per klaidą** (musų pabraukta)''. Kodelgi, p. Strazde, nepasistengei tuč tuojau tą klaidą pataisyti, atšaukti, kaip tik ji pasirodė „Laisvės'' numeryje! Arba, kodėl išmintingasis „Laisvės'' redaktorius dėjo laikraštin, kodel rodė svietui tokią „garsių rašytojų-studentų'' parašytą, VIII LSS. rajono užtvirtintą, rezoliuciją! Jeigu jau tame rajono susivažiavime arba konferencijoje nesirado nei vieno išmintingo žmogaus, kuris butų sudandęs tokiuos gėdą nešančios rezoliucijos rašytojus, tai jau „Laisvės'' redaktorius butinai turėjo suprasti, kad tokiai rezoliucijai geriausia vieta — gurbas.

Nesisielok, p. Strazde! „Vien. Liet.'', pasidėkavojant psichologijos mokslui, dar ligi šiol nuvokia, ką kaikurie socialistai pasakė iš širdies ir ką pasakė, pasako bei dar pasakys norėdami save apsibaltinti ir uždengti tamsius savo grįčios šešėlius, idant plačioji, neapšviestoji visuomenės dalis jų nepamatytų.

Ergo, p. Strazde! geriau pasisakytume isau, kad ne tą parašei, ką, kaipo žmogus, turėjai parašyti. Pasisakyk sveikas sau, kad partiviškumas žmoniškumą perviršino. Kadir tai bus skaudi tiesa, bet visviena tai bus tiesa pasakyta.

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Jau daugelis tikėjosi greit susilaukti Meksikoje ramumo; Suv. Valst. valdžia irgi manė, kad šiokiu ar tokiu budu Meksikos klausimas bus užbaigtas ramiu budu. Vienok bėgyje paskutinių dviejų savaičių dalykų stovis Meksikoje žymiai pablogėjo. Mat, prasidėjus galutinai prezidento rinkimo agitacijai, laikinis prez. Huerta pasiryžo trukdyt rinkimus, kurie, matomai, krypsta ne jo pusėn. Aršiausiu jo pasielgimu yra suareštavimas 110 parlamento atstovų. Priegtam, sukilėliai kovoja vis pasekmingiau — jų rankose visos šiaurinės Meksikos gubernijos.

Pardėjus Huertai lošti diktatoriaus rolę, Suv. Valstijų valdžia pasiryžo nuo šio laiko veikti aktiviškiau. Atsinešimai tarp Meksikos ir Suv. Valst. liko labai įtempti. Galima laukti, kad greitu laiku bus atšauktas prez. Wilsono pasiuntinis J. Lind. Suv. Valst. valdžia mano, kad prezidento rinkimai Meksikoje (spalio 26 d.) bus tik komedijos aktas, kuris neįneš kraštan jokios permainos.

Paskutinėse dienose pasiųsta Meksikos valdžiai dvi notos, kur pasmerkiama Huertos politika, ypač atstovų suareštavimas. Vieną notą pasiuntė Bryanas, kitą patsai prez. Wilsonas. Atsibuvuvo plačiai apsvarstytas Meksikos klausimas. Liko nutarta pasiųsti į Meksikos pakraščius kariškus laivus: „Rhode Island'', „Nebraska'', „New Jersey ir „Virką laivą: Rhode Island'', „Nebraska'', „New JJersey'' ir „Virginia''; jų kamandierium bus adm. C. Boush. Anglija ir Vokietija taipgi pasiuntė kariškus laivus Meksikos link.

MEKSIKA.

Spalių mėn. 11 dieną atėjusios iš Meksiko miesto žinios praneša, jog dabartinis Meksikos prezidentas Huerta paliepęs areštuoti ir kalėjiman pasodinti 110 Meksikos parlamento atstovų rumo sąnarių, buk tai už „galybės uzurpavimą''. Senatorių nekliudė. Neklindė taipgi ir atstovų katalikų, kurie pritaria dabartinio prezidento administracijai, kurie remia jo valdžią.

Meksikos parlamento atstovų rumo sąnariai ne senai išnešę rezoliuciją reikalaujančią, kad valdžia išaiškintų, kur dingo vienas senatorius, d-ras Belisara Dominguez'as, kuris viešai savo prakalboje pasmerkė prez. Huerta'os valdžią. Prez. Huerta gi reikalavo, kad tą rezoliuciją, kaipo įžeidžiančią valdžią, atšauktų. Bet atstovai atsisakė tokį jo reikalavimą priimti ir dar pagrumojo, kad, jeigu valdžia atsisakytų jų reikalavimą išklausyti, perkels atstovų rumą iš Meksiko miesto, Meksikos sostinės, į kitą to krašto dalį. Prez. Huerta tokį griežtą jų reikalavimą paskaitė „galybės uzurpavimu'' ir paliepė juos suareštuoti. Taigi spalių mėn. 10 d. naktį atėjo į atstovų rumą policijos šėfas, kuris perskaitė areštuojamųjų atstovų pavardes. Visų-pirmiausia suareštavo tris, o paskiau policija, kurios buvo prisirinkus pilna parlamento galerija, pradėjo areštuoti kitus ir gabenti juos tramvajais bei automobiliais į kalėjimą.

Toksai dikttaoriškas, toksai despotiškas prez. Huerta'os pasielgimas sukėlė labiausia vietos žmones, išgirdę apie atstovų areštavimą, pakėlė smarkų protestą. Vietos žmonės simpatizuoja atstovams ir užsipuola ant prezidento bei jo netikusios valdžios. Todel prez. Huerta, bijodamas žmonių keršto, apstatęs savo palocių sargyba, kuri jį uoliai saugoja.

Kareivija tokį prez. Huerta'o pasielgimą paskaičiusi — milžinišku juoku. Po Meksiko miestą dabar vaikščioja kareivių patrolės ir daboja, kad to miesto gyventojai maišto nepakeltų, kad ne pasikėsintų paliuosuoti suareštuotųjų atstovų. Kadir oficieriai pagyrė tokį Huerta'os žygį ir paplojo jam, bet bankieriai ir pirkliai visgi nerimauja, bijosi suiručių bei maištų, kurie lengvai gali iškilti.

Pagaliaus sakoma, kad Huerta tokiuo savo žygiu pasistatė save militarinio diktatoriaus vietoje ir parodė, kad jis gali pasielgti, kaip tik jam patinka.

Kur dingo d-ras Dominguez'as, niekas tikrai nežino. Vieni sako, kad jį pasitiko toks pat likimas kaipir buvusįjį prez. Madero, kiti gi tikrina, kad jį įmetė kalėjiman. Jo šeimyna ir jo draugai pasiryžo jį surasti, bet jų pasiryžimas neatnešė jokių vaisių. Ir, žinoma, nelengva surasti žmogų tokioje valstybėje, kur žydi vergija, kur viešpatauja despotizmas, kur kunigija kišasi į valstybės reikalų vedimą. Ten visakas galima, ten daug nepakenčiamų dalykų pakenčiami.

Spalių mėn. 15 dieną iš Meksiko miesto praneša, kad vietos diplomatai nurodę prez. Huertai, kad to miesto tvarkos palaikymui reikia 5,000 kareivių garnizono, kuris apsaugotų svetimtaučių turtą ir gyvastį. Ar ištikrųjų jau gręsia Meksikos sostainei pavojus, diplomatai atsisako apie tai kalbėti, tečiau nurodo, kad kareivija esanti reikalinga atsispyrimui prieš sukilėlius, jei pastarieji užsimanytų Meksikos sostinę užimti.

Taipgi pranešama, kad dešimts tautų arba viešpatijų, tų tarpe Anglija, Francuzija, Ispanija, Norvegija, Kuba, Guatemala ir be abejo Chinija nusiųsiančios į Meksikos vandenis savo laivus apsaugojimui legacijų ir svetimtaučių reikalų. Kaip mano Francuzijos ministeris busiąs to judėjimo vadovu.

Tarp Meksikos miesto diplomatų pasklidęs gandas, buk Anglija remsianti Ameriką, kuri mano įsikišti į Meksikos reikalus ir savaip juos vesti bei tvarkyti. Tiesa, Anglija aktiviai nedalyvausianti, bet iš pašalies žiurėsianti į Amerikos veikimą ir dabosianti reikalų tvarkymą. Tečiau vėlesnės žinios iš Londono praneša, kad Anglija vidurinį Meksikos judėjimą skaito, kaipo grynai vidurinį Meksikos dalyką ir nemano į ji įsikišti, nors neatsisako saugoti savo reikalų.

Iš Paryžiaus spalių mėn. 16 d. praneša, jog Meksikos prez. Huerta gavęs iš Paryžiaus bankų 2,600,000 dol. paskolos. Tą paskolą Meksikos prezidentas išgavęs pasidėkavojant katalikų partijai, kuri paryžiečiams bankininkams savaip perstatė dalykų stovį. Delei tos paskolos į Paryžių buvo nukeliavęs net Meksikos gub. arcivyskupas kun. Jose Mora.

Iš Visur.

ŽUVO 423 ANGLIAKASIAI.

MILŽINIŠKA KATASTROFA ANGLIŲ KASYKLOJE.

Cardiff, Wales (Angl.). Spalio 14 d. Sengenhydd anglių kasykloje „Universal'' ištiko neapsakoma ismarki ekspliozija, nuo kurios žuvo 423 angliakasiai. Angliakasykloj buvo 935 darbininkai, iš kurių 512 liko išgelbėta. Nors negyvų pasisekė atkasti tik 28 darb., bet manoma, kad ir likusieji 395 darbininkai taipgi žuvo.

Sulig angliškų laikraščių pranešimų — tai didžiausia Anglijos angliakasyklų historijoj katastrofa.

Netenka žodžių, idant tinkamai aprašyti tą visą, kas darėsi paplitus žiniai apie katastrofą. Tukstančiai žmonių susirinko į ištikusios nelaimės vietą — tai buvo pačios, motinos, sunai ir dukteris prislėgtų angliakasykloj darbininkų. Girdėjosi baisus šauksmai, verksmai, aimanavimai... Buvo susirinkę aapie 40 tusktančių žmonių. Dvyliką metų atgal toje pat „Universal'' angliakasykloje nuo ekspliozijos žuvo 81 darbininkas.

DA RAPIE LAIVO „VOLTURNO'' SUDEGIMĄ IR ŽMONIŲ AUKAS.

Jau pereitam „V. L.'' num. buvo minėta apie baisią nelaimę, ištikusią Uranium linijos garlaivį „Volturno'', plaukusį iš Rotterdamo į New Yorką. Laivas „Volturno'' užsidegė beveik pačiame Atlanto vandenyno viduryje. Laivas užsidegė spalio 9 d., anksti ryte. Ant jurių siautė neapsakomai smarki audra. Milžiniškos bangos tartum tyčia stengėsi viską sunaikinti, kas pasipainiojapakliuva tose begalinėse vandens erdvėse.

Laivo kapitonas Inch, pamatęs, kad jau negalima sustabdyti gaisro, bevieliu telegrafu šaukėsi pagalbos prie kitų laivų. Pirmiausiai pribuvo Cunard linijos laivas „Carmanija'', o paskui dar 9 įvairių linijų laivai. Kadangi siautė baisi audra, laivai negalėjo paduoti tinkamos pagalbos, kol nesumažėjo bangos (spalio 10, anksti ryte).

Kada, paliepus kap. Inch'ui, buvo nuleisti du atsargos laiveliai su žmonėmis, bangos tuoj juodu apvertė ir sumušė į degančio laivo sienas; kartu žuvo visi juose buvę žmonės. Paskui buvo nuleista dar keturi atsargos laiveliai, bet ir jie, o kartu ir žmonės, dingo jurių bangose. Galop nuo eksplozijų taipgi žuvo keliolika žmonių. Išviso žuvo keleivių ir jureivių 136 ypatos. Laivas „Volturno'' sudegė galutinai.

Pribuvus pagalbon daugiau laivų, vieni stengėsi sulaikyti bangas, o kiti, paduodami atsargos laivelius, gelbėjo nelaimingusius. Išgelbėjo 521 žmogų.

Daug liko išgelbėta vaikų, kurių tėvai nuskendo jurių bangose. Vieni iš išgelbėtųjų nuvežti Europon, kiti atgabenti Amerikon. Mat, kur koks laivas ėjo, ten juos nuvežė. Daug išgelbėtųjų atvežė New Yorkan laivai „Groser Kurfurst'' ir „Kroonland'' (ant to laivo parvažiavo iš Lietuvos ir visiems žinomas kinematografistas A. T. Račiunas).

Daug įdomių dalykų pasakė išsigelbėję nuo baisios mirties keleiviai, o ypač įdomųs pranešimai didvyrių-kapitonų Fr. Inch'o („Volturno'') ir Barr'o („Carmania'').

Kur priežastis tos baisios nelaimės? Kas uždegė laivą „Volturno''? Išgelbėtas ant Francijos laivo „La Touraine'' vokietis Fred. Radtke pasakoja, kad vienas iš rusų keleivių numetė deganti papierosą į grindyse buvusę kiaurinikę (grindyse buvo daug kiaurinių). Apačioje buvo sukrauti emigrantų bagažai. Jis greit patėmijęs einančius per tris kiaurinikes dumus; atvėręs į bagažų skyrių duris pamatė, kad ten jau ugnis .

Vienok Uranium linijos valdyba praneša, kad tą katastrofą surengė kitos kompanijos, su kuriomis Uranium varė konkurenciją. Ypač šnairavo Belgijos, Holandijos ir Vokietijos kompanijos. Prieš išplaukiant laivui „Volturno'', Uranium linijos valdybon buvo prisiųstas grumojantis laiškas. Ten pasakyta: „Jei neišpildysite musų reikalavimus, vienas iš jusų laivų bus sudegintas''. Kalbama, kad anglių sądėlyj laivo „Volturno'' buvo padėta bomba, kuriai sprogus ir ištiko augščiau aprašyta katastrofa.

Kapitonas Fr. Inch pribuvo New Yorkan ant laivo „Kroonland'' spalio 16 d. (vakare), kartu su juom pribuvo 89 išgelbėtieji nuo mirties.

Kapitonas Fr. Inch paskutinis apleido degantį laivą 7 val. ryto, spalio 10 d. Buvo net pranešta, kad jis išdegė akis. Abelnai, laukusieji pagalbos žmonės negalėjo galop iškentėti karščio, pradėjo degti batų padai, svilti plaukai. Vyrai stovėjo arčiau prie ugnies, vaikai ir moteris — toliau. Girdėjosi nuolatinis moterų verkimai ir aimanavimai...

MOTERIS GARLAIVIO KAPITONU.

Kopenhagen, Danija, spalio 14 d. Praušama, kad tula Agneta von Bauditz liko paskirta vieno garlaivio kapitonu, nes labai puikiai išlaikė reikalaujamus kvotimus. Yra tai dar jauna moteris, labai gražaus sudėjimo.

HISTORIŠKAS PALOCIUS SUDEGĖ.

Berlin, spalio 14 d. Sudegė senas historinės svarbos Oldenburgo rezidencijos palocius. Padėkavojant energiškam veikimui ugnagesių ir kareivių, brangią biblioteką ir gamtos historijos kolekcijas pasisekė išgelbėti.

IŠGELBĖTIEJI NUO „VOLTURNO''.

Havre, Francija. Spalio 14 d. šiton prieplaukon pribuvo Francijos laivas „Touraine'', kuris išgelbėjo 42 ypatas nuo degančio „Volturno''. Priimti išgelbėtųjų susirinko didelės žmonių minios. Ypač griaudų ant visų padarė įspudį vaikai-siratos nuo 3 iki 12 metų amžiaus, kurių tėvai sudegė arba žuvo jurių bangose; buvo 8 vaikai. Tuoj liko surinkta vaikams geroka suma aukų; juos pasiuntė Amsterdaman.

MIRĖ ŽYMUS DIPLOMATAS.

Tokio, Japonija. Spalio 10 d. mirė kunigaikštis Taro Katsura, buvęs Japonijos premjeras. T. Katsura buvo geriausiu Japonijos kareiviu ir diplomatu. Tris kartus buvo premjeru; buvo taipgi karo ir finansų ministeriu. Kaėrj su Rusija buvo Nagoya divizijos komendantu, kuri užsitarnavo amžiną garbę. Jis turėjo 66 m. amžiaus.

CHOLERA SERBIJOJ.

Bielgrad, Serbija. Pranešama, kad cholera čia ne tik nesimažina, bet, priešingai, eina vis didyn. Cholera taipgi siaučia Bulgarijoj ir net Graikijoj.

RUMUNIJA GAVO PASKOLĄ FRANCIJOJE.

Viena, Austrija. Vietiniuose laikraščiuose liko paskelbta, šiose dienose žinia, kad Francijos bankas paskolina Rumunijai 500 milijonų frankų. Tas reiškia, kad Rumunija susiartina su sąjunga, kurion įeina Francija, Anglija ir Rusija.

BEVIELINIS TELEGRAFAS BUS ANT KIEKVIENO LAIVO.

Londonas, spalio 14 d. Anglijos jureivių unija pakėlė klausimą, idant greitu laiku ant visų laivų but įtaisyti bevielio telegrafo aparatai. Kitų kraštų jureiviai tam pilnai pritarė. Mat, paskutinis atsitikimas su „Volturno'' aiškiai parodė, kokią reikšmę turi bevielis telegrafas jureivijoje.

16 ŽYDŽIŲ LIKO SUMINDŽIOTA SINAGOGOJE.

Viena. Pranešama, kad šiose dienose vieno Galicijos miestelio sinagogoje, pasigirdus laike pamaldų ryksmui „ugnis'', kilo baisus trukšmas — kiekvienas veržėsi per duris laukan. Tos panikos rezultatas — liko negyvai sumindžiota 16 žydžių ir daug žmonių sužeista.

ALBANIJOS VALDOVAS.

Bucharestas, Rumunija. Po ilgų konferencijų su Rumunijos karalium Karoliu kunigaikštis Wied sutiko priimti nominaciją ant Albanijos sosto. Kunigaikštis Wied priklauso prie vienos iš seniausių Europos valdovų šeimynų ir yra pusbrolis Rumunijos karalienės.

IŠ RITUALIŠKO PROCESO KIJEVE.

Kijev, Rusija. Jau išklausinėta pusėtinai liudytojų, kurių parodymai patvirtina, kad užmušimas 1910 m. A. Juščinsko, 13 metų amžiaus vaikino, neturi jokio sąryšio su žydų tikybos klausimu, o yra paprasta piktadarystė. Apkaltintąjį M. Beilis'ą gina (dovanai) geriausi Rusijos advokatai: Dumos atstovas M. Maklakov, Zarudnyj ir dar du. Spalio 13 d. apžiurėjo vietas, kur užmuštasis dirbo ir kur atrado jo lavoną. Galima manyti, kad M. Beilis visai tame užmušime nedalyvavo.

Delei tos bylos sujudo viso pasaulio žydai. Austrijos žydai prisiuntė Kijevan protestą su žymesniųjų rabinų parašais prieš užmetimą Rusijos valdžios, buk žydams tikybiniams tikslams reikalingas krikščionių kraujas. Protestuoja taipgi ir Amerikos žydai. Mat, jei tas užmušimas liks pripažintas rituališku, tai sunku bus išvengti žydų skerdynių. Reik paminėti, kad Kijeve ir Odesoje juodosios gaujos viešai rengiasi atkartoti 1905 m. žydų skerdynes.

Eina gandas, kad kelios valstijos mano pareikalaut, idant rusų valdžia pasistengtų sulaikyti žydų skerdynes.

SUFRAGISTĖS ATAKAVO KARALIŲ IR KARALIENĘ.

Londonas, spalio 15 d. Važiuo-

jant Anglijos karaliui Jurgiui ir karalienei Marijai į St. James palocių, kur atsibuvo iškilmingos vestuvės princo Arthuro iš Connaught su kunigaikštyte iš Fife, atakavo jų vežimą narsiosios sufragistės. Viena iš jų šoko ant karaliaus vežimo laiptuko ir mėgino įmesti vežiman peticiją, bet policistas tuoj ją atitraukė. „Duo kite moterim bulsavimo teises''— šaukė sufragistė. Kitoj vietoj sufragistės mėgino įmesti peticiją vežiman, kuriame važiavo karalienė Aleksandra (motina) su Norvegijos karaliene. Daug reikėjo pasidarbuoti policijai, kol pasisekė nuraminti įnirtusias kovotojas. Sufragistė, atakavusi karaliaus vežimą, liko suareštuota.

RUSAI ATIDENGĖ NAUJĄ ŽEMĘ.

Šiose dienose Europos bei Amerikos laikraščiuose buvo pranešta, kad Rusijos poliariška ekspedicija, vedama komand. Villickio ir susidedanti iš laivų „Taimar'' ir „Vaigač'', atidengė naują žemę į šiaurę nuo Azijos (Ledų vandenyne), kur liko įsmeigta Rusijos veliava. Nauja žemė pavadinta caro Nikalojaus vardu; ji beveik Greenlandijos didumo. Ekspedicija du mėnesiu prabuvo ant naujos žemės, kur rado daug žvėrių. Apart to, kom. Villickis atidengė keletą mažų salų. Mokslinčiai senai jau kalbėjo, kad toj vietoj tur buti žemė. Turbut apie tai manė ir W. Stefanson, po kurio vadovyste nesenai išplaukė šiaurės link Kanados poliariška ekspedicija.

Iš Amerikos.

SUSITARĖ NUSIŽUDYTI.

Cricago, Ill. Spalių mėn. 16 dieną praneša, jog Sherman viešbutyje rado nusižudžiusiu vyrą ir moteriškę —pp. Ellis. Kaip sprendžia, jiedu atkeliavę iš Cincinnati miesto dešimtmetines vestuvių sukaktuves švęsti. Čia beviešėdami nuėję į teatrą, kur buvo statoma plačiai pagarsėjusioji drama „Damaged Goods'' (šitos dramos vertimas pasirodė „Laisvojoje Mintyje'') ir po tam tai ir susitarę jiedu nusižudyti. Ponios Ellis kuną rado ant grindų beveik be galvos, o patį p. Ellis rado be sąmonės jau, su perpjauta gerkle, kurią persipjovęs su mažučiu kišeniniu peiluku.

SUFRAGISČIŲ PREZIDENTĖ.

Binghamton, N. Y. Buvusiame New Yorko valstijos susivažiavime ponia Raymond Brown iš New Yorko išrinkta šios valstijos sufragisčių asociacijos prezidente. Ponia Brown esanti darbšti ir nenuilstanti veikėja bei uoli platintoja sufragizmo idėjos.

RUPINASI ŽMONIŲ REIKALAIS.

Washington, D. C. Spalių mėn. 16 dieną paskelbta viešai, jog prezidentas Wilsonas patvirtinęs komercijos sekretorio Redfieldo planus. Sulig p. Redfieldo planų turi buti paskirta tam tikra komisija, kuri darys investigaciją pas išdirbėjus, kurie del naujo muitų įstatymo žada uždarytsavo dirbtuvių tymo žad auždaryti savo dirbtuves arba numažinti darbininkų algas. Tie planai bus įduoti kongresui apsvarstyti.

Be to, prez. Wilsonas priėmęs taipgi ir kitą Redfieldo sumanymą, butent — padaryti investigaciją ir patirti: kiek atsieina įvairių daiktų išdirbimas, kokia alga yra mokama ir koks pragyvenimo padėjimas Amerikoje ir kituose kraštuose.

KOKS SKIRTAS TARP ALAUS IR „BEVEIK ALAUS''?

Kuone prie visų kariuomenės stovyklų yra pardavinėjamas gėralas vardu „beveik alus''. Karo sekretorius Garrison pagaliaus sumanė patirti: koks skirtas tarp alaus ir „beveik alaus''? Taigi, gal ir tek sužinoti kada-nors, kuo vienas gėralas skiriasi nuo kito, prie kokių gėralų bus galima priskaityti „beveik alų''.

FILIPINAI VALDIŠKOSNA VIETOSNA.

Prezidentas Wilsonas spalių 16 d. pasiuntęs senatui sekančias nominacijas:

Filipinų komisijos sąnariu ir finansų sekretoriu bei teisdarystės sąnariu ant Filipinų salų — — Victoriano Mapa.

Sąnariais filipinų komisijos — Jaime C. De Veyra, Vincent Ilustre ir Vincente Singson.

Priegtam, Connecticut valstijos Suvienytų valstijų distrikto teisėju nominuotas — Edwin S. Thomas.

JUREIVIŲ BILIUS SENATE.

Pastaromis dienomis senatui paduotas p. La Follette sumanytasai jureivių bilius nustatantis darbo valandas ir darbo stovį. Kaip greit tasai bilius pereis ir taps įstatymu, taip greit visiems laivams plaukiantiems iš Amerikos portų bus įsakyta, idant ant kiekvieno laivo butų žinomas skaitlius pažįstančių savo amatą jureivių ir žinomas, reikalingas, skaitlius valčių, kurios, reikalui atsitikus, bus po priežiura gabių jureivių.

UŽMUŠĖ UŽPUOLIKĄ.

Chicago, Ill. Tulas William Keith, įsikišęs į kišenių pačios parašytą paliudijimą, jog ant jos užpuolęs vietos mėsininkas, Walter Paul, nuėjo į saliuną ir ramiai sau laukė jo. Kai tik Paul įėjo į saliuną, kurį jis kas rytas aplankydavo, Keithas paleido į jį šuvį ir ant vietos nušovė. Tatai atlikęs nuėjo į policijos stotį ir papasakojo, ką jis padarė.

IŠGELBĖJO ANGLIAKASĮ.

Centarlia, Pa. Spalių mėn. 4 d. iš Continental kasyklų išgelbėjo lietuvį angliakasį, Tamą Taspeskį, kuris išbuvo po žeme su virš savaitę.

SULZERĮ PASMERKĖ.

Albany, N. Y. Spalių mėn. 16 d. po ilgų svarstymų slaptoje konferencijoje, kuri tęsėsi nuo utarninko, apkaltinimo teismas susirinko atviron sesijon 3 val. po pietų ir 23 bal. preš 8 bal. nubalsavo William Sulzerį, New Yorko valstijos gubernatorių, prašalinti. Trį steisėjai, butent — Cullen, apeliacijos teismo teisėjas, Chase ir Bartlett balsavę už gubernatorių.

New Yorko valstijos gubernatorių, William Sulzerį, kaip žinome pesmerkė ir prašalina iš gubernatoriaus vietos už vagystę bei prisisavinimą kampanijos pinigų, kreivą prisiegą, papirkimą liudininkų, prasižengimus prieš įstatymus ir panaudojimą gubernatoriškos galybės ir įtekmės savo asmeniniams reikalams.

New Yorko valstijos gubernatoriu dabar yra Martin H. Glynn.

PANAMOS KANALAS.

Panama. Spalių mėn. 10 dieną čia išgriovė su dinamito pagalba paskutinę dalį užtvankos, kuri skyrė vieną okeaną nuo antro — Atlantiką nuo Ramiojo. Prez. Wilsonas paspaudė Washingtone elektrinį guzikutį ir tuo momentu sprogo dinamitas, 15,000 svarų, ir išardė bei išgriovė 30 pėdų storio žemės plotą. Ir vandenįs abiejų okeanų susijungė į kruvą. Yra dar darbų, kurie galutinai neužbaigti, tečiau neužilgo užbaigsią, nes pabaigos pradžia jau padaryta.

Iš Lietuvos.

Tadas Daugirdas,

žmonių dirbinių žinovas, rugsėjo 15 d. Vilniuje laikė paskaitą apie smulkiąją žmonių pramonę. Labai gražiai, gyviai papasakojo susirinkusiai inteligentijai apie musų žmonių dailę, dirbinius, palygino ją su kitų tautų dirbiniais, išrodė, kad musų žmonės turi labai didelį dailės pajautimą, kad reikia rupinties ta daile dar labiau ištobulinti, kad reikia tų dirbinių dirbimas ir pardavimas sutvarkytyi ir tt. Geistina butų ir musų žmonėms tokių paskaitų užgirsti. **P.**

Brolžudybė.

Marijampolės pav.

Slieniavos kaime du girtu broliu papjovė savo trečią brolį. Nelaimingasai po 2 kankinimos valandų mirė. Toji baisi nelaimė astitiko ir delei tėvų kaltės, kad jie savo vaikams nedavė apšvietos, negynė jų nuo girtuoklybės. Beabejo negalima ir iš tėvų daug reikalauti: patįs budami tamsiais, negalėjo ir suprasti, kaip reikia vaikai auginti. **Simanas.**

Bokoloriškės,

Onuškio valst., Trakų pav.

Nesenai čia dvarponio Daugelos miškuose buvo didelė medžiok lė. Užmušė 7 vilkus: 3 senius ir 4 jauniklius. Medžioklėj dalyvavo daugelis sodžiaus jaunimo.

Šautuvo draugas.

Laukuva,

Raseinių pav.

Nėra ko stebėties, kad ukininkai dejuoja, bet ir tiesa — stoka darbininkų. Kad dar bent ir tie patįs klausytų. Eik rytmetį žadinti prie darbo: neklauso; nors panorėtum kartais neišleisti į nimbrę (trukšmingas vakaruš kas) — eis; ar pavargęs ar iš šventadienio panedėlyj nesikelia, ką veikti? reikia leisti, kur panorės: į atlaidus, turgus, o tai sako: šiemet ir taip „gaspadoriui'' esą geri metai, perdaug uždirbantis! Kerštinga jaunuomenė! Iš ukininkų yra ir apšviestesnių, stengiasi, kiek galėdami, apšvietimu, skaitymu, o samdininkas nei kalbomas! Verčiau jis pamiegos, ar į nimbres eis, negu ką paskaitys. **„Juodvarnis I''.**

Skiemiai ir Baisogala,

Šiaulių pavieto.

Kilant šviesai visoj Lietuvoje ir musų apielinkėj pasidarė šviesiau. Jeigu kas sugrįžtų musų apylinkėn, 7—8 metus čia nebuvęs, tai jau nebepažintų jos. Keletą metų atgal, čia, kaip ir visur, niekas nesuprato, kas tai yra lietuvių laikraštis. Draugijų nebuvo nė vienos ir niekas netikėjo, kad jos gali buti kam-nors naudingos. Mokyklų kad ir buvo, bet naudos iš jų budavo tik tiek, kad vienas-kitas vaikutis (tik ne mergaitė) pramokdavo rusiškai rašyti ir skaityti. Gyveno kaimuose. Ukis buvo vedamas senovės budu: daugiau Dievo melsdavo, kad duotų gerų vairių, negu patįs dirbdavo. O jaunimas tik degtinę gerdavo, o paskui galvas daužydavo. Vargas, nedateklius, girtuoklybė, tamsa — tai taip išrodė musų apylinkė. Bet dabar, kuomet susipratimas prašvito, pradėjo viskas atsigauti, krutėti ir augti, — sužadino ir šį kampelį iš vargo. Pradėjo lankyties vienas-kitas laikraštis. Žmonės pradeda galvoti, kaip čia vargas palengvinti. Ima skirstyties į vienasėdžius. Keli kaimai, tarp jų ir Skiemiai, jau išsiskirstė, o kiti da skirstosi.

Baisogaloj inkurta vartotojų draugijos krautuvė, kuriai gerai sekasi. Nesenai susitvėrė ir ukio ratelis su savo trąšomis 300 rub. naudos atnešti. Vieną krautuvninką girdėjau sakant, kad jam ratelis su cavo trąšomis 300 rub. pelno atėmęs. Ir teisybė. Ratelyje gaudavo po 2r., 75k., bet kaip ten pritruko, tai pas krautuvninką reikia mokėti 25 kap. brangiau.

Baisogaloj mokykla jau senai perdirbta į 2-klasę, o Skiemiuose tik šiemet perdirbo. Tėvai labiau pradeda suprasti mokyklos naudą, ir mergaites leidžia mokyties.

Skiemiuose ligšiol mokė lietuvių kalbos, bet šiemet nežinome, kokius mokytojus atsiųs. Pirmiau buvo mokytojas Naujelis, lietuvis. Buvo tai geras ir darbštus mokytojas, ir daug pasidarbavo delei vienasėdžių. Labai gaila, kad jį iškėlė. Yra ir „Saulės'' skyrius, bet jis apsnudęs. Turi tik nedidelį kningynėlį, kurį žmonės, kad ir nedidelis, lanko apsčiai.

Iš inteligentų turime gerą kunigą, kuris rupinasi žmonių gerove, daktarą, bet tai senovės lietuvis, ir darbštų vargonininką — žmogų, kuris sutaisė nedidelį chorą prie bažnyčios. Sutaisytų jis ir svietišką, bet maža norinčių dalyvauti atsiranda. **Situkan.**

Šatės,

Telšių pavieto.

Pas mus, šatiečius, rugsėjo 1 d. buvo bažnytinių suolų pardavimas. Nors parapijonis ir labai priešinos tam naujam klebono sumanymui, bet klebonas, nei į vieną neatsižiurėdamas, varė savo darbą. Tai, vyručiai, aiškiai dabar matome musų klebonų darbus, kaip jie visur savo galę rodo. Kaip susirinkusieji pareikalavo komiteto bažnytiniai kasai valdyti, tai klebonas nė klausyti neklausos, nes geriau pinigai vartoti sulig savo nuomonės. Juk komitetas gali pasipriešinti kokią vėliavą (karuną) nupirkti ar ką kitą padaryti.

Mes manėme, kad bažnyčioje suolai yra laikomi silpniems ir ligoniams sėdėti, o, matyk, jie esą vetyklė turtingiems ir neturtingiems perskirti. Na-gi, žinoma, kaip gali turtingasis stovėti kokiame kampelyje: juk pradeda ir kojos skaudėti, o šiaip darbo žmonelės, nors ir nusilpnėję, nuvargę, turi stovėti, nes neturi iško suolo nusipirkti.

Gražu bus dabartinėje bažnyčioje ir pažiurėti: seneliai, ligonįs ir šiaip silpnieji turi stovėti, o turtingieji, nors ir sveikiausi, tvirčiausi gali sėdėti. **Trigalvis.**

— „Liet. Ukin.'' —

Šiauliai.

A. a. Gr. A. V. Zubovienė. Rugsėjo 8 dieną Šiauliai laidojo senąją grafienę A. V. Zubovienę. Buvo tat šviesi ypata, tikra savo krašto pilietė. Budama augštos giminės, prie tam senosios kartos, tečiau ji nepasekė, savo luomo tardicijoms neužsitvėrė augštaja tvora nuo liaudies, nepavydėjo del jos nei šviesos nei duonos. Ji šelpė mokslo įstaigas, šelpė moksleivius, šelpė šiaip vargšus-bedalius. Ypatingai rupėjo jai moterų švietimas, jam daugiausiai ji čia ir davė paspirties. Jos lėšomis įsteigta mergaičių progimnazija, ji ir jos vaikai (gr. Zubovai) daugiausia padėjo steigiant čia visoumenės rupesčiu mergaičių gimnaziją. Užlaikė taip-pat savo dvare Gubernijos liaudies mokyklą; savo pinigais inkurė Bubiuose ir užlaikė ilgą laiką našlaičių vaikų prieglaudą, šelpė kitas labdarių draugijas. Ji ir gyvu darbu, ne tik pinigais, rodė savo prakilnią dvasią. Kuomet Vilniuje atidengė Muravjovui paminklą ir atidengimo dieną vedė mokyklų vaikus į iškilmę, ji viešai išreiškė protestą del tų vaikų intraukimo politikon. Kitą kartą ji buvo vėl pakėlusi savo balsą jaunų vaikų vėlėms apginti; butent 1896 metais, kuomet Šiaulių gimnazijoje ėmė versti katalikus mokinius stačiatikių maldą skaityti. Ačiu asmeniškam jos įsikišimui ir ryšiams su augštesnėmis sferomis, tas sunkus slogutis nuslinko. Pagaliau, jau šių dienų laikais Valstiečių Bankui ėmus plačiai plėsti savo politiką ir, kur tik galima leisti savo šaknis, ji aiškiai ir gražtai tarė, kad toms šaknims savo žemėje leisties ji neduos; ir tikrai, ligšiol dar nė vienas sprindis tos žemės Valstiečių Bankui nėra tekęs, nors ir plačiai varoma šios žemės parceliavimo, bet tik vietos žmonėms.

Žodžiu, velionė, kad ir kitos tautos budama, suprato ir atjautė musų krašto reikalus, ir buvo tikra jo pilietė. Delto taip gerbė ją visi jai gyvai esant, gražiai pagerbė ir mirusią. Laidojo ją didelė minia žmonių, jos grabą puošė visas kalnas vainikų (jų buvo apie 15): nuo draugijų, mokyklų, miesto valdybos, žydų, atskirų žmonių; akysna metėsi vainikai nuo prieglaudos vaikų, jos dvaro ir bravaro darbininkų ir mokyklos vaikų.

Tebuna tat lengva jai Lietuvos žemė. **Gk.**

Telšiai.

Telšių privat. gimnazijoj latinų ir lietuvių kalbos mokytojų paskirtas Bron. Untulis.

Palanga.

Palangos (vald.) gimnazijon gamtos ir matematikos mokytoju paskirtas Ignas Končius.

Palanga.

Palangoj steigiamas lietuvių kliubas-susivienijimas atvažiuojančių vasarininkų sutartinam darbui palengvinti.

Kazimieras Gurauskis.

Kazimieras Gurauskis, baigęs šį rudenį Kijevo medicinos fakultetą, gavo vietą Liepojaus miesto Ligonbutyje.

Ukininkų darbai.

Bevažinėjant po Žemaitiją ir augštaičius pastebėjau, kad šiemet puikųs javai, tik miežiai ir kviečiai lietaus gavo. Taip viskas nuvalyta gerai. Stebėtina, kad dvarai su javų valymu atsiliko nuo ukinnikų; apskritai jie visuomet pirmutiniai budavo apsidirba. Žmonės pasakoja, kad visur darbininkų stoka.

Pas ukininkus ant laukų beužsiliko bulvės ir pas kai-kuriuos linai nenurauti, bet jau baigiami rauti. **Pr. Stalmokas.**

(„L. Žin.'')

Antrasis Katelė.

Rugpjučio 13 d. Utėnos kapuose palaidojo kleboną A. Švatelį. Žmonių buvo minios, 15 kunigų. Sako, parapijonįs butinai norėję bažnyčios sklepe jį palaidoti, bet testamente radę kokį įsakymą. Tuo įsakymu užginta ir paminklas ant kapo, ir brangus grabas, ir visokia iškilmė laidotuvėse.

Kaip gyveno, tai ir mirti norėjo. Buvo tai vyras be reklamos, tečiau didelis tylus musų veikėjas, kurių musų laikais ytin reikia.

A. a. kun. Švatelį pavadinčiau antruoju Katele.

Kaip Katelė, ir jis mokė savo parapiją rašto kuouoliausiai. 1907 metais Utenos parapijoj įsteigė kiekviename sodžiuje po mokyklėlę, mokytojas, pats paruošęs, jiems skyrė. Tokių mokyklėlių Utėnoje vienais metais buvo lig 20. Pats jas prižiurėjo, pats lankė. Už neturtinguosius mokytojams pats mokėdavo. Mokslo vadovėlius ir pabuklus lygiai savo pinigais gabeno ir dalijo. Turtingesniejie mokėdavo daugiau, o neturtingiesiems parduodavo beveik veltui. Mano klaustas, kodel ir visai veltui neatiduoda, sakė: „Sumanys dar dėkoti, laikraščiuose ims girti, o šia gadynę tas nesveika; be to, pirktąjį daiktą labiau brangina''. Tečiau neturintiems nė kaipeikos vadovėlius duodavo „į bargą'', kurios niekas jam neatlygindavo.

Šiauliai.

Čia atidarė naują lietuvių moterų draugiją vardu „Darbas''. Naujos draugijos tikslas jieškoti tinkamojo darbo reikalaujančioms moterims ir mergaitėms.

Skuodas.

Kauno gub.

Kun. Oginskio Aleksandravo dvarą nupirko Viekšnių dekanas kun. Jarulaitis ir Ko. **J. S-s.**

Panevėžis.

Rugsėjo 24 dieną, vietos ugnagesių salėje, profesorius A. Gradeskul'as pirmosios Dumos pirmsėdžio padėjėjas, skaitė apie „Tautinį klausimą Vakaruose ir Rusijoje''. **K.**

Vilniaus gub. atstovas.

Vilniaus gubernijos atstovu Valstybės Tarybon išrinko balsų dauguma dvarininką Stanislovą Lopacinskį, buvusį Vitebsko gubernijos Valstyb. Tarybos atstovą.

Ligos.

Prasidėjus rudens šalčiams Vilniuje vėl ėmė daugiau sirgti užkrėčiamomis ligomis. Taip antai, aną savaitę mieste susirgę: skarlatina — 23 žm., dėmėtosioms šiltinėms — 15, difteritu — 18 ir dizenterija — 39 žm., išviso 95 žmonės.

Naujas Žemaičių vyskupijos valdytojas.

Rugsėjo 10 dieną Žemaičių kapitula laikinuoju vyskupijos valdytojum išrinko iš savo tarpo kanaun. kun. Petrą Borovski, lenką, Kauno šv. Trejybės parapijos kleboną. Naujam valdytojui eina dabar 54 metai. Kaip girdėt, valdytojas P. Borovskis esąs ne tik darbštus ir dorus kunigus, bet ir labai teisingo budo žmogus.

Kandidatas Žemaičių vyskupu.

„G. C.'' praneša, sužinojusi Peterburge iš tikrų šaltinių, kad vyriausybė statanti kandidatu Žemaičių vyskupu kun. Karevičių, Peterburgo seminarijos rektorių.

Pirko dvarą.

„S.-Z. T.'' praneša, kad Aleksandravo dvarą, Telšių apskr. pirko už 58.000 rublių iš grafo

Marijono Broel-Plioterio daktaras Rugis, nuolat gyvenas Švėkšnoje.

500 rub. pabaudos.

Pašaipos laikraščio „Garnio'' redaktorė Jastremskaitė nuteista Kauno gubernatoriaus, administrativiu budu, užmokėti 500 rublių pabaudos, arba atsėdėti 3 mėnesius kalėjimo už padėtąjį paskutiniajam „Garnio'' numeryj pradžios straipsnį.

Minskas.

Mokslo apygardos globėjas pašalino nuo tikėjimo mokytojo vietos Bobruisko parap. kemendorių kun. Brešką, kam jisai atsisakęs mokyti tikėjimo gudų vaikus rusų kalba.

Kaunas.

Vyriausybės vyrų gimnazijoje yra lietuvių ir lenkų mokinių. Tikybos mokinami du kartu per savaitę: lietuviai lietuviškai, lenkai — lenkiškai. Bet lietuviams — tikybos pamokos taip paskirstytos, kad jie turi anskti ryto kelties ir eiti gimnazijon. Tuo tarpu lenkams nereikia prieš aštuntą valandą buti gimnazijoje: jų tikybos pamokos esti tarp kitų lekcijų. Todel nė vienas mokinys lietuvis ir nenori mokinties tikybos lietuviškai sakydamas: „Kam čia man taip anksti kelties ir eiti gimnazijon, geriau su lenkais mokinsiuosi tikybos''. Pageidaujama, kad tikybos pamokos lietuviams butų paskirtos kitu metu. **Mokinys.**

Dusmenis.

Viln. gub.

Vilkai. Dusmenų miestelį nuo rytų šalies turi aprietę gana dideli valdžios, dvarininko Daugelos ir graf. Olsufjevo miškai, kuriuose dikčiai randasi įvairių žvėrių-žvėrelių, kokių jau daugelis Lietuvos vietų visai nebeturi. Pradedant nuo nelaimingojo zuikelio ir baigiant rečiau beprabėgančiu briedžiu ir jau retkarčiais beužklystančiu šernu, — visi čia dar slapstosi po tankumynus. O ką jau bėkalbėti apie vilką, kurs maloniai net ir ukininko kiemą aplanko. Pertai vilkai vietos gyventojams yra gana kenksmingi: su naminiais gyvuliais reikia saugoties, kad nepapultų į jo nasrus.

Taigi rugpjučio 25 d. p. Daugelos miške buvo surengta, kaip ir kasmet esti, taip vadinama vilkų „ablava'', į kurią prisirinko apie 300 žmonių, buvo ir iš artimiausiųjų parapijų, nes dienos gražumas ir šventadienis traukte traukė žmones į mišką. Na, ir kas gi nenorėtų užmušti tokio kenksmingo priešo, kaip vilkas. Apie 3-čią valandą po pietų prasidėjo pati „ablava''. Ir neužilgo, jau gulėjo sušaudyti 7 vilkai, o kiek dar išspruko! Tokia pelninga medžioklė retai tepasitaiko.

Visi džiaugėsi, nes, girdi, ramiau busią. Kiti gi, nors negyviems, atsimokėjo, šerdami lazda per šoną: „Tu mano kumeliuką papjovei!'' arba „Tu man avinuką nunešei!..''

Reikia tikėties, kad ir su žmonėmis rečiau bus nelaimingų atsitikimų, iškarto nusmaugus tiek vilkų, nes žiemos metu jis gerokai prigazdina ir keliauninkus, ir artimesnius sodžius.

Šiemet žada buti dar ir kitą kartą vilkų medžioklė. **F. K.**

(„Viltis.'')

Šiaulėnų apielinkė.

Kauno gub.

Šiaulėnų apielinkėje valdžia žada nusausinti didelius pelkių plotus. Butų labai naudinga.

Seda.

Telšių apskr.

Vietinės bažnyčios varpinėje krito iš 6 sieksnių augščio M. Bernšteinas, kurs nusilaužė ranką ir išsisuko koją. Bernšteinas rinko žinias savo veikalui „Apie Lietuvos varpines''.

Marijampolė.

Direkcijos viršininkui įsakius, daromos yra šią vasarą valsčių ir miestų sueigos, kad prikalbinus piliečius prisidėti prie valdžios sumanymo įvesti per dešimtį metų visuotinąjį vaikų mokymą pradinėse mokyklose. Šiam tikslui atsiekti vidžia nurodo, kiek kurioje vietoje reikia naujų mokyklų. Mokytojui algą moka pati valdžia; butą, kurą ir kitas menkesnes išlaidas turi prisiimti ant savęs žmonės. Marijampolėje ligšiol buvo tik keturios valdiškos pradinės mokyklos ir viena „Žiburio'' prad. mokykla. Kad sutalpinus visus miesto vaikus reikėtų dar dviejų mokyklų, kurioms įkurti buvo kelis kart šaukiami miestelėnų susirinkimai ir galutinai per pastarąjį susirinkimą, subatoje 9 rugpjučio, buvo nutarta atidengti šiais metais vieną žydams pradedamąją mokyklą ir 1917 metais antrą krikščionims mokyklą. Taipogi nutarė marijampoliečiai ateinančiais metais įsteigti keturklesę bendrą bernaičiams ir mergaitėms mokyklą, iš kurios be kvotimų galės stoti mokiniai į vietines, ar kitų gimnazijų atsakančias klesas, laikant kvotimus tik iš tų objektų, kurių keturklesėje mokykloje nebus. **Kun. V. Draugelis.**

Naujos avįs.

Kai-kurie Kauno gubern. ukininkai šį pavasarį išsirašė iš pietų Rusijos minkštavilnių avių. Naujomis avimis išsirašiusieji esą labai patenkinti.

Mažiau žuvų Nemune.

Seni žvejai sako, kad jau kelinti metai, kaip po truputį nykstančios Nemune žuvįs. Ypač nyksta kelbai, lydekai, mekšrai ir kit. Kaltinama čia fabrikai ir malunai, kurie vietoj malkų naudojasi žibalo ataliekomis. Tosios ataliekos esančios žuvims labai kenksmingos.

Perkuno-dievaičio aukuras.

10 verstų nuo Nemunėlio-Radviliškio (Panev. apskr.) yra lietuvaitės Balčiunaitės dvarelis. Dvaro kieme yra du ąžuolu. Vienas jų turi 17 aršinų pločio, kitas arti tiek, tik viena pusė visai išpuvus. Ąžuolų viduryje liuosai gali tilpti 10 žmonių. Sako, kad tuodu ąžuolu turį suviršė 800 metų ir pasodinti ant kareivių kapų. Seneliai pasakoja, kad čia lietuviai žiloj senovėje garbinę dievaitį Perkuną. Dvarelį apsupa dvi upi: Nemunėlis ir Suseina. Ir tasai dvarelis vadinasi Suseiniškiai. Buvęs dar ir trečias ąžuolas, bet jau visai supuvęs.

Žemaičių vyskupija.

Kun. J. Dobužinskas, buv. antrasis „Vilties'' redaktorius Vilniuje, paskirtas Joniškio vikaru.

Retas atsitikimas.

Kaune vienoje vietoje antru kartu sužydėjo obelaitė.

— „Šaltinis''. —

Iš Rusijos.

ATSIMINĖ 1905 METUS.

Tomsko gub. 25 žmonės buvo teisiami dar už 1905 m. riaušes. Kelius jų išteisino, kitus nuteisė kalėjiman. Kada atsiminė!

ŽEMVALDŽIŲ SUVAŽIAVIMAS KIJEVE.

Šiomis dienomis daromas didelis žemvaldžių suvažiavimas Kijeve. Suvažiavę tariasi stambieji žemvaldžiai, dvarai. Dvarininkam valdžia užtiki, todel jų suvažiaviman ir policijos nėra nusiuntusi. Tečiau valdžia didžiai nusistebėjo, užgirdus, kaip tie žemvaldžiai nutarė: **kad ukio reikalai Rusijoje gerai plėtotųs, butinai reikia pildyti spalių 17 d. 1905 m. manifestas** — reikia, kad Rusijoj butų spaudos (laikraščių ir knygų), susirinkimų, sąžinės (tikėjimo), draugijų laisvė, butent viso to, kas tame manifeste paties caro buvo pažadėta ir išpradžios dargi pildyta, o tik paskui pamažėl viską suvaržė. Žemvaldžiai ir šiaip daug ukiui naudingų nutarimų padarė.

VISUOTINAS ŽMONIŲ SĄRAŠAS.

Valdžia mano 1915 m. vėl surašyti visus Rusijos gyventojus, kaip tai buvo padaryta 1897 m. Tokiu budu, bus matyti, kiek per tų 18 metų Rusijoj gyventojų priaugo. Ir mes, lietuviai, tuomet žinosma, kiek dabar mus yra, nes valdžia užrašinės ir kas kokios tautos.

CHOLERA.

Rusijoj cholera pasirodo labiausia pietuose. Bet aną dieną ji atvyko ir lietuvių kaimynybėn, Minskan. Atvažiavęs iš Maskvos Minskan valstietis susirgo cholera. Maskvoj choleros nėra, taigi jis cholera užsikrėtė kur-tai pakeliuj.

STREIKAS.

Beveik visa pietų Rusijos duona išvežama per Nikolajevo miestą, o paskui Juodomis jurėmis. Ten yra padaryta didelės grudų klėtįs, elevatoriais vadinami. Šiomis dienomis sustreikavo elevatorių darbininkai, reikalaudami sau algos pakelti. Elevatorių šeimininkai nenusileidžia ir darbininkai nenusileidžia. Darbams dirbti pristatė kalinius moteris ir net vaikus, bet iš to nieko gero neišeina.

RUSIJOS DAINININKĖ JAPONIJOJE.

Peterburgas. Plačiai žinoma rusų dainininkė M. S. Veniavskaja-Muromceva, duktė buvusio 1-os V. Dumos pirmsėdžio beį Maskvos profesoriaus A. Muromcevo, mirusio 1910 m., gavo iš Japonijos pakvietimą suorganizuoti Tokio operos teatrą, panašų Europos teatrams.

V. G. KOROLENKO IR M. GORKIJ — MOKSLO AKADEMIJOS NARIAI.

Maskva. Vietiniuose laikraščiuose nesenai buvo patalpinta žinia, kad Rusijos mokslo akademija yra sumaniusi pakviesti V. G. Korolenko į akademijos sąnarių skaitlių, (dailiosios literaturos skyrių, o taipgi išrinkti į akademikus M. Gorkį, kuriam sulig amnistijos dabar galima grįžti Rusijon. Kaip žinome, 1908 m. Korolenko vienbalsiai buvo išrinktas garbės akademiku, bet jis kartu su Čechovu nuo to vardo atsisakė, kadangi tada nebuvo patvirtintas akademiku M. Gorkij.

UŽPUOLIMAS ANT TRAUKINIO.

Krasnojarsk. Kiek laiko atgal ant einančio Zabaikalijos gelžkeliu traukinio užpuolė plėšikai, skaitliuje 20 žmonių. Traukinyje važiavo „artelščikai'', kurie vežė darbininkų algas, sumoje 99,000 rublių. Plėšikai greit atėmė pinigus, sustabdė traukinį ir pasislėpė. Nežiurint ant to, kad jų metėsi jieškoti kareiviai ir policija, jie dar nesurasti.

Korespondencijos.

NEWARK, N. J.

Nekurie musų miestų lietuviai ne ant juoko darbavosi, idant tinkamiau priėmus svečius iš Lietuvos ir daugiau sudėjus aukų Tautos Namams Vilniuje.

Vietinė Scenos Mylėtojų Draugija savo iždo paaukavo sieksniui žemės $10.50. Apart to, ji sumanė sulošti **spalio 25 d.** vieno veiksmo komediją „Consilium facultatis'' ir monologą „Senbernis''. Pusė pelno skiriama Tautos Namams Vilniuje.

Taigi, newarkiečiai ir apielinkės lietuviai privalo kuoskaitlingiausiai atsilankyti ant šito vakaro. Veikiaant vienybėje, galima padaryti milžiniškus darbus — jei daug atsilankys publikos, tai daug liks ir pelno.

Tik gaila, kad tą vakarą Brooklyne rengiama iškilminga vakarienė, —vienok kitaip negalima buvo padaryti... Pasitikime, kad turėsime gerą pasekmę.

Draugas.

ROCHESTER. N. Y.

Spalio 6 d. TMD. 52 kuopa laikė savo susirinkimą, kuriame prisirašė kp. 9 nauji sąnariai. Tai vis kelių veiklesniųjų sąnarių veikimo vaisiai. Taigi, dabar minėta kuopa turės 120 sąnarių. Jeigu kas-kart mėnesiniame susirinkime prisirašytų po 9 naujus narius, tai per metus prisidėtų 108 sąnariai.

Šitame susirinkime kuopa daugumu balsų išrinko speciališką savo korespondentą. Tuom korespondentu išrinktas K. A.

FELJETONAS

Kunigai=niekšai.

Kadir kitos tautos turtingos mokslinčiais, bet lietuvių tauta turtingiausia. Ar tu pasisuksi į didmiestį, ar į mažiausią kolonįją, visur rasi mokslinčių ir tai ne vieną. Sakau gi, jei ko truksta lietuviams, bet „mokslo'' vyrų tikrai netruksta.

Atsiprašau. Aš čion kalbu ne apie tuos mokslo vyrus, kurie praleidžia desėtkus metų bestudijuodami mokslą, bet apie tuos, kurie nei mažiausios nuovokos neturi apie mokslą, vienok save skaito apšviestais, pamokytais, susipratusiais, vienu žodžiu — mokslo vyrais.

Tokis „mokslinčius'' visą savo mokslą pasiėmęs iš vienos-kitos brošiuros traktuojančios gamtos bei kulturos historiją; na, o jei dar perskaito vieną-kitą straipsnį iš elementarinės astronomijos ar socialių mokslų, tai tokis gilumoje savo sielos jaučiasi tikru akademistu, galinčiu išrišt kiekvieną gyvenime pasirodantį klausimą.

Ir išriša taip nuosekliai, taip logiškai, kad geriau ir nereikia.

Ką? Jųs netikite?

Kad jau netikite, tai aš jums štai ir pakišiu po nose vieno tokio mokslinčiaus vieno klausimo išrišimą ir jųs turėsite sutikt su manim. Tik paimkite „Kovos'' N 38 ir pažvelgkite į pono J. Šukio rimtą straipsnį „Tautos namų klausime''. Ten jis rašo, kad jei Tautos namai ištikrųjų butų mokslo židiniu, tai butų puiku, bet to negal but, nes kunigai esą jo steigėjais. Kunigai juk negali remti mokslą, nes jie buvo ir yra mokslo priešais ir tai dar kokiais priešais!

Juk kunigai sudegino Bruno, Galileo, Husą ir dešimtis tukstančių kitų (suprask inkviziciją).

Juk kunigai persekiojo Koperniką, Newtoną ir kitus.

Ne kas kitas nužudė Ferrero ir daugelį Rusijos revoliucijonierių, kaip tik kunigai.

Na, ir kasgi daugiau persekioja Darvino, Ruso, Nitšės, Hegelio ir kitų raštus? Tai vis kunigai.

Juk tik vyskupai, džiakonai, klebonai, kamendoriai ir visi špitolninkai skelbia, kad Adomą Dievas iš molio nukrėtęs. (Suprask skelbia melą).

Kas gi daugiau, jei ne kunigai persekiojo visokius literatinius vakarėlius ir šiaip jau lavinimosi susirinkimėlius.

Anot p. Šukio, visiems žinomas kunigų darbas — tai tamsybės platinimas.

Taigi ar ne logiškai išrištas klausimas. Juk čia visą historiją matote savo locnomis akimis: čia ir inkvizicija ir Bruno, ir Kopernikas ir Ruso, ir Nitše ir Ferrero. Sakau — čia visa historija. Tik labai gaila, kad p. Šukys neprivedė dar faktų iš senovės historijos, juk ir ten kunigai tokią pat rolę lošė, butent:

Kas gi Indijose degindavo našles su jų vyrų lavonais? Tai kunigai.

Ne kas kitas, kaip tik kunigai aukaudavo šimtais gyvaščių tam baisiamjam senovės dievui Vaalui (Malochui).

Juk tik kunigai pas senovės asketus išplėšdavo gyviems žmonėms širdis ir jas degindavo ant Dievo garbės.

Pagaliaus, kasgi Kristų prikalė prie kryžiaus, jei ne žydų kunigai.

Ką ir bekalbėt, jei paimtume religijų historiją bei kultoros historiją, tai šimtus panašių atsitikimų galėtume privest.

Taigi matot, kad p. Šukys teisybę sako. Kunigai, tai visuose amžiuose ir visur buvusieji niekšai. Stebėties reikia, kaip dar juos ta žemė nešioja! Iš jų įsteigto Tautos namo pasidarys tik kunigų lizdas, iš kurio eis į plačią Lietuvą enciklikos, denuncijacijos, ar tam panašųs dalykai.

Tai vienas išrištas klausimas. Antra, tas pats ponas J. Šukys ir tai tam pačiame straipsnyje tvirtina: „Amerikos tautininkai-laisvamaniai nebėra daugiau laisvamaniais''....., bet jokių argumentų, jokių išvadžiojimų nepridėda. Na, ir iš kur gi juos čion paimt? Čion ir inkvizicija netinka, negalima pritaikint nė Bruno, nė Koperniko, pagaliaus apie laisvamanius-tautininkus ir Nitšė tyli, ir Marksas „Komunistų Manifeste'' nieko neišsitarė. Tai iš kur gi čia paimt argumentus? Čia prie laisvamanių net negali pritaikint nė kunigų gaspadines, ir todel prisieina stačiai tvirtint:

Laisvamaniai nebėr daugiau laisvamaniais!

Drebėk laisvesnės minties skleidėjau, daktare Šliupe; jau ir tu virsti tuo kunigų špitolninku ir tamsybės skleidėju.

Bet, kame gi d-ro Šliupo klerikalizmas? — jus manęs paklausite.

Nežinau — atsakysiu. P-nas Šukys nepritaikęs inkvizicijos, nieko nepasako, o aš gi negabus išrišt tokius klausimus. Drįstu manyt tik tiek, kad d-ras Šliupas į kunigų šalininkus pateko tik už tai, kad gerus kunigų darbus matė gerais darbais ir juos rėmė. Šliupas už tai kuniginis, kad savo redaguojamoje „Laisvoje Mintyje'' gyrė kunigų Tumo ir Olišausko darbą („Saulės'' mokyklų steigimą) ir net jų paveikslus buvo įdėjęs laikraštin. Pagaliaus, Šliupas gal delto yra klerikalas, kad jis daug-daug daugiau yra perskaitęs negu kokias dvi brošiuri ir kokį porą straipsnių iš „Kovos'', kaip į begalinius „mokslinčius'' šitaip iššoka daugumą musų užpečkinių „politikierių''.

Taigi, matote, kaip musų dviejų brošiurų „mokslinčiai'' riša klausimus. Kur nebegalima privest argumento — „inkvizicija'', ten jie tyli. Kunigas jų akyse, tai koks tai išgama. Dieve gink, jei jųs padėtumėt tvirtint, kad kiekvienas žmogus visuose amžiuose, pradedant akmenine gadyne ir baigiant XX metašimčiu elgėsi maža-daug sulig laiko dvasios.

Baisus nusidėjimas prieš dviejų brošiurų „mokslinčius'' butų, jei jųs pasakytumėt, kad nė į Bruno, nė į Husą, nė į visų inkviziciją negalima žiurėt XX-ojo metašimčio akimis, bet reikia žiurėt taip, kaip tų laikų žmonės žiurėjo, ir tik tuomet ją galima suprast.

Tikru klerikalu pasiliktumėte, jei pradėtumėte tvirtint, kad ne kunigai išrado tikybas, o tik tikybos, kultai ar šiap jau religijinės apeigos pagimdė tuos žmones, kuriuos kunigais vadiname.

Tie dviejų brošiurų „mokslinčiai'' paskaitytų jus besmegeniais, jei jus pradėtumėt prirodinėt, kad ne Liuteris pagimdė liuteranizmą, bet liuteranizmas Liuterį.

Jųs liktumėte tikrais kapucinais, jei dristumėt pasakyt, kad kunigai mokina tamsius nemokytus žmoneles doros ir pakėlė juos ligi žmogaus laipsnio, o religija — tai moralybės filozofija.

Ir taip, veltus jusų darbas, velti jusų visi protestai prieš tuos laikraščius, kuriuose susitelkė visi dviejų brošiurų mokslinčiai. Viskas veltu. Jųs įsteigsite ne Tautos namą, bet kunigams lizdą, iš kurio skleisis tamsybė, nes kunigai sudegino Bruno, Husą... ...inkvizicija.... enciklika.... niekšai.

P. Pukaitis.

Orlovskis. Mat, sekretorius delei nekurių priežasčių negali atlikti kuopos korespondento pareigų. Korespondento pareiga bus rašinėti žinias bei pranešimus apie kuopos reikalus į TMD. organą, „V. L.'' Taipgi tapo nutarta parengti balių su prakalbomis, o po Kalėdų sulošti teatrą. Čia buvo kuopai pranešta laišku per TMD. prezidentą, p. P. Butkų, kad kun. J. Žilinsko raštai jau tapo išsiųsti iš Tilžės (Prusija) į Ameriką. Matyt, kad greitu laiku sulauksime senai pageidaujamų raštų.

TMD. 52 kuopos koresp.
K. A. Orlovskis.

BALTIMORE, MD.

Tai jau ir pas mumis apsilankė „Dideli Svečiai''. Pribuvo į Baltimore utarninko vakare, 7 d. spalio, ir tą pat vakarą laikė prakalbas Lietuvių Centro Salėj ant Barre gatvės. Žmonių susirinko ne labai daug, ir iš tų pačių nekurie nieko nedavė. Mat, dabar pas mus streiko laikas. Streikuoja gal daugiau 500 vien lietuvių, taigi, žinoma, tas daug pakenkė aukoms del Tautos Namų. Visi siuvėjai lietuviai, kurie dirba kitose dirbtuvėse turi dėti aukas 10% savo uždarbio streikierių užlaikymui, taigi dabartiniame laike pas mus žodis „aukos'' ne labai maloniai daugumui atsimuša ausyse, nes ir taip žmonės nusivargina. Labai gaila, kad pasitaikė toks laikas, kada turėjo atsilankyti pas mumis gerb. Lietuvių Mokslo Draugijos pasiuntiniai. Bet visgi nusisekė su aukomis L. M. ir D. Draugijų Namams neblogiausiai. Jeigu ne streiko laikai, tai, be abejonės, baltimoriečiai butų „bytinę'' savo duosnumu kitų miestų lietuvius. Ir taip, kaip sužinota, pas mumis tapo daugiau surinkta, negu Philadelphijoj, kur lietuvių kolonija daug didesnė ir ramus laikas. Valio, baltimoriečiai! Pirmą vakarą, laikant prakalbas salėje ant Barre St., paaukota viena šimtinė iš abelno vietinių draugijų fondo; po du sieksniu žemės nupirko šios draugijos: Lietuvių Balandžių Amerikoj ir S. Daukanto; po sieksnį—draugijos: Dr. Kudirkos, L. K. Keistučio, L. K. Mindaugio ir pavieniai Mat. Kilikevičius, Ant. Žvingila. Viso su smulkiomis aukomis tą vakarą surinkta apie $280.00 Ant rytojaus anksti iš ryto svečiai išvažiavo į Washington'ą pamatyt Suv. Valst. sostapilę. Iš ten p. Yčas nuvažiavo tiesiai į Shenandoah, Pa., d-ras J. Basanavičius sugrįžo atgal į Baltimorę, nes antrą vakarą taippat buvo parengta prakalbos po-bažnytinėj salėj ant Paca ir Saragota gatvių. Šitas vakaras buvo daug pasekmingesnis, nors žmonių taippat mažokai susirinko, bet aukų pribuvo beveik dusyk tiek, kaip ant pirmo vakaro. Po šimtinę dolarių aukojo: Kun. J. Lietuvninkas ir J. S. Vasiliauskas; po du sieksniu žemės pirko: Jonas Česna ir D. L. K. Vytauto draugija; po sieksnį žemės pirko — draugijos: Šv. Kazimiero, Šv. Jurgio Kareivio, ir N. Koperniko, taippat 13 kp. SLRKA., 64 SLA. ir 58 kp. SLRKA., 118 kp. SLA. ir So. Baltimorės. Iš pavienių pirko po sieksnį: Jonas Greblauskas, Jonas Karalius, Jurgis Aleksa, Mikolas Bučnis, Antanas Abromaitis, Petras Lazauskas, Mikolas Poškauskas, Pijus Laukaitis, Stepas ir Bolius Mingilai, Povilas Bakutis, Vincas Nagurnauskas, Jonas Lietuvnikas, Anastazija Bajoriutė, Viktorija Budriutė ir Jonas Galinaitis. Smulkesnių aukų salėje surinkta $177.75; išviso antrą vakarą surinkta $535.00; pridėjus aukas pirmo vakaro, viso aukų išsivežė gerb. svečiai iš Baltimorės $821.50

Svečių prakalbomis žmonės labai liko užganėdinti, ypatingai Dr. Basanavičiaus, kuris kalba gana aiškiai ir labai maloniu balsu; besiklausytum žmogus per visą vakarą. Papasakojo daug įdomių dalykų apie Lietuvą, kaipo: apie Mokslo ir Dailės Draugijas, vartotojų ir kooperacijų draugijas, „Vilijos'' bendrovę, lietuvių bankus Kaune ir Vilniuje. Patarė pasiturintiems lietuviams grįžti Lietuvon, pajuokdamas vieno lietuviško saliuninko neišmintingą pasakymą''. Štai ką apie tai pasakė: „Užėjus man į vieną lietuvio karčemą šale Waterburio, A...ia, Conn., ir paprašius gal paaukotų kiek, ans atkirto: ką jųs ten su savo ta Lietuva, utėlių krajum, važiuokit visi pas mus į Ameriką, čion tai gyvenimas ba čia „pry kuntry'', del to utėlių krajaus neduosu nieko. Ir jis nedavė nieko''. Taigi, sako, Lietuva perleido kada-tai sunkius laikus, bet dabar viskas kitaip virto ir daugumas Amerikoje gyvenančių lietuvių klysta taip manydami, kaip anas karčemninkas. Papasakojo apie išleistąjį manifestą Rusijos caro ir kaip juomi Amerikiečiaai grįšdami į Lietuvą privalo pasinaudoti; ant galo, užklausus vienam iš publikos, paaiškino apie Lietuvos vėliavą, patardamas, kad amerikiečiai lietuviai mestų vartoję mėlyną ir baltą spalvas, kaipo tautiškas, bet priimtų raudoną spalvą vėliavų dirbimui, kuri anot d-ro J. Basanavičiaus yra tikrai tautiška, o mėlyna ir balta nebuvo vartojama niekad, ir tai turėjo išmislyt koks lietuvis amerikietis, nes Lietuvoje apie tokias spalvas tautiškai vėliavai visai negirdėt. **Lietuvis.**

ATHOL, MASS.

Spalio 17 d. Lietuvos Sunų ir Dukterų draugystė turėjo savo bertainini susirinkimą. Susirinkimas, kaip susirinkimas — nieko stebėtino, bet kad šita draugystė paprastai per bertaininius susirinkimus svarsto, taip sakant, naujus sąnarių įnešimus, tad čia ir manau kiek apie tai daugiau pakalbėti.

Šita draugystė pasivadina save neva „pirmeiviška''. Na ir nieko, galima but pavadint ją pirmeiviška, nes ir vardas jos yra laisvas, ir beveik visi sąnariai susideda iš jaunimo; visi jauni — merginos, vyrukai pačiame jaunystės žydėjime. Bet noroms-nenoroms turiu štai ką pasakyti: sulig jos veikimo pirmynžangos srityje, tai ją negalima pavadint pirmeiviška. Na ir kaiap gi gali pavadinti? Šiame susirinkime vienas iš draugų buvo įnešęs klausimą, kad draugystė savo vardu surengtų kokias nors naudingas prakalbas, delei ko reiktų partraukti kalbėtoją, kuris tinkamai paaiškintų žmonėms apie draugystės siekius ir svarbą, o taipgi plačiau apie apšvietą bei susipratimą, nes tuomi galima butų praplatint draugystės ribas. Bet ant nelaimės tas vaikinas su savo sumanymu įsikišo kai tas čigonas su karštu blynu į bažnyčią. Prasidėjo ginčai, užmėtinėjimai: vieni šaukia: „kam tų čia prakalbų... kažin ką da prasimanys? Kiti rėkia: „kokį kiaulių piemenį čion parkvies''... kiti vėl šaukia: „Šliupą ar kitą ko kį barzdočių ar nepartrauksit''? Pasidarė tikras mišinys; prisėjo tą sumanymą leisti per balsus. Bet kur tu čia įvygdysi — 29 balsai prieš 19 nutarta, kad nereikia prakalbų visai. Mes nenorim, girdi, kad čia kokie barzdočiai atvažiavę mus mokytų... Pamačius, kad jau sumanymas paliko tuščiu, vienas iš draugų ironiškai pasakė: „Kaip miegojo draugystė, tai lai ir miega!...''

Gėda mums, jaunuoliai, gėda! Bereikalingai mes tiktai vadinamės Lietuvos sunais ir dukterimis. Ką mes manome sulaukti tunodami tokiame apmirime? Tik atminkime, kad gyvenam XX amžiuje, kada iš visų šalių balsas šaukia: kelkitės, broliai, iš miego ir išblaškykit ukanas tamsybių nuog savęs!... Bet ar girdim mes tuos šauksmus?... Ar suprantame, kad gyveimas reikalauja nuo musų, idant mes neatsiliktumėm nuo jo?.... Ne, mano mieli, mes to negirdim ir nesuprantam. Nebutų stebėtina, kad tie senieji, kurie jau pripratę ukanose gyvent, balsuotų prieš pirmyneigos sumanymus, bet aš negaliu sau įsivaizdint, kad mes, jaunuoliai, kurie butinai turime stengties neatsilikti nuo gyvenimo, nuo progreso, pirmutiniai keliame rankas prieš naudingus sumanymus. Ar gal dar ir pas mus apsireiškia viduramžių fanatizmas, kad bijomės barzdotų bei akinius užsidėjusių žmonių? Laikas jau, draugučiai, mesti mums tas juodasias mintis, laikas kelties iš miego ir sujudinti kitus sunus Lietuvos, idant musų tauta sutvirtėtų, ir idant susikrautų joje mokslo žiedas! Sekdami dainiaus V. Kudirkos žodžius: „vardan tos Lietuvos vienybė težydi'' — ir mes vardan Lietuvos ir visos musų tautos kelkimės iš miego ir budinkime kitus — lai nyksta tamsybė, o ateina šviesybė; težydi tarp musų mokslas ir brolybė!... **A. K. L—s.**

SHENANDOAH, PA.

Čia buvo statomi du veikalai 9 spalio O'Hara teatre. Pasisekė labai puikiai, ir dailė dar sau rado naują lietuvių koloniją, kaip tai Shenandoah'ris su savo „Sietynu''. Buvo loštas pirmas aktas „Fausto'' — muzika Gounod ir „Užburtas Kunigaikštis'' — muzika M. Petrausko. Tai bene bus pirmiausias M. Petrausko scenai parašytas veikalas, bet yra labai linksmas ir smagus, o sulošta buvo grynai artistiškai.

Shenandoah'ryje vietinės prakilnesnės moterįs buvo surengusios iškilmingą vakarienę laikraštininkams ir Lietuvos atstovams. Toj vakarienėj koncertinę dalį išpildė su didžiausiu pasisekimu M. Petrausko mokiniai. Spalių 11 d. „Sietynas'' surengė M. Petrauskui iškilmingas išleistuves, kuriose visi labai gražiai praleido laiką iki gaidžių. **Maleitis.**

BOSTON, MASS.

Paskutiniu laiku šitame mieste dikčiai sumažėjo darbai. Daugumą lietuvių darbininkų nustojo darbo. Ypač blogai eina darbai liejyklose, adatinėse, statinių dirbtuvėse, cukernėse ir daugelyje kitų dirbtuvių. Dabar daugelis rimtesniųjų cukerninkų juokiasi, kad, girdi, dabar cukernės pasiliuosavo nuo kartų lošėjų — ten, mat, laike pietų beveik visados lietuviai lošdavo kartomis; tankiai net iki peštynių daeidavo. Stačiai sakant, reiktų lietuviams darbininkams turėti gėdą taip beprotiškai atsiduoti kartoms ir tuom ant juoko išstatyti save svetimtaučių akyse. Vertėtų imti pavyzdį iš kitų tautų darbininkų, pavyzdin irlandiečių (airių), kurie daug naudingiau praleidžia liuosą laiką.

Netekę darbo, daugelis lietuvių dikčiai vargsta, o kai-kurie mano net Lietuvon grįžti — žinoma, tas but geriausiai... **Dainų Mylėtojas.**

BALTIMORE, MD.

Galop ir mus baltimoriečius aplankė visų pageidaujami ir laukiami garbųs svečiai iš Lietuvos, atstovai L. M. Dr., d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas.

Taigi turėjome garbę čionai, tame tolimame Amerikos mieste, pamatyti prieš save šį simpatišką senelį, d-rą J. Basanavičių, kuris yra vienas iš pirmųjų musų tautos gaivintojas, kuris daug metų pasislėpęs nuo rusų valdžios užsienyje darbavosi iš visų pastangų, kad lietuvių tautos vardas neišnyktų, nežutų, kuriam ir pasisekė įvykdinti savo norus. Turėjome laimę išgirsti iš jojo lupų labai brangius ir svarbius į mus atkreiptus žodžius.

Matėme taipgi kitą darbštų veikėją, vos pradėjusį darbuoties ant tautiškos dirvos, p. M. Yčą, kuris, budamas Rusijos Valstybės Dumos atstovu, perstato musų tautą josios prispaudėjams-rusams, nurodo josios nelaimes ir prašo daugiau liuosybės.

Šiuos garbingus vyrus, pasišventusius atlikti tą didį darbą—rinkti aukas lietuvių Tautos Namui Vilniuje, plaukusius per jures, nukentėjusius ir dar kenčiančius tiek daug nesmagumų, tiek daug šmeižimų nuo išgamų, Amerikos cicilikėlių, turėjome progą pasveikinti, pasiklausyti prakalbų, piešiančių Lietuvą ir jos reikalus ir įteikti senai jau paskirtus skatikus Tautos Namui.

Priėmimui šių brangių svečių ir laikymui prakalbų buvo susitvėręs komitetas, kuris parupino svetaines dviem vakaram ir šiaip atliko ant saves uždėtas priedermes.

Pirmas vakaras buvo 7 d. spalio Tautiškoje svetainėje; antrasai gi — 8 d. spalio parapijinėje. Ant pirmo vakaro žmonių buvo susirinkęs vidutiniškas skaitlius, ir visi su nekantrybe laukė gerbiamų svečių. Atėjus laikui, ant scenos pasirodė branguș svečiai. Vienas iš koimteto perstatė juos žmonėms, kurie sutiko juos garsiu delnų plojjimu. Pirmiausiai kalbėjo d-ras Basanavičius. Paskui gi, jam renkant aukas, kalbėjo p. M. Yčas aiškiai ir plačiai apie Lietuvą. Laike prakalbų susirinkusieji užsilaikė pavyzdingai ramiai. Visi klausėsi su įdomumu. Aukų tą vakarą surinkta apie 300 dol.

Antrame susirinkime, kuris atsibuvo bažnyčios svetainėje, žmonių irgi prisirinko pusėtinai. Ant visų veidų galėjo patėmyti kokį tai nerimastavimą: tai kalbėjosi linksmai tarp savęs, tai dairėsi, norėdami kuogreičiausiai pamatyti svečius. Dar valandėlei praslinkus, jau pasirodė malonus senelis, d-ras Basanavičius. M. Yčo ant šio vakaro nebuvo. Jisai su reikalais turėjo skubinties toliau.

J. Vasiliauskas, SLRKA. centro valdyybos sekretorius, perstatė brangų svetį ir trumpai, bet gerai, pakalbėjo, nurodydamas tikslą svečių apsilankymo ir kviesdamas visus neatsisakyti ir prisidėti prie šio kulturiško darbo, statymo Tautos Namų Vilniuje.

Paskui kalbėjo patsai d-ras Basanavičius. Jisai savo malonia kalba kiekvieną sugriaudino. Jojo brangųs žodžiai skverbės į visų širdis ir žadino prakilnius jausmus ir tėvynės meilę. Kalbėjo gan ilgai ir plačiai — apsakė apie Lietuvos senovėje galybę, josios puolimą ir lenkų nežmonišką pastangą sulenkinti visus lietuvius; paskui apsakė apie Lietuvos atgimimą ir žymų jos kilimą kulturoje. Gerai išaiškino ir puikiai nupiešė ir šių dienų josios stovį, kaip iš politiško atžvilgio, taip ir medžiagiško. Paskui aiškino su kokiu tikslu jiedu mus aplankė, išrodinėjo reikalingumą Tautos Namų Lietuvos sostapilėje, Vilniuje ir prašė aukauti kiek kas išsigali., neatsisakydamas. Užbaigęs savo prakalbą prie garsaus delnų plojimo, pradėjo rinkti aukas.

Berenkant jam aukas, kalbėjo vietinis klebonas, kun. J .Lietuvnikas, ragindamas klausytojus prie mokslo, o paskui, klebonui užbaigus, kalbėjo dar vienas kalbėtojas apie Lietuvos žymų kilimą apšvietoje ir gerokai apibarė ištautėjusius lietuvius.

Aukos šitoje svetainėje pasirodė dar gausesnės, nors žmonių buvo beveik mažiaus, negu ant pirmojo vakaro. Čionai net du šimtininkai atsirado, butent: kun. J. Lietuvnikas paaukojo 100 dol. ir p. J. Vasiliauskas — 100 dol. Paskui daug tapo parduota sieksnių žemės, kaip draugijoms, taip ir pavieniams.

Dar dolarinės ir smulkesnės aukos taipgi pylėsi.

Apskaičius, pasirodė, kad sumesta tapo virš 500 dolarių, o viso labo per abu vakaru — virš 800 dolarių.

Užbaigus aukų rinkimą, dar valandėlę kalbėjo apie šį-tą mums gerb. d-ras Basanavičius, o paskui atsiliepė į aukavusius su dideliu padėkavojimu vardu L. M. Draugijos ir vardu visos lietuvių tautos; pavelijęs mums geros kloties gyventi šioje svetimoje šalyje, vos susilaikydamas nuo verksmo, užbaigė jis savo žodžius, palikęs klausytojuose labai gilų įspudį.

Daugiausiai pasidarbuota priėmimui svečių p. J. Vasiliausko, SLRKA. centro valdybos sekretoriaus. Jisai savo vietiniai kuopai padavė sumanymą pirkti sieksnį žemės, kas ir buvo padaryti. Jisai sutvėrė komitetą ir patsai jame dalyvavo ir uoliai veikė. Apart to viso, tai jau senai, tai yra dar toli prieš atvažiavimo svečių, privatiškai agitavo, patsai kaipo paskatinimą pažadėjęs gausią auką 100 dol. Išsiuntinėjo laiškus į visus bent kiek pasiturinčius lietuvius, agituodamas ir nurodydamas reikalingumą prisidėti prie šio, anot jo šventnamio statymo Lietuvoje. Gavę tokius paraginimus, žinoma, jie jau lyg ir savo priederme turėjo nors kiek prisidėti. Nors šimtinėmis neprisidėjo, bet gan daug pirko sieksnių žemės.

Taigi, lai buna garbė tiems, kurie aukavo, o ypaač tiems, kurie nesigailėjo stambesnių aukų. Lai buna garbė tiems, kurie pasidarbavo surengimui prakalbų ir rinkimui aukų — abelnai, kurie daugiausiai padėjo gerbiamiems svečiams! Atbulai tiems, kurie pasiliko neprisidėję, ar net stengėsi užkenkti tam prakilniam darbui, tegul bus sarmata ir sąžinės išmetinėjimaas ant visados.

Bolis—Pilksermėgis.

BOSTON, MASS.

Spalio 5 d. šv. P. (? — R.) bažnyčios svetainėje buvo Saldžiausios širdies V. J. Dr. susirinkimas su prakalbomis, deklamacijomis ir dainomis.

Pirmiausiai kalbėjo p. A. Vaškevičius. Jis kliudė įvairius klausimus, bet nei vieno tikrai neišaiškino; kalbėjo ir apie p. M. Yčą. Savo prakalbą užbaigė patarimu, idant lietuviai bei lietuvaitės eitų į vakarines mokyklas mokinties angliškos kalbos bei rašybos.

Paskui p. V. Jakavičius padeklamavo eiles; deklamavo gan gerai. Jo balsas labai malonus ir aiškus, kas labai tinka skaitlingame susirinkime. Jis dabar yra mokinys, taip kad ateityje daug nuo jo galima tikėties. Geistina but, kad ir kiti mokiniai pasirodytų viešai su deklamacijomis ir nelaikytų savo jaunų jiegų nesunaudoję lietuvių visuomenės gerovei.

Galop kalbėjo d-ras Matulaitis.

Publikos buvo gan daug, bet užsilaikė gan blogai — visur girdėjosi užimas, kiknojimas, šnabždėsis, kas darė labai nemalonų įspudį.

Draugijon prisirašė keletas naujų sąnarių.

Spalio 6 d. toje pat svetainėje atsibuvo Lietuvos Dukterų Drjos susirinkimas, kur, apart ko kito buvo svarstoma nesusipratimai, iškilę draugijos sąnarių tarpe. **Dainų Mylėtojas.**

LEWISTON, MASS.

Spalio 4 d. D. L. K. Gedimino dr-stės svetainėje atsibuvo teatras, kurį surengė LSS. 105-tos kp. teatrališkas ratelis. Buvo vaidinta trijų veiksmų drama „Žmonės'' ir vienveiksmė komedija „Nuo ausies lig ausies''.

Vaidinimas nusidavė gana gerai. Atsižymėjo F. Petrulis — Varguolio rolėje ir p-lė E. Liaudanskaitė — Onos rolėje. Kiti lošėjai atliko savo roles pusėtinai gerai ir butų padarę dar geresnį įspudį, jei tarpais butų garsiaus kalbėję.

Pasibaigus lošimui, p. Pempė pašakė monologą „Pusė pačios'', kuomi labai prijuokino publiką. Dar buvo deklamacijos, kurios pavyko neblogai.

Publikos prisirinok apie 200 ypatų ir galima buvo matyt, kad vakaru visi buvo užganėdinti.

Dabar vėl minėtas ratelis pradėjo mokinties naują veikalą — 4 veiksmų dramą „Alkani žmonės''. Lošti mano žiemos laiku.

Nors dar nėra ir metų, kaip čia susitvėrė minėtas ratelis, o jau buvo surengti 6 teatrai. Veikia čionykščiai lietuviai kiek galėdami.

Yra čia ir kitas ratelis, pasivadinęs „Katalikišku jaunimo rateliu'', bet veikime nedaug skiriasi nuo socialistų. Tenai taipgi yra nemažai pirmeiviškos jaunuomenės. Greitu laiku šis ratelis pastatyts 4 veksmų dramą „Pirmi žingsniai''. **Subatėnas.**

LORAIN, OHIO.

Šis miestelis nuo Cleveland, O. į šiaur-vakarinę pusę palei kraštą ežero Erie guli 27 angliškas mylias atstumo ir talpina savyje 28,900 gyventojų. Čion, kaip paprastai panašiuose Amerikos kampeliuose, randasi žmonių įvairių tautų-tautelių, o ypatingai čionai daug lenkų ir kitų slavų (1/3 miesto apgyventa jais). Tarpe tų visų yra 5 šeimynos musų tautos žmonių, „čystų'' lietuvių ir 5 bus „nečystų'', ty. apsivedusių su lenkėmis — pastarieji „lenkai''. Nevedusių lietuvių yra 5, iš kurių 2 įnamiauja pas lenkus; anais metais pavienių budavo daug daugiau, kada darbai ėjo geriau, bet šįmet, darbams sumažėjus, dauguma išvažinėjo į kitus miestus. Darbai čion tokie: vagonų dirbtuvės, gazaunės ir nedidelių komerciškų laivų budavojimo įstaigos, kur nuo pereitų metų nebuvo nė vieno apsteliuoto naujo, o tiktai pasitaiko kaipkada kokį aplaužytą sutaisyti, kokį darbą ir atlieka keli „bosai'' su pagalba 4 desėtkai darbininkų. Čion darbai dabar maži.

Tarpe lietuvių apšvietos nematyt; pusė jųjų sakosi nemoka skaityti, o vedusieji turi vaikučių po... diktokai, mačiau po 4—5 turi ir visus mažiukus, tie mažiukai (tikrai galiu užsimerkęs pasakyti), užaugę dideliais, bus „tikri amerikonai'', nes ir mokantiems skaityt tėvams tokią „armiją''

išaugint nėra laiko juos auklėt.

Vienu balsu sakėsi visi prigulį prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (!?)... Laikraščių pareina: 1 egz. „Lietuvos", 1 „Kataliko" ir jeigu „visi" prigulėtų prie SLA., tai bus 5 „Tėvynės" (!!). **P. Pilėnas.**

Į Rytus.

(Kelionės įspudžiai).

III

Saulėta dienelė sutinka mane išlipus iš traukinio, ten viršui, pas Klaipėdos miestą. Einu nuo stoties takais, upės Minijos pakraščiais, t. y. pasiekiu jau tas vietas, kurias aplankyti buvo pirmiausiu mano kelionės siekiu.

Linksmai traukia Minijos sriovė tolyn; jos pakrančiai apaugę karklais-karkleliais ir įvairiais kitais krumeliais. Saulutės kaitroje sirpsta visokios uogos. Klausau, ar nepasigirs lakštingalos balsas. Jų budavo Minijos pakraščiais labai-labai daug. Bet juk dabar vidurdienis, o lakštutė-giesmininkė šukauja tik vakarais ir anksti rytais, kada kiti paukščiai bei kaimų žmonės iš miego atbunda.

Ištolo matau ir sveikinu senąją tėviškę. Jųs seni nameliai su šiaudiniu stogu, bukit palaiminti! — Kitąkart pirmiausiai išvysdavau augštą, storą jovarą ir tokių jau, plačiai šakas išplėtusią liepą — dabar jų nebematau, jie jau pargriuvę. Jauni medžiai skubinasi jų vietas užimti. Tulus, kuriuos kada-tai namie budamas patsai sodinau, dabar matau išaugusius daug augštesniais už namų stogą. Kaip jie smarkiai veržiasi augštyn! Labai malonu man į juos žiurėti... žiurėti ir gerėtjes... Ar taip jau ilgas praėjo laikas, kaip aš apleidau tuos savo namelius. Ak, laikas skubus! Ant jaunos galvos, kurią tuokart išnešiau, dabar jau rodosi balti siuleliai, primindami kokia jau ilga metų eilė pragaišo amženybėje. Čia kiekvienas žingsnis primena jaunystės dienų atsitikimus, primena darbus ir darbelius, kuriais užimtas sapnuodavau apie tolimąjį svietą ir svajodavau apie tą laimę, kuri kitur viešpatauja. Čia kartu su jaunystės draugais darėme labai malonius ir dorus pasilinksminimus. Ganydami laukuose žąseles, avis bei galvijus linksmai praleidome dieneles. Viena po kitai dabar atplaukia įvairios mintįs ir vis neša naujus vaizdus iš anų praėjusių laikų. Ak, štai tulas skaudus atsiminimas slenka artyn, praverdamas užgijusios širdies žaizdas. Ir ot dabar naujai skausmas veria krutinę, ir ašara drėkina akies laukus, veržiamosi iš vidaus gilumos laukan. Tulų savo draugų bei pažįstamų, kurių draugystėje praleidau tuokart jaunystės dieneles, dabar nebrandu — jų turiu kitur jieškoti, butent ten, kur nuolat viešpatauja gilusis ramumas, kur girdisi lengvutis medelių šniokštimas, kur laiks nuo laiko paukšteliai sučiulba kokią tai nesuprantamą griaudingą giesmelę, kur gėlelės svyruoja ant supiltų kauburių, kur ilsisi amžinai užmigę didi žmonių buriai... Tai ten aš ir einu ir žiuriu ant tų pasvirusių kryželių, kurie sukelia manyje dar gilesnius jausmus. Čia numirę mano mylimieji miega užkloti svariu žemės sluogsniu... taip, jie miega ir saldžiai-saldžiai ilsisi.

Ne taip išpuoštos tos kaimo kapinės, kaip kad jas didmiesčiuose galima matyti. Kapines daugiausia dengia žolė. Mediniai kryžiai greitai sutrešta, ir lieka tik tušti vieta, nurodanti kur pakavotas numirusis. Paskutiniais metais, berods, pradeda geležinius paminklus statyti. Mat norima, kad jie liktų amžinam atminimui. Vienok man labiau patinka tie mediniai apkerpėję kryžiai ir kryželiai. Čia, rodos, veikia kokia tai harmonija tarp tų medinių kryžių ir žmonių atminimų. Pamažu, kaip medinis kryželis supuvęs pavirsta, nugriuva, taip dingsta ir atminimas apie tą numirėlį, ant kurio kapo stovėjo tas paprastas paminklas... Sekančios kartos užmiršta apie žemėn suguldytus žmones— jie jau užima jų vietas. Bet... nei tie geležiniai ar akmeniniai kryžiai neįstengia palaikyti žmonyse atminimą apie numirusius.

Šaltai žvelgia akįs į tuos paminklus ir matai, kad laiko bangos išdilina tas žymes, kurios giliai buvo įbrėžtos krutinėj...

Lengvai vėjalis užia per pušių šakas... taip čia ramiai... Jums, žemės kančių nuvargintiems turi but saldžiai čia miegoti! — Ir tu, drauge, kuris atjautei mano troškimams, kuris visa širdimi norėjai man gero, kuris visad buvai mano nuramintoju, ilsėk čia ramiai!... Žvelgiu patvorin — ten dar anąsyk stovėjo atskirai nuo kitų menkutis kryželis ant kapo kokio tai „pabėgėlio" iš Rusijos. Mat, nei vienas iš jam artimų, jo širdžiai brangių žmonių, nemiega jo šalyje. Kažin kur jie sau vietas rado. Senai tas buvo — visi ryšiai bei susinešimai tarp jo ir tų žmonių buvo sutrukę. Jis pirm pusės šimto metų liko išrautas iš savųjų tarpo. Likimas jį stumė vis žemyn ir žemyn, ir galop, visų užmirštas, jis atsidurė šitame patvoryje. Kryželis, kurį žmonės ant jo kapo pastatė, nulužo, ir tik ilga žolė dengią tą vietelę. Veik nieks nebežino, kad čia Kazimieras X. ilsis — jis buvo jaunikaitis, pabėgęs iš Rusijos nuo kariuomenės... Ir daugdaug čia visokių guli ir ilsisi. Tai ramumo ir amžinasties vieta, kurioje kiekvienas žmogus turės atsidurti....

. . . . . .

P. M.

Nauja muitų sistema.

Šitame „V. L." num. pažymime kaikuriuos daiktus, kurie bus įvežami į Suvienytas Valstijas sulig naujo muitų įstatymo numažintu muitu arba visiškai be muito. Priegtam reikia paminėti, kad muitų įstatas tapo nustatytas republikonų partijos, sakysim, nuo 1897 metų, kuomet į prezidentus ir vėl patėko republikonų partijos žmogus. Buvęsis anais laikais Suvienytų Valstijų prezidentu Grover Cleveland, nuo demokratų partijos, perkeisdamas muitų sistemą ne tik kad nesuteikė šio krašto gyventojams nieko gero, bet įstumė juos skurdan. Tatai ir dabar daugelis bijo, kad neatsikartotų Clevelando laikai.

Mes žinome, kad svarbiausias skirtumas tarp republikonų ir demokratų partijos programų užsiveria tarifo sistemoj. Taigi, dabar bus savo rųšies kvotimas demokratų partijai su prez. Wilsonu priešakyje — jei, veikiant naujai tarifų sistemai, visame krašte apsireikš užganėdinimas, jei visur eis darbai, jei bus matoma, kad krašto ekonomis gyvenimas kįla augštyn, ir jei visų gyventojų stovis eis geryn, tai demokratų partijos pozicija sustiprės ir prez. Wilsonas su pasigerėjimu triumfuos.

Štai nekurios permainos, įvykusios naujai užtvirtintos tarifų sistemoj.

Iš chemikalų ir kit.

Vaistai, medžių žievės etc. — 10% (buvo maža-daug 12,54%).

Persiškos uogos — ⅜c. nuo svaro (buvo 20%).

Rašalas (ink) — 15% (buvo 25%).

Plėstrai gydymui — 15% (buvo 25%).

Lakieris — 10% (buvo 25%).

Potašius bikarbonatas — ½ c. nuo svaro (buvo 25%).

Medikalis toaleto muilas — 20% (buvo maža-daug 55,77%).

Kastilinis muilas — 10% (buvo maža-daug 16,20%).

Kitokie muilai—5% (buvo 20%)

Valgomi produktai ir kiti.

Cukrus — po kovo 1 d. 1916 m. be muito.

Sirapas — po gegužės 1 d. 1916 be muito

Klevinis cukrus ir sirapas — 3c. nuo svaro (buvo 4c.).

Ryžiai — 1c. nuo svaro (buvo 2 centai).

Makaronai — 1c nuo svaro (buvo 1½c)

Pasaldinti biskitai ir pyragaičiai — 25% (buvo 50%)

Sviestas bei jį atstojanti daiktai — 2½c nuo svaro (buvo 6c)

Suris bei jį atstojanti daiktai — 20% (buvo 6c)

Pupos — 25c nuo bušelio (buvo 45c)

Įvairųs batviniai — 5% (buvo 25%)

Daržovės, supjaustytos arba raugintos — 25% (buvo 40%)

Įvairųs kiaušiniai — be muito (buvo 5c nuo tuzino)

Medus — 10c nuo galono (buvo 20c)

Svogunai — 20c nuo bušelio (buvo 40c)

Žirniai —10c nuo buš. (buvo 25c)

Kviečiai — be muito (buvo 25c. nuo buš.).

Miežiai — 15c nuo buš. (buvo 30c)

Avižos — 6c nuo buš. (buvo 15c)

Galvijai — be muito (buvo 27,07%)

Kopustai — 15% (buvo 26,-21%)

Bulvės iš kitų kraštų, kurie deda muitą ant Amerikos — 10% (buvo 25 c. nuo buš.).

Įvairios kitos naturalės daržovės — 15% (buvo 24,57%)

Obuoliai, persiškos slyvos, grušios — 10c nuo buš. (buvo 25c)

Uogos — ½c nuo kvortos (buvo 1c)

Duona, biskitai, plyckai (nepasaldinti) — be muito (buvo 20%)

Grikiai — be muito (buvo 15c. nuo buš.)

Grikių miltai — be muito (buvo 25% nuo buš.)

Rugiai — be muito (buvo nuo 10c buš.)

Rugiai — be muito (buvo 10c. nuo buš.).

Prėskų vandens žuvįs — be muito (buvo ¼c nuo svaro)

Šviežios, raugintos, sudytos ir kit. silkės — be muito

Unguriai ir stintos — be muito.

Makrelės, didžiosios plekštės, lašišos (šviežios arba sudytos) — be muito

Taukai — be muito (buvo 1½c nuo svaro)

Mėsos: lašiniai, kumpiai, jautiena, veršiena, kiauliena, avinčiena — be muito

Konservuotos mėsos — be muito (buvo 25%)

Šviežus pienas—be muito (buvo 2c nuo gal.)

Šviežia smetona (grietinė) — be muito (buvo 5c nuo gal.)

Sutirštintas pienas — be muito (buvo 2c nuo svaro)

Neišdirbtos vilnos (po gruodžio mėn. 1 d. 1913 m.) — be muito.

J. B—ils.

Kara—Hanim.

(Užbaiga.)

V.

Kara-hinim darė stebuklus. Visų-pirma jai atvedė iš miesto dvi karvi ir tris arklius; be to, jinai prisipirko rusų sodžiuose avių, vištų, ančių ir žąsų. Ukį vedė tas pats vežėjas Matvejus, kurio arklį baškirai suėdė. Jisai atkeliavo ir apsigyveno čia su savo žmona, senuke. Priegtam Kara-hanim įrengė didelį daržovių daržą. Ten per visą pavasarį po jos priežiura dirbo mokinės. Jos taisė ežes, sodino daržoves ir laistė. Jusbaševe niekas neturėjo daržovių daržo ir baškirų moterįs nepažino nė bulvių, nė svogunų, nė kopustų, nė agurkų. Baškirai, tiesa, gaudavo daržovių rusų sodžiuose, bet baškirės neperžengdavo žingsnio per savo kaimo sieną.

— Tai ir moteriškės! — murmėjo Matviejus. — Nė bulvės, nė žirnelio vaikams...

Pamėginimui Kara-hanim paėmė nuomon nuo baškirų dešimts dešimtinių žemės ir užsėjo kviečiais, rugiais, avižomis, miežiais ir prosa. Laukus apdirbo Matvejus, kuriam pagelbėjo pasamdytieji keli baškirų berniukai.

— Tai ir pagelbininkai, — pyko Matvejus. — Niekas daugiau, kaip dykaduoniai... Patįs savo laukus nė per delną nemoka aparti...

— Vaikiščiai išmoks ir paaugę ars savo laukus, — atsakyta jam.

Matvejus negalėjo pamiršti, jog baškirai suėdė jo arklį ir visuomet širdo bei pyko. — Ponia delei savo geros širdies juos peni ir aprengia, bet gero iš to jokio. Žiurėk, kiek dykos žemės, o jie stimpa badu. Tiktai moterįs dirba, o vyrai nič nieko. Argi tai moterų darbas, pavyzdžiui, kaip tai arti ir javus pjauti? Matvejus buvo tikras rusų žemdirbis, kuris visa širdžia nekentė baškirų tingumo ir nerupestingumo.

Visas Jusbaševas per visą vasarą žiurėjo į Kara-hanim darbą ir stebėjosi, kad jinai rudeniui atėjus, visako turėjo: su virš dešimts jerukų, mažą veršiuką, apie tridešimts vištukų, ančių ir žąsų. O kiek gavo daržovių ir javų! Mokyklai beveik užteko iš savo ir žiemos nė vienas nebijojo. Kara-hanim pralinksmėjo ir lyg jaunesnė pasidarė. Ji vis labiau persitikrino, jog tiktai mokykloje galima baškirus išmokinti dirbti, o kada jie išmoks dirbti, tada tai ir bado nebereiks kęsti. Iš mažųjų baškirių išaugs didelės baškirės, iš baškiriukų — dideli baškirai, kurie nebepaliks savo šeimynų likimui žiemos metu.

Vėlai rudenį, kada užsnigo pirmutinis sniegas, atėjo mokyklon Džaikas. Negalima buvo jo pažinti: suliesėjęs, išblyškęs, vos tik bepastovįs. Čielą pusmetį jis prasėdėjo kalėjime už arklių vogimą, o po tam ir vėl jį mušę. Ant nelaimės ir dešiniosios rankos nebevaldė ir delei to arklių nebegalėjo vogti.

— Ko tu nori? — rusčiai paklausė Matvejus.

— Aš noriu pasimatyti su Kara-hanim... — atsakė Džaikas, nusikreipęs į šoną.

— Su kokiu reikalu pas ją atėjai?

— Aš atėjau pas ją... Kad jinai priimtų mane į mokyklą mokyties.

— Tu jau proto netekai, senipliki! Mokyklą lanko tiktai mažos mergaitės...

Bet Džaikas žinojo tik tat, jog jau trečia diena, kaip jis nieko nebuvo valgęs. Kada pasirodė Kara-hanim, Džaikas jai tarė:

— Kara-hanim, Džaikas per visą amžių vogė... Visą amžių Džaiką mušė... Džaikas ir tavo arklį tuokart pavogė. Dabar Džaikas miršta badu, priimk jį į mokyklą mokyties. Draugą kiekvienas myli, bet tu pasigailėk priešo...

Kara-hanim pamąstė ir tarė:

— Į mokyklą aš tavęs negaliu priimti, nes mano mokykla tiktai mergaitėms. Bet aš tave priimsiu, kaipo sargą...

Džaikas buvo labai laimingas. Uch! Nuo jo nepavogs niekas nė šiaudelio. Džaikas žino, kaip vagia ir nė vieno nė arti neprileis. Dabar Džaikas pats gaudys vagius. Matvejus išpradžių pyko, bet paskiau pritarė poniai: už vagį geresnio sargo negali buti. Tasai moka saugoti... Ir ištiesų, Džaikas stojo prie savo darbo su visa širdžia ir siela ir po savaitės laiko atvedė už ausies Achmetką, kuris, iš įpročio, buvo pavogęs pusę svaro arbatos.

— Štai, Kara-hanim, kur vagis... Džaikas jau jį nubaudė.

— To aš tau, Džaike, neliepiau, — Kara-hanim atsakė ir supyko. — Jisai dar nesupranta, kad tai blogas darbas. Kai išaugs, tada ir patsai supras...

Achmitka baisiai rėkė ir įkando Džaikui į ranką. Bet vakare atėjo pas Kara-hanim ir tarė:

— Achmetka daugiau nebevogs, Kara-hanim... Kada mažasai Achmetka buvo išalkęs, tad jame buvo įsigyvenęs didelis, blogas žmogus. Taip jau ir Džaike.

* * *

Praėjo trįs metai. Mokykla buvo, kaip buvus. Ukės vedimas žymiai pasididino. Taipgi ir baškirų kiemuose pasirodė pirmutiniai ukio vedimo ženklai. Šen tai ten nedidelis daržovių darželis, vištos, avįs. Iš sykio tai neatsirado, bet pamažu. Baškirai vis dar negalėjo suprasti, kas Kara-hanim per žmogus. Labiausia stebėjosi senutė Tuktai, kuri jau nebegalėjo paėiti, bet gulėjo bakužėje ir ramiai laukė mirties. Naktimis Tuktai nemiegojo. Per visą naktį ji neužmigo ir mąstė. Daugiausia ji mąstė apie Kara-hanim, kuri siuntė jai arbatą, pieną ir pyragą. Kartą atnešus Achmetkai visokių valgomų daiktų, jinai tarė:

— Pasakyk Kara-hanimai, jog senoji Tuktai rytoj mirs. Tegu ateina Kara-hanim... Aš noriu su ja pakalbėti.

Kara-hanim atėjo tą pačią dieną.

— Kara-hanim, mano akįs tavęs nebemato, — pradėjo senutė Tuktai, — bet mano širdis mato tave daug geriau... Aš rytoj mirsiu... Ateis laikas ir tu taipgi numirsi. Kas tada pasidarys su tavo mokykla?

— Ateis kita Kara-hanim ir tą patį darbą tęs...

Senutė Tuktai visa suprato ir iš aklųjų akių pradėjo ašaros riedėti. Ji surado Kara-hanim ranką, prispaudė ją prie savo širdies ir tarė:

— Pasilenk prie manęs, Kara-hanim, dabar aš visa suprantu...

Kai Kara-hanim pasilenkė, Tuktai kuždėjo:

— Dabar aš visa žinau, visa... Tave, Kara-hanim, atsiuntė pas mus Allah... Todel tu atėjai pas bąškirus, o nė pas rusus...

— Visiems tas patsai Dievas, senute, — atsakė Kara-hanim.

— Ne, ne... Dabar aš visa žinau...

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Spalio 8 d. 1913. Chicago, Ill.

Paskelbimas TMD. nariams

1.Šiuomi paskelbiu visų TMD. narių žiniai, jog gerb. J. O. Širvydas nuo šiol skaitosi Literatiškojo Komiteto nariu, vieton gerb. V. Jokubyno, rezignavusio, jau gegužės mėnesyje š. m., iš minėto komiteto. Su šiuom gerb. J. O. Širvydas skaitosi ir atsakomuoju TMD. redaktoriu vieton laikinai buvusio Prano Butkaus iš Chicagos. Todel visas korespondencijas, straipsnius TMD. reikaluose ir įvairias iš kuopų gyvenimo žinutes nuo šio laiko reikia siųsti pas gerb. J. O. Širvydą 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tečiaus kuopų nutarimai, liečiantįs TMD. tvarką, turi buti siunčiami pas Draugijos Pirmininką.

2. Sulig vėliausiai gautų žinių iš Tilžės Jono Jonilos raštų spauda jau birželio mėnesyj buvusi užbaigta. O sulig gautojo kontrakto per kun. J. Žilinską iš p. Jogamastos, kuris spausdina minėtus raštus, turi buti uždėti viršeliai iki rugsėjo 1 dienai, podraug nevėliaus minėtos dienos raštai pasiųsti Chicagon. Tečiau knygos Chicagon dar neatėjo, ir jokių kitų žinių neturime. Galbuti, kad ilgai musų laukiamas knygos jau plaukia vandenynu Amerikos linkui.

3. Sulig priimtos tvarkos TMD. nariai gauna žadamuosius raštus be viršelių (neapdarytus); geidžiantieji turėti raštus (knygas) su viršeliais moka už tai ekstra. Šitame atvėjyj, norintieji turėti Jono Jonilos raštus apdarytus (su puikiais audeklo viršeliais) privalo primokėti dar 50c. Jono Jonilos raštai — tai trįs knygos, apie 150 puslapių kiekviena.

Pinigai reikia siųsti per savo kuopų raštininką TMD. C. Raštininkui gerb. J. Žemantauskui priimtoje tvarkoje.

Jusų Pirmininkas,

Pranas Butkus.

Nuo TMD. Redakcijos. Priimdamas šitą, labai garbingą musų Draugijoje vietą, iš pat pradžių atsišaukiu į visus TMD. narius, kad žėdnas kuoposę veikėjas man su savo plunksna padėtų šią vietą pasekmingai palaikyt. Nes redaktorius be sandarbininkų yra labai mažiukas zero, o keletas desėtkų sandarbininkų gali man suteikti labai daug žinių iš Draugijos gyvenimo ir labai sparčiai pavaryti agitaciją visuomenėje už plėtojimąsi TMD. Vieno tik meldžiu: rašyti **dažnai, aiškiai, teisingai ir trumpai.** Na, ir laukiu su savo bendradarbiais malonaus pasimatymo. **J. O. Širvydas.**

P. S. Man gaila, kad delei techniškų kliučių turiu į kitą numerį atidėti musų pirmininko, p. P. Butkaus, ilgoką straipsnį, kuris paaiškįs daugelį klausimų mums visiems žinotinų. Tad, draugai, laukite sekančio numerio!

Turkijos sultano tronas. Jausdami didį pinigų nedateklių, jaunaturkiai buvo pakėlę klausimą apie pardavimą garsaus sultano trono, padaryto iš gryno aukso. Tronas sveria 2460 pudų; jis kainuoja apie 52 mil. rublių.

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

— Ateiti anksčiau negalėjau. Buvo šiek-tiek darbo: keletas porų krikštan ir taip šis-tas. Atsisėdau čia, kad labai gražu ir niekas nepamatys.

— Tikrą tiesą sakai?

— Nei truputėlio nemeluoju.

— Tikiu jau. Ką padarysi, — nusijuokė.

— Ir nepyksti?

— Ir nepykstu... Tu toks geras-geras, kam ant tavęs pykti. Meilus, yt mažas avinėlis, — prisiglaudė savo veideliu į mano veidą.

— Gera ir tu, — apsikabinau ją.

— Ar ištiesų?

— Kaip angelėlis kokia.

— Tai pasibučiuokiva.

— Pasibučiuokiva.

— Senai-senai jau bučiavovos.

— Oi senai, — atsiminiau tuos tylius laimingus vakarus.

Užsimiršova tame pasibučiavime, tarytum išnykova kur. Grįžti nesinorėjo iš to nežinomo, nematomo pasaulio.

— Papasakok dabar, kaip kentėjai, kaip verkei užu mano galvelės, — paprašiau.

— Gerai. Ar nori?

— Noriu.

— O tau sunkus buvo tas laikas? — paklausė iš savo pusės.

— Begalo sunkus. Bet tau tur-but daug kartų sunkesnis?

— Daug kartų, daug... — skausmingai nutęsė balsą, akeles užmerkusi.

— Ne! Nepasakosiu da, — sako. — Taip pasėdėsiva... Žiurėk, koksai dangus gražus. Toks mėlynas-mėlynas, tarytum bedugnė kokia. Ir kokie puikųs, balti debesėliai ant jo plauko. Kur vienas, kur kitas. Kai-kur po du... Žiurėk, kaip šiedu, — parodė piršteliu, — gražiai skabinasi, bučiuojas, glaudžias į kitas kitą.

— Matau, sesele.

— Gera jiem, gera. Kaip mum, tur-but... Žiurėk, va jiedu jau į vieną susiliejo. Jau vienas, tiktai vienas. Štai skiriasi jau. Po truputį, po truputį. Žiurėk, visai išsiskyrė! Vienas plaukia tenai, kitas kitur. Tas mažesnis štai nyksta; tuojau visai jo nebus... Išnyko, nabagėlis. O tas plaukia ir plaukia. Liudnas koks. Jam, matyti, skaudu; jis gaili ano. Gaili?

— Gali but, kad gaili.

— Žvilgterėk ton pusėn. Matai, kiek tenai smulkučių debesėlių? Ir visi vienijasi, skirstosi. Išlengvo vis kaip, ramiai. Susilies ir išsiskiria, susilies ir išsiskiria... O tenai va, ties bažnyčios bokštu, matai kokiu du dideliu debesiu kitas į kitą eina. Vienas, kaip meška koks, eina pasistiebęs ant paskutiniųjų kojų, kitas augštai pakėlęs laiko. Į jį išsižiojęs vilkas lekia. Sudraskys rodosi... O ano debesėlio, kuris vienas plaukia, žiurėk jau nėra. Kaip greitai išnyko... A va ties ežeru, tarytum koks kalnas, tarytum grafo Argaudo rumai kabo... Visaip tie debesįs draikosi. Kodel taip?

— Dievas juos žino.

— O tu nežinai?

— Ką ten juos gali žinoti. Juos vėjas visaip nešioja, visaip drasko; vienoj vietoj jie taip išduoda, kitoj kitaip ir mums žiurint panėši tai į gyvulius kokius, tai į paukščius, tai net į žmones.

— Ir aš taip-pat manau. Bet žmonės sako, kad jie reiškia ką-nors, kaip kam parodo ką. Jeigu angelą pamatysi skrendantį, tai lainmingas busi, jeigu seną bobą, ne. Vis tai burtai... Juk tuos pačius angelus ir tas pačias bobas gali visi iškarto pamatyti. Taip?

— Žinoma.

Nutylova. Sužiurova į dangų, į tuos visokius debesėlius. Ir netikėjova, rodosi, savo pasiaiškinimams. Norėjova, laukėva, kad jie patiską pasakytų, patis paaiškintų, kodel jie taip plauko, draikosi.

Jie nieko nesakė. Vien tik vienijosi, vieni nuo kitų bėgo ir nyko dangaus bedugnėje. Ramiai-iškilmingai.

Išlindo kažin iš kur juodas pakaruoklis debesėlis ir sustojo viršuje ties mum. Prasitęsė toliau. Saulelę užtemdė. Ir kažin kas netaip pasidarė. Truputį šalta, tarytum liudna, lyg jis but pavogęs ką.

— Dabar, jeigu nori, papasakosiu, — sugrįžo akelėmis Kazytė nuo debesėlių. Tarpkrumin aplinkui žvilgterėjo. Apsidairė.

— Papasakok, papasakok! — yt ko ištroškęs, senai jau laukęs, paprašiau.

— Klausyk. Antrą Velykų dieną, jau pavakariais pareina motina iš sodžiaus nieko nesakydama puola į mane ir trenkia su kumsčia pakalon. Paskum nustveria už rankų, ištraukia viduraslin ir visu savo smarkumu bloškia į žemę.

Aš persigandau, nežinau kas daryti.

Parbloškusi asloje ėmė mušti ir kojomis spardyti. Ir vis tyli, nieko nesako.

Pamaniau, kad su ja kas-nors negerai pasidarė, kad ji paduko. Pradėjau rėkti visu balsu, pagalbos šaukti.

Inbėgo tėvas ir visas išbalęs, kaip drobė, klausia jos:

— Ką tu dirbi?!

Jis vis tyli ir da pikčiau mane muša.

Galop jis sugriebė ją už pečių ir ataplėšė nuo manęs.

Tuomet motina užsidengė priekaiščiu akis ir parpuolusi ant suolo baisiai užraudojo.

Tėvas, atkėlęs mane visą sudaužytą, ėmė rupestingai klausinėti:

— Sakyk, Kazyte, kas čia atsitiko?

— Nieko nežinau, tėveli...

Tuo tarpu motina pradėjo tarti savo raudai:

— Tai tau dukrelė, tai tau musų geroji! Taí ką ji padarė! Suėdė ji mane, suėdė! Suteršė ji musų namus, apibiaurino visą giminę!... Aš tau sakiau, aš tau sakiau, jog reikia geriau ją priturėti, reikia geriau įžaboti! Tu vis manęs neklausei. Dabar žinokis!

— Už ką tu ją keiki, aš nesuprantu, — visai nusiminęs ėmė ją tėvas spirti.

Aš gi sėdėjau, kaip avelė vilko nusigandusi ir nič-nieko nesupratau, kas čia yra.

— Už ką?! — suriko atsistojusi motina. — Tu da nežinai už ką?!... Tu nežinai ką padarė tas prakeiktas kupris su tavo dukterimi?! Tu nežinai, kad jis sugadinosudergė ją?!

— Kaip? Kaip?!

— Eik, paklausyk viso miestelio, viso sodžiaus šnekos, tai žinosi!

Man galvoje juoda, tuščia pasidarė. Visu kunu, kaip ledas, šalta srovė perbėgo.

— O tai tau gerai, o tai tau leisti ją giedoti, — barė motiną tėvas. — Aš sakiau, bet ne, tu užsispyrei... Kaltink dabar save.

— Užmušti ją, užmušti! — vėl šoko į mane su kumštimis, bet tėvas ją atastumė. — Nelaiminga aš, nelaiminga tokia paleistuvę pagimdžiusi, — atgalion ant suolo krito. — Kad geriau ir tavęs bučiau nepažinusi... Kur man dabar dėties, kur man dabar dėties?... Tegul geriau negyventų toksai vaikas...

— Na, ką tu dabar man atsakysi? — piktai priėjo į mane tėvas.

— Ką gi aš galiu atsakyti, budama visai nekalta ir nieko apie tat nežinodama, — ištariau pro ašaras.

— Ne, tu žinai! O kad pasakytumei teisybę, tai... — ėmė į kampus dairyties.

— Tėveli mylimas, mano brangus, aš nieko nežinau, aš visai nekalta, — puoliau jam rankų bučiuoti.

Bet jis išsirovė ir nuėjo užu krosnies.

Girdžiu, jog virves nuo sienos kabina. Kaip žaibas sprukau iš grinčios. Įlėkusi seklyčion užsirakinau duris.

— Ką jie čia mane nekaltai plaks! Kur nematyta!—galvojau ir langinyčias iš vidaus užsidarinėdama.

Atsivijo jiedu paskui.

— Atidaryk, o ne tai užmušiva, — grąsino.

— Darykit, ką jau norit, — atrėžiau piktai.

— Duris išlaušiva!

— Laužkita.

Kaip beldė, ko nedarė, vienok neištraukė manęs iš tenai.

Arti dviejų dienų neišėjau.

Kitas dienas jau nepuolė mušti, nors nuolat grąsino, bet užtat pamokslų, pamokslų buvo!

(T. b.)

Chinijos Respublika.

Visgi tai interesinga, nors ir truputį nesmagu, sužinoti, kad kitų kraštų valdžios neskaito Amerikos Suvienytų Valstijų respublikos pavyzdine bei idealine respublika.

Mes turime savo krašte kaikurias klaidas ir nedateklius. Bet tuo pačiu laiku pas mus yra daugelis didelės pažangos dalykų, daug dalykų žymiai pagerintų, ko kitoms valdžioms truksta.

Kaip tik pastaruoju laiku įsikurė „Konstitucijinis Prisiruošimo Biuras'', kuri srašo Chinijai konstituciją. Tasai biuras arba komitetas, susideda iš šimto chinų, kurie aplankė kiekvieną pasaulio kraštą. Ir tame biure yra mažų-mažiausia šeši sąnariai, kurie baigė mokslą Amerikos kolegijose, keliolika sąnarių, kurie baigė mokslą Oxfordo universitete, o kiti — Heidelbergo ir Jenos universitetuose.

Šitie vyrai tat nesiskubindami svarsto kiekvieną valdžios klausimą iš visų galimų pusių.

Viena Amerikos Suvienytų Valstijų valdžios kritika, kuri nesenai tapo skaityta ir įtraukta Chinijos protokolan nurodo, kad Suvienytose Valstijose, kur prezidentas gali buti renkamas antrą kartą, jog jisai pirmuosius savo prezidentavimo du metu pašvenčia prisiruošimui į tą vietą, studijuodamas tos vietos reikalus ir reikalavimus; gi antruosius du metu daugiausia pašvenčia politikiniam vielų tempimui, dėjimui kampinių akmenų bei dalykų sutvarkymui, idant pamažu ir švelniai įčiuožti į antrą tarnystę.

Todel gi chinai sumano, kad prezidentas, kuris yra visuomenės tarnas, o ne valdonas ar diktatorius, turi buti renkamas vienai tarnystei. Ir delei to ir visuomenė turėsianti didesnę naudą. Priegtam jų sumanyme pabriežiama, kad geriau prezidentą rinkti šešiems, negu kad keturiems metams.

Ir jie nurodo, kad antroji, o ypač trečioji prezidento tarnystė gresianti pavojumi. George Washington'as irgi panašiai išsireiškė apie trečiąjį, ir gyvenusieji jo laiku Amerikos respublikoje galingieji vyrai matoma kad įžiurėjo tą dieną, kada stiprus, gabus ir su ambicija vyras, galybės noro bei troškimo apsvaigintas ir dar turįs kupiną širdį gerų norų, gali pasiryžti užgriebti prezidentystės vietą ir laikyti ją savo rankose nuo rinkimų ligi rinkimų, kurie bus jo paties rengiami, vedami ir tvarkomi.

Tokiuo budu demokratija butų įstumta į nepatinkamą ratą ir taptų tuo nepakenčiamuoju dalyku ir delto, kam ji pasitraukė nuo — monarchijos. Visus šituos faktus iškelia aišktėn ir aiškiai parodo draugai chinai.

Chinai nurodo vietą buvusiems prezidentams. Visi ex-prezidentai turi pasilikti sąnariais augštesniojo rumo, t. y. senato ir turi buti jame per visą savo gyvenimą. Be to, chinai sako, jog ex-prezidentų patyrimas yra perdaug brangus ir kad todel visuomenė neturi tokių žmonių paleisti, bet turi suteikti jiems garbingą vietą su pakaktinu atlyginimu, idant palaikytų savigarbą. Senate jo balsas nusvertų daugiau už by kokio kito senato sąnario, tečiau jo intaka be abejonės butų didesnė.

Chinai žiuri į Amerikos rinkimus ne kažin kaip, nes šio krašto rinkimai, kurie atsikartoja po kiekvienų ketverių metų, paliečia daugelio reikalų vedimą, sueikvojo žmonių laiką, patraukdami savin tų žmonių atidą bei atitraukdami juos nuo ramaus darbo, nuo kasdieninių pareigų pildymo. Jie taipgi mano, kad tokiais rinkimų laikais lengvai gali iškilti revoliucijų pavojus, ir jie nruodo į komplikacijas, kurios iškilo po rinkimų, kada Hayes ir Tildenas buvo principalais pridurdami, jog Tildenas, jeigu butų turėjęs savyje pakaktinai drąsos ir karingumo, jisai butų užgriebęs prezidenturos vietą, o kaipo visa to pasekmė, butų iškilęs civilinis karas.

Kad gi išvengti šitokios komplikacijos, chinai į savo konstituciją įtraukia šitokią proviziją: iškilus delei prezidento rinkimų nesutikimams, tam tikras komitetas susidedantis iš penkių atstovų ir dviejų senatorių turi tą dalyką aptarti ir duoti galutiną nuosprendį.

Galų gale chinai yra tos nuomonės, kad francuzų rinkimų sistema yra daug pažangesnė negu Amerikos pasenusioji sistema; Francijoje prezidentą skriia kongresas, o Amerikoje tam tikri rinkikai. Jie sulig savo plano nori, kad kongresas veiktų, kaipir elektorinė kolegija. Vertė J. B.

Trįs daiktai rodo dorą žmogų: nosinė kišeniuje, dolaris piniginėje ir neaiškųs jaunystės atsiminimai, dažnai atkartotinai kalbami.

•

Judėjimai — svarbiausis sveikatos šaltinis; ramybė — sveikatos kapai; judėjimai dažnai užstoja vaistus, tuotarpu visi kartu paimti įvairiausieji vaistai negali užstoti judėjimų.

Kaip reikia valgyti?

Antras vidurių darbas, — tai valgio suvirinimas ir sugėrimas. Valgis gali patekti kraujan per skrandžio ar žarnų sieneles tik tuomet, jei jis yra labai skystas, sutirpęs, panašus į syrupą, į putas. Toks valgio sutirpimas ir vadinasi jo suvirinimu, nors čia nei katilų, nei ugnies ir nėra, o yra tik paprasta kuno šiluma, nelyginant, kaip pečiuje (krosnyje). Suvirinimą viduriai atlieka su pagalba įvairių sunkų: burnos seilių, skrandžio sunkos, kasos sunkos, tulžies, plonųjų žarnų sunkos. Kaip cukrus ištirpsta vandenyje, taip ir valgis turi ištirpti tose sunkose. Tik sunkos yra betgi ne paprastas vanduo, delto kad vandenyje nei mėsa, nei lašiniai netirpsta, o tose sunkose tirpsta.

Bet ir tos sunkos nevienodos: jos daug kuo skiriasi viena nuo kitos. Jųs žinote, kaip priešingai yra tarp savęs rugšti ir šarmųs daigtai. Jei į rugštą alų įdėti kreidos, rugštumas prapuola, o jei daugiau kreidos prikaišti — tai alus pasidaro panašus į šarmą. Jei į uksusą ar rugštą pieną įdėti sodos, tai jų rugštumas prapuola, o jei sodos daugiau pridėti, tai skystimas pasidaro sodinas, panašus į šarmą. Tą patį gali padaryti ir pats šarmas. Jųs matote, kad rugšti daigtai, kaip rugštas alus, pienas, uksusas yra vienos rųšies, o šarmųs daigtai, kaip kreida, sóda, šarmas — yra kitos, griežtaai priešingos pirmajai rušies.

Seilės tatai yra šarmios rušies, skrandžio sunka rugšta, kasos sunka, tulžis, žarnų sunka — vėl šarmios. Ir tik tokios budamos sunkos gali valgį virinti. Jei seilėse, tulžyje, kasos sunkoje panaikinti šarmumą, arba skrandžio sunkoje rugštumą, tai jos jau nebevirįs valgio, bus beveik kaip paprastas vanduo. Yra tokių ligų, kuomet rugšta skrandžio sunka nenusisunkia iš jo sienelių, arba permaž tesisunkia. Valgis be rugštos sunkos skrandyje gulėdamas pradeda rugti, puti ir žmogui kenkti. Prisieina tokiuose atsitikimuose duoti rugštimo gerti.

Jei žmogus rįja seiles, kurios yra šarmios, tai skrandžio sunką savo rugštumu turi tą seilių šarmumą panaikinti. Toliau, valgis skrandyje pabuvęs ir gerai skrandžio sunkos aptirpintas įgauna rugštą skonį. Valgiui perėjus iš skrandžio į žarnas kasos turi tą valgio rugštumą panaikinti ir tuomet tik, kada valgis pasidaro vėl šarmus, tuomet tik kasos sunka gali jį virinti.

Ne kiekviena sunka kiekvieną valgį lygiai gali virinti. Seilės gali tirpinti ir virinti tik cukrų, krekmolių ir visas tas valgio dalis, kurios susideda iš cukraus ar krakmoliaus, pav. medų, bulves, duoną ir tt. Seilės krakmolių paverčia į cukrų, lygiai kaip vyndirbiai, pridėdami tam-tikrų mielių, paverčia cukrų į spiritą (alkoholį). Tas cukrus ir įsisunkia kraujan ir eina kuno maistui. Bet seilės neilgai tevirina valgį, delto ir daug suvirinti jo negali; valgis greit nueina skrandin, kur jis pasidaro rugštas ir seilės jau nebegali veikti.

Skrandžio sunka nevirina nei cukraus, nei krakmoliaus, nei riebalų, bet užtatai virina baltymus ir visus valgius, kurie iš jų susideda, t. y. pieną, kiaušinius, mėsą, žuvį ir tt. Tulžis virina riebalus: taukus, lašinius, bet netirpo nei baltymų, nei krakmoliaus su cukrumi. Kasos sunka tirpo ir krakmolių, ir cukrų, ir baltymus. Ji yra stipriausia vidurių sunka. Jei mes valgome, sakysim, mėsą, tai dalis baltymų ištirpsta skrandyje, o kita baltymų dalis ir riebalai ištirpsta plonosiose žarnose, kur ant jų išsilieja kasos sunka ir tulžis. Tokiuo budu riebalai turi pereiti nepaliesti per burną, stemplę ir skrandį, ir tik žarnose jie tetampa vartojami.

Sunkos nevisuomet tesisunkia. Kuomet reik valgis virinti ir kol valgis toje vietoje yra, jos čia sunkiasi labai gausiai; bet kaip tik valgis suvirė ir paėjo iš tos vietos tolyn, jos jau nebesisunkia. Visi žino, kad prieš pat valgį ar valgant seilės labai gausiai bėga, o pavalgius arba miegant jos visai nebebėga arba maž tebėga. Taip-pat yra ir su skrandžio sunka ir su tulžimi, ir su kasos bei žarnų sunkomis, ir jos nevisuomet tebėga.

Yra dar viena sunkų bėgimo ypatybė: ne ant kiekvieno valgio kiekviena sunka lygiai bėga, kaip ne ant kiekvieno jauko kiekvienas paukštis lygiai ateina. Iš skrandžio sienų sunka, sakysim, nebėga įdėjus į skrandį rugštimo, pipirų, garstyčių; mai tebėga ir nat riebalų, nes jiems skrandžio sunkos nereikia. Bet užtai skrandžio sunka labai bėga įpylus į skrandį mėsos rasalo arba alkoholio. Kasos sunka nebėga, jei į plonąsias žarnas įdėsim sodos, nes jos tai sunkai paprastai ir nereikia, bet užtai kasos sunka labai bėga ant rugštimų ir riebalų. Ant riebalų bėga delto, kad kasos riebalus virina, o ant rugštimų bėga delto, kad rugštas paprastai esti parėjęs iš skrandžio valgis; jei į žarnas pareina rugštimas, tai kasos sunka taip sakant, manydama, kad jau pradėjo eiti iš skrandžio į žarnas valgis, tuoj bėga jo virintų, nors valgio ir nebutų, o butų vien tik rugštas skystimas. Todel norint įkinkyti darban kasą, tą stipriausią vidurių darbininkę, reikia išgerti rugštimo.

(T. b.)

SEATRAS IR MUZIKA.

IŠ MEILĖS.

Musų teatrai labai žymiai tobulinasi, ką parodė jau keletas didesnių ir gana gerai suvaidintųjų darmatiškų veikalų Brooklyne pastaraisiais metais. Vienas iš tų buvo užpereitą subatą (11 spalio) —Brooklyno Lietuvaičių Klubo trusiu pastatyta Togobočnio 5-kių aktų drama „Iš meilės'', McCaddin salėje. Šita drama jau antrą sykį Brooklyno scenoje statoma — tas-pats Lietuvaičių Klubas statė ją pernai rudenį); bet kaip pernai taip ir šiemet, nedaug teatsilankė pubikos, — rods šiemet buvo daugiaus, negu pernai. O labai gaila! Ši drama labai aiški, griaudi savo užbaigimu, podraug užveria labai gilią morališką prasmę. Jos turinys mums čia nebeprisieis atkartoti, nes musų skaitytojai jau žino tą iš pirmesnių recenzijų, kiti gi skaitė tą veikalą tai po dabartiniu vardu, tai „Laisvoje Mintyje'' po vardu „Žydė Perkrykštė'' (rods nevisa). Gana to paminėti, kad tai visa užmazga yra tame, jog kaimo, persikrikštija į katalikę ir išmieti krikščionį vaikiną Joną, ir delei to išsižada savo tėvų tikėjimo, persikrikštija į katalik ęir išteka. Iš to išeina labai nelaimingos pasekmės: senukas jo tėvas, Leiba, iš širdgėlos gauna proto sumišimą; gi pats Jonas, metus pagyvenęs pradeda jos neapkęsti, nori papjauti su ja prigyventą kudikį ir galop ją visiškai apleidžia, o pasiduoda vilionėms merginos Danutės, kurią pirmiaus buvo mylėjęs, bet apleidęs. Danutė gi Joną su jo pačia supjudo tyčia, visai Jono nemylėdama, bet norėdama atkeršyti pačiam Jonui ir jo pačiai. Kada taip atsitinka, Sorė inpuola į nusiminimą ir pasidaro galą. Tik dabar Jonas dasižino, kad Danutė jį suviliojo ir rauda apsikabinęs savo žmonelės šaltą lavoną, bet jau buna pervėlu. Gi nelaimingasis Leiba nebeatgauna proto, tik suklupęs prie savo žuvusios dukrelės lavono, mena kad ji tik mieganti ir liepdamas visiems tylėti, supuoja ją: „A—a! A—a! A—a!'' Ant šito kurtina nusileidžia ir padengia nuo musų akių tą griaudingą dramą.

Kas yra „žvaigždė-aktorius'' šitą sykį sunku pasakyti, nes apskritai veikalas suloštas gana gerai; mat jį lošė beveik visi musų geriausieji aktoriai. Reikia atžymėti p. K. Kriaučiuną žydo rolėje, kaipo atjautusį visą savo rolės tragizmą, kaipo nelaimingojo tėvo, kuriam dukrelės meilė išplėšė vienintėlę paguodą ir jį patį visam savo likusiam gyvenimui pražudė. Galima butų pridurti, kad jis butų galėjęs daugiau indėti žydiško typo. Bet reikia neužmiršti, kad žydas sulošti yra gana sunku; kiek yra matyta ant musų scenos, tai padaroma tik žydo kariktura: vieni stengiasi kuodaugiausiai liežuvį įšveplinti, kiti perdaug su kulnais kibildžiuoja, treti perdaug tamposi su prilipinta barzda irtt. Bet žydo, kaipo žydo, typas dar nepasitaikė ant musų scenos tinkamai nuduosas matyti. p. Kriaučiunas žmoniškiau jį perstatė.

Gana gerai sulošė viliokės Danutės rolę p-lė A. Lutkauskiutė. Tai yra gyva ir savo veikimą numananti aktorka: kalba netik ką iš kningutės išmoko, bet ir ką jaučia iš savo padėjimo; juokiasi naturališkai; kitiems kalbant randa ji ir tylėdama ką veikti (tą pažymime delto, kad daugumą musų aktorių, kitiems kalbant, nežino kur dėtis ant scenos; net iš salės buna sunku žiurėti!). Suprantama, kad mes pažymėdami musų vieno ar kito aktoriaus gabumus, dar tuomi nepastatome galutino taško, kad ve: „Tamsta esi puikus aktorius!'' Taip mes jau daugelį žmonių ingyrėme visai bereikalingai ir, ant nelaimės, juos sugadinome, nes jie įsidėjo galvon, kad jau jie yra dideli žmonės ir jau nebereikalauja toliau lavinties... Atpenė, mes velijame kaip kitiems musų katoriams, taip ir p-lei Liutkauskiutei daugiau lankyti gerų teatrų, daugiau skaityti dailės veikalų (dramų, apysakų, etc.), ir podraug prisižjurėti į žmonių gyvenimą. Tada ji dar labiau tobulįsis, ir jei kada susitvers lietuviškas teatras, galės jame užimti nepaskutinę vietą.

Tą-patį galima pasakyti ir apie p-lę Oną Karaliutę, kuri gerai sulošė dramoje svarbiausios ypatos rolę, butent žydelkaitės Sorės (vėliaus perkrikštytos į Marę). Ji jautriai nudavė visas vietas, kur tik reikėjo išreikšti meilė ar nusiminimas. Ir jai rolė labai tinkamai parinkta. Kiek mums teko p-lę Karaliutę ant scenos ikšiolei matyti, tai mums rodos, ji dar niekad nebuvo taip gerai ant scenos išėjusi, kaip šiuo kartu. Matomai, ji iš visų atžvilgių pasitobulino, ir šį vakarą pasirodė pilname savo rolės supratime. O rolės supratimą mes skaitome labai svarbiu. Labai dažnai pas mus aktoriai, kada reikia atlošti poną, tai atlošia liokajų; arba vieton meiliškos scenos padaro kokį tai šiupinį koketavimo už staliuko su „ice-cream''. Jei dažniau butų meilės supratimas taip dailiai išaiškinamas, kaip šį vakarą padarė p-lė Karaliutė, tai iš to netik musų publika pasišvelnintų, bet ir musų busiantįs aktoriai iš to pasimokintų, kaip reikia tokias roles lošti.

Gi mes jokiu budu negalime pamiršti rolės lengvaširdžio kaimo vaikino. Jono, kuris per savo netvirtą budą pražudė gyvenimą jaunos mergaitės ir senuko žydo. Tą rolę lošė p. J. Kačergis. Jis yra neblogas aktorius ir gerai, tvirtai moka ant scenos užsilaikyti, ką nedaugelis iš musų aktorių tepadaro.

Prie dramos liudnų įspudžių visuomet gerai, jei prisideda kas nors juokingo ir komiško. Tą padarė čionai du kaimiečiu: Gabrys Birbilas (p. P. Narvydas), ir Grigas Ilgastrėnis (p. S. Vaičiakauskas). Šitie kaimiečiai, kurie karčiamoje užsitruko ir pasivėliuo ant mišparų, labai daug juoko padarė, nes tai yra gyvas ir mums visiems žinomas daiktas. Tik vietomis jie jau net perdaug buvo komiški, ypač čia grimiruotojas yra nuoširdžiai pasidarbavęs ir padaręs jiems perdaug raudonas nosis; tokias nosis galima duoti del vodevilių „hobo'', bet ne dramų aktoriams, — ypač ir delto, kad tie kaimiečiai juk nėra jau tai paskutiniai latrai.

Kiti aktoriai, kaip p. J. Globis (Jurgio Briedžio rolėje), p-lė T. Adomaičiutė (Onutės rolėje), p-lė O. Junevičiutė (Agotos Dundulienės, Jono motinos rolėje), toliaus mažesnėse rolėse: p-lės: J. Slavickiutė, M. Jankauskiutė, M. Butkiutė, U. Teknevičiutė, arba vėl pp. M. Zdanevičius, V. Lukmanas, A. Alešiunas, F. Ginkus, J. Šimonis — visi neblogai lošė, ir galima sakyti nei vieno nebuvo, kuris, kaip paprastai pas mumis, netik patsai save supainioja, bet išveda iš kelio ir suflerį, o dažnai ir kitiems aktoriams veikima sumaišo. —

Už šitą vakarėlį Brooklyno Lietuvaičių Klubui pridera atiduoti garbę: 1) kad parinko šiam žygiui gerą ir pamokinančią dramą, 2) kad dailiai ją perstatė ir pasistengė publiką kaip pabovyti taip ir užganėdinti, 3) kad rengė vakarą su prakilniu tikslu — pelną skyrė Lietuvių Tautos Namui Vilniuje. Tiesa, publikos, kaip paminėjome, neperdaugiausia buvo. Bet nieko nepaveiksi, jei taip susidėjo aplinkybės: mat tą patį vakarą buvo kitoje vietoje Gymnastikos Klubo viešas vakaras ir vakarienė, kur daugelis lietuvių dalyvavo; be to, kitoje vietoje vėl gi buvo koksai ten kitas lietuvių viešas balius, kurių pas mus niekados netruksta ir nuo kurių nei Salamonas su savo teatrais neišsisaugotų. Buvę gi dar ir tokių, kurie sakoma, šį lietuvaičių vakarėlį boikotavę!... Kokios tam buvo priežastis, ko tie pastarieji norėjo, na — velyg šitą pelėdų srovę su nesmagumu uždengsime...

Vakarėlis nusisekė netik iš dailės, ebt ir medžiaginės pusės. Girdėtis, kad apmokėjus visas teatro išlaidas, Lietuvaičių Klubas galėsiąs nuo to vakarėlio ar ne tris sieksnius žemės nupirkti ir padovanoti juos Lietuvių Tautos Namui. Valio musų lietuvaitės!

S.

ŠIS TAS.

Moteris ir kninga. Bibliofilai (kningų mylėtojai) labai tankiai žiuri į moterį, kaipo į nepataisomą kningos priešą. „Niekados nereikia palikti vienos moters prie kningos'', — sako vienas iš jų. Daugelis mano, kad moteris negalinti taip kningos mylėti, kaip ją (kningą) myli vyras; del jos kaipir nėra tos bibliofilo laimės, kuris renka ir deda kningas, ir čėdija, kaipo didžiausią turtą, kokią-nors pageltusią nuo senatvės kningą. „Moteris negerbia kningų, — tvirtina aštrus teisėjas, — ir delto elgiasi su jomis kaip barbaras. Ploni ir dailųs moteriški piršteliai, tinkanti net smulkiausiems ir gražiausiems darbams atlikti, nemoka, kaip reikiant, išpjaustyt kningos lapų: jei arti jos nepasitaikys peilis, tai moteris išpjaus lapus, nors ir brangiausios kningos, tiesiai išistraukus plaukų spilka arba mezgimo dratu, o tankiausia, paprastai, pirštu, — tuomi tiek subjaurina kningą kad nė vienas kningų mylėtojas nepanorės jos paimti į rankas.

„Vyro biblioteka visados ir visuomet yra amžino neapkentimo ir persekiojimo daiktu iš pačios pusės. Moteris nekenčia, kad kambaris užverstas kningomis. Ji noriai išmestų jas į pačią blogiausią vietą, iš kurios niekados jos gailėstaus, jeigu pelės ar vabalai gailestaus, jeigu pelės ar vabalai sunaikįs kokį-nors didelės vertės rankraštį. Jinai su noru išmainys, kadir brangiausią kningą ant kokio niekniekio arba ant kokios-nors kningpalaikės su gražiais apdarais. Bet ir apdarus moteris nemoka gerbt, — užsimislijus ką-nors, lenkia juos, nejusčio mis sulaužo kad jie butų net geriausio dailininko padailinti''.

Ir, vienok, nežiurint visokeriopų bibliofilų apkaltinimų prieš moteris, nenuolanki historija parodo mums ilgiausią eilę moterų, karštai mylinčių ir gerbiančių kningas: daugelis moterų iš augštos kilmės, daugelis vienuolių rinko, čėdijo kningas, pačios perrašinėjo rankraščius, įsteigdavo, dapildydavo puikiausias bibliotekas. Ant kiek gali buti delis prisirišimas prie kn[illegible]eks mums sekančio pavyzdžio: šventoji Viborada, kuri gyveno X amžiuje, įstojus vienuolynan, labai rupinosi apie tos įstaigos biblioteką. Jos biografas pasakoja, kad laike užpuolimo laukinės vargrų tautos ta prakilni vienuolė pirmiausiai rupinosi, kad but išgelbėtos kningos: „Gelbėkit kningas! paslėpkit kningas! — šaukė jinai, — šventus daiktus paslėpsit vėliau!'' Vienu šiuo šauksmu šv. Viborada užsipelnė didel. bibliografų pagerbimą.

R.

Streikas Rusijoje. Iždo ministerijos viešai liko pagarsintas streikų statistikos žinios nuo 1905 m. iki 1912 m..

1905 m. buvo 13,995 streikai, kuriuose dalyvavo 2,863,000 darbininkų. 1906 m. buvo 6,114 streikų; juose dalyvavo 1,108,000 darbininkų.

1907 m. — 3,537 streik., — 740,000 darbininkų.

1908 m. — 892 str., — 176,000 darb.

1909 m. — 340 str., — 64,00 darb. 1910 m. — 222 str. — 47,-000 darb. 1911 m. — 464 str. — 105,000 darb. 1912 m. — 1,918 str. — 683, 000 darb.

Čia matome, kad streikų skaitlius puolęs 1910 m., paskui vėl ima kilti.

1912 m. tik 702 streikų buvo keliama del ekonominių išlygų; visi kiti, t. y. 1,216 streikų, kuriuose dalyvavo 511,309 darbininkai, oficialiai priskaitomi prie politikos streikų.

Vietinės Žinios

D-RO J. BASANAVIČIAUS ir p. M. YČO prakalbos. Brooklyniečiai, jau atėjo valanda pasirodyti viešai, kuom mes esame — ar tikri lietuviai, mylį savo tėvynę ir šviesą, ar tik lietuviai iš vardo... SPALIO 26 d. (7½ val. vakare) McCaddin Memorial salėje ant Berry str. (tarp So. 2-ros ir 3-čios gatvių) atsibus gerb. svečių, D-ro J. BASANAVIČIAUS ir p. M. YČO PRAKALBOS • BEI AUKŲ RINKIMAS Tautos Namams Vilniuje.

Na, brooklyniečiai, pasistengkite susirinkti ant prakalbų kuoskaitlingiausiai ir aukoti kiek galint daugiau; juk delei dolariokito netapsite bėdinesniais, o atliksite prakilniausį darbą. Mes visi trokštame mokslo, šviesos, o savo tėvynei bei lietuviams garbės ir pakilimo kulturoje. Tautos Namai Vilniuje kaip tik ir bus mokslo šaltiniu ir musų tautos centru. Užtai, visi lietuviai privalo visomis išgalėmis pasistengti, idant tas dvasiškų turtų šaltinis, tas mokslo rumas butų įsteigtas kuogreičiausiai. Mes matėme, kaip visur gausiai pylėsi aukos. Nejaugi Brooklyno lietuviai kitaip pasielgtų? Ne, jei, kaip aš tikiu, ne tik atsiliks nuo kitų lietuvių kolonijų, bet dikčiai pralenks. Brooklyne skaitosi apie 25-30 tukst. lietuvių. Chicagoje gi skaitoma lietuvių apie 50-60 tukst., o ten surinko apie 6,000 dolarių, taigi aišku, kiek čia reikia suaukauti. Chicago buvo pirmoji vieta, kur svečiai pradėjo rinkti aukas; Brooklynas, galima sakyti, bus paskutinioji. Visados tokiuose atvejuose kalbama apie pradžią ir pabaigą. Broklynas turi apvainikuoti musų brangių svečių kelionę; Brooklyno lietuviai turi užpelnyti nuo visos lietuvių visuomenės pagarbą, jie ant visad turi paduoti kitiems pavyzdį. Iš Brooklyno L. Mokslo ir D. Dr. pasiuntiniai išneš savo galutiną nuosprendį bei nuomonę apie Amerikos lietuvius.

Delei to viso, nuoširdžiai kviečiame visus Brooklyno lietuvius bei leituvaites prisidėti gausiomis aukomis prie to švento darbo. Pasistengkite kuonoskaitlingiausiai susirinkti ant prakalbų, nes kalbės ne paprasti kalbėtojai, bet musų tautos didvyris, d-ras J. Basanavičius, ir Rusijos Dumos lietuvių atstovas, p. M. Yčas. Labai but geistina, kad nesigailėtų stambesnių aukų musų biznieriai bei turtingesnieji lietuviai...

Lietuviai — didžiausia naujiena! Jus žinote, kad gerbiamieji svečiai, d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas greit apleis Ameriką, o kartu ir mus visus. Mums geistina, kad mes ir paskui juos galėtume matyti, kad jų veikimas bei apsilankymas pasiliktų visad gerai atvaizdinamas... Sugrįžus p. A. T. Račiunui iš Lietuvos, mes nutarėme, kad reikia gerbiamuosius svečius nuimti ant krutomųjų paveikslų. Praeis metai, dešimtis ar daugiau, o Amerikos lietuviai vis galės matyti gerbiamus svečius iš Lietuvos paveiksluose. Galop, galės juos pamatyti ir tų vietų lietuviai, kur svečiai negalėjo atsilankyti.

Taigi, kviečiame visus Brooklyno, New Yorko ir apielinkės lietuvius pributi ant Berry gatvės (So. 2-ra ir 3-čia gg.) ties McCaddin Memorial svetaine po pietų pasibaigus 12 val., **spalio 26 d.,** kur bus imami krutomi paveikslai. Mat, tame laike lietuviai išeina po pamaldų iš bažnyčios, taigi patogiausias laikas. Geistina, kad susirinktų kuodaugiausiai žmonių, idant tas viskas išeitų kuoiškilmingiausiai. Šitie paveikslai bus rodomi po visas Amerikos lietuvių kolonijas, o galop teks ir į Lietuvą, taigi, manome, kiekvienam bus malonu pasilikti nuimtu ant šitų paveikslų — jus pamatys visa lietuvių visuomenė, jusų draugai ir giminaičiai čia Amerikoje ir Lietuvioje. Pasistengkite atsilankyti kuoskaitlingiausiai. Galop bus imami krutomi paveikslai išvažiuojant svečams iš Amerikos, prieš sėdžiant jiems laivan; geistina, kad ir tuomet atsilankytų daugiau lietuvių. Krutančius paveikslus trauks visiems žinomas kinematografistas, p. A. T. Račiunas.

Sim. Daukanto Dram. Dr. vakarienė. Spalio 19 d. Tautiško namo svetainėje atsibuvo Sim. Daukanto Dram. Dr. parengta vakarineė gerb. svečių iš Lietuvos pagerbimui, kurioje, apart draugijos sąnarių ir užkviestų pašalinių žmonių, dalyvavo d-ras J. Basanavičius ir p. M. Yčas. Buvo susirinkęs gražus tautiečių burelis, kuris labai linksmai ir maloniai praleido vakarą.

Vakarėlio programas buvo sekantis: vakarienė, laike kurios kelius atvejus dainavo vyrų choras, vedamas visiems žinomo p. L. Eremino, ir kvartetas (A. Kanceriutė, J. Vidrinskiutė, K. Brazys ir A. Kvederas); paskui, sekė prakalbos, deklamacijos ir dainos; galop prasidėjo šokiai.

Pirmiausiai kalbėjo p. J. Liutkauskas, kuris labai puikiai nupiešė S. Daukanto Dram. Dr. historiją bei jos veikimą ir siekius. Paskui kalbėjo gerbiamieji svečiai, kurių kalbos padarė labai gilų ant klausytojų įspudį. Kalbėjo taipgi vietinis kleb., kun. Varnagiris, p. Račiunas, p. Vinikaitis ir kiti.

P-lė Linoniutė, akompanuojant p. Strumskiui, gražiai pagiedojo porą tautiškų dainelių. Gan daug dainavo vyrų choras ir kvartetas. Puikiai padainavo pp. A. Kvederas ir Strumskis „Skambančios stygos''. Labai sugriaudino susirinkusius savo deklamacijomis mažiukės mergaitės, p-lės Petrauskaitės. Šokiai tęsėsi iki 1½ val. nakties. Didelį gyvumą šokiams pridavė p. M. Yčas.

Sim. Daukanto Dram. Dr. pastojo Mokslo Draugijos nariu-labdariu, t. y. paaukojo Tautos Namams 100 dolarių. Labai but geistina, kad ir kitos Brooklyno draugijos sektų jos pėdomis.

Konferencija. Brooklyno ir jo apielinkės lietuvių draugijų konfederacija priėmimui gerb. Lietuvos svečių bus ketvergo, spalių mėn. 23 d. 1913 m. vakare Taut. Name, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Teiksis pributi į šitą konferenciją visi draugijų atstovai.

Organizuojasi operinė trupa. Pastaromis dienomis iš tikrų šaltinių sužinojome, jog gerb. musų kompozitorius Mikas Petrauskas pradeda organizuoti operinę trupą, kuri nuo Naujų Metų pradėsiant veikti viešai ir kelti tarp lietuvių muzikos bei scenos dailę. Mes nuo savęs turime pridurti, kad šitas p. Petrausko sumanymas vertas didžiausio parėmimo, kad lietuvių visuomenė šitą p. Petrausko sumanymą karštai-karštai turi pasitikti ir kaip pridera paremti. Jeigu šitasai jo sumanymas įvyks, apie ką mes visiškai neabejojame, tai lietuvių scenos dailė žymiai pakils. Pagaliaus, linkėdami p. Petrauskui kuogeriausių pasekmių, pasiveljame sau atkreipti atidą tų asmenų, lietuvių artistų, kurie turi neabejotinus gabumus, o ypač gerą balsą ir norą prie to sumanymo įkunijimo prisidėti, kad tuč tuojau be atidėliojimo su p. Petrausku susižinotų ir galutinai susitartų. Verta musų artistams prisidėti ir tokį prakilnų sumanymą paremti, verta pasirodyti — ką lietuviai artistai gali. Tad — valio gerb. kompozitorius! valio lietuviai artistai! valio busianti operinė trupa!!

Susižinojimui ir galutinam susitarimui laiškus reikia siųsti šiuo adresu: Mikui Petrauskui, 101 So. 2-nd st., Brooklyn, N. Y.

Scenos Mylėtojų Choro veikimas. Sugrįžus į Brooklyną musų gerb. kompozitoriui-daininkui, Mikui Petrauskui, kuris vasaros metu buvo išvažiavęs į Shenandoah, P., ir vėl prasideda Scenos Mylėtojų Choro veikimas. Šį chorą kaip pirmiau vedė, taip ir dabar ves gerb. M. Petrauskas. Scenos Mylėtojų Choras žada surengti koncertą, kuris bus lapkričio 29 d. Taigi, kviečiame senus ir naujus choristus prisidėti prie Scenos Mylėtojų Choro ir padėti mums veikti dailės dirvoje. Rods, kad musų vietos jaunuomenė jau supranta dailės svarbą, kad ji žino, kaip malonu dalyvauti Scenos Mylėtojų Choro burelyje, kurį mokina p. M. Petrauskas, todel su džiaugsmu prisidės prie jo ir pagelbės mums darbti, idant šiuo žiemos metu dar žymiau pasirodžius Brooklyno ir apielinkės lietuviams. Dainų repeticijos bei mokinimas buna kiekvieną ketvergo vakarą nuo 8 val. užpakalinėje Mc Caddin salėje ant Berry st., (tarp So. 2-ros ir 3-ios). Norintieji prisidėti prie Scenos Mylėtojų Choro yra kviečiami kuogreičiausia ateiti ir paduoti savo pravardes.

Buvo sumanyta spalio pabaigoje sulošti historišką tragediją „Pilėniečiai", bet dabar liko nutarta sulošti ją po kalėdų. Artistams-mėgėjams labai patiko veikalas, ir jie nori prie lošimo tinkamiau prisirengti. „Pilėniečių" repeticijos bus utarnikais Palace Hall (Grand st.) Visų artistų pareiga —visad atsilankyti repeticijose. **A. Lapinskas.**

„Kornevilio Varpai". Spalių mėn. 18 d. vakare Mc Caddin Memorial salėje dramos draugija „Vyturėlis" statė antrą kartą scenoje komišką triaktę operą „Kornevilio Varpai", nuo kurios visas pelnas skiriamas Tautos Namams Vilniuje. Dalyvavo šitam perstatyme visi tie patįs aktoriai-daininінkai, kurie pirmąjį kartą statant lošė, ir Central Brooklyno bei Williamsburgo chorai. Iš geriausia lošusiųjų reikia paminėti šiuos: ponią A. Mikuliutę-Šipailienę, p-lę A. Kanceriutę, ir pp. A. Kvederą, K. Kriaučiuną ir P. Bukšnaitį.

Publikos buvo pilnutėlė salė. Kadangi šis perstatymas buvo parengtas naudai Tautos Namų Vilniuje, tai jame, kaipo garbės svečiai, dalyvavo ir Liet. Mokslo ir Dailės Draugijų pasiuntiniai dras J. Basanavičius ir p. M. Yčas.

Išleistuvių vakarienė-bankietas. Spalio 25 d. vakare „Knapp Mansion" salėje atsibus iškilminga vakarienė-bankietas, parengta su tikslu pagerbti brangius svečius iš Lietuvos, d-rą J. Basanavičių ir p. M. Yčą, išreikšti jiems širdingą padėką už pasišventimą ir veikimą Lietuvos ir lietuvių labui, išreikšti geriausius linkėjimus ir pasakyti paskutinį jausmingą **sudiev.** Gali lankyties tik užkviestieji, kurie užsimokėjo paskirtiną pinigišką įnašą.

Įdomios vestuvės (Ct. Brooklyn). Spalio 10 d., 7 val. vakare, anglų R.-Kat. St. James bažnyčioje tapo sušliubuota lietuvaitė Ona Žiobutė su jaunikiu-japonu, Filipinie. Nekurie mergaitės gentįs ir pažįstami kaip įmanydami stengėsi atkalbinti ją nuo panašių jungtuvių, ty., kad neitų už geltonveidžio vyro, bet veltui.

Prieš išvažiuosiant ant šliubo apie tą namą susirinko skaitlingus žmonių burys, taip kad policistai turėjo daryti kelią, einant jaunavedžiui automobilin. Ona Žiobutė penki metai kaip Amerikoj, Suvalkų gub.; vyras dirba prie laivų. **J. Skudutis.**

VISKAS VĖL GERAI.

Ponas Mykolas G. Habursky iš Madison, Me., pranešė mums sekantį laišką. „Turiu garbę pranešti, kad aš turėjau skaudulingą trukdėsį su savo skilviu ir vartojau Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą sulyg nurodymų. Pradžioje jisai veikė labai daug ant mano vidurių, ir dabar viskas vėl gerai. Aš jaučiuos dabar daug stipresnis ir galiu valgyti daug daugiau. Aš esmiu vėl visai sveikas ir patariu šį vaistą visiems, kurie kankinasi savo skilviu." Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vynо Eliksiras duoda aplaimą užganėdinimą tiems, kurie jį vartoja. Jisai išvalo kuną, sutvarko virinimą, sustiprina nervus. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturing Chemist, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Atsakomiausis vaistas, raumenų bei sunarių skaudėjimams, reumatizmui ar neuralgijai ištikus, yra Trinerio Linimentas.

„Vienybės Lietuvninkų" kningyne gaunamos šios naujos kningos.

AR DAUG ŽEMĖS REIKIA ŽMOGUI? 1) Grudas kaip kiaušinis didumo. 2) Karalius Krezas ir gudrininkas Solonas. 3) Du seniai. 4) Malda Karma. Parašė gr. L. Tolstoj'us. Yra tai puikios apysakaitės, apie kurių vertę liudija jau patsai autoriaus vardas. Pusl. 48. 15 centų.

BLUDAS arba Lietuva buvusios Rusiojs revoliucijos mete. Romanas. Parašė I. Dobilas. Čia plačiai nupiešta, kaip jautėsi įvairi Lietuvos gyventojų sluogsniai pradžioje 1905 m. sukilimų. Nekurios vietos apie vidujinį klebonijų gyvenimą ir nekurie typai, kaip Dalba, nupiešti tiesiog artistiškai. Bludas yra vienas iš geriausių lietuviškų originalių veikalų. Tilžė 1912 m. pusl. 428. $1.25.

ČENSTACHAVOS klioštoriaus slaptybės, arba kruvini Damazo Macocho darbai Antra padidinta laida, su paveikslais. Labai užimantis aprašymas. So. Boston, Mass. 1913 m. pusl. 32. 15c.

KAIP PASIKLOSI, TAIP IŠSIMIEGOSI. Apysaka iš lietuvių gyvenimo. Parašė Dėdė Atanazas. Kaunas, 1908 m. pusl. 162. 30 centų.

KLAIDA. Apysaka. Parašė Lazdynų Pelėda. Apysaka piešiai lietuvių gyvenimą „laisvės metu". Vilnius, 1910 m. pusl. 520. $1.00.

LIETUVA, TĖVYNE, aš tavę myliu ir už tavę žuvu. Novelė. Parašė Lietuvys. Vilnius, 1911 m. Psl. 30. 10c.

MEILĖS KARŠTLIGĖ. Mintįs ir priliginimai apie supratimą šiuose laikuose meilės. Parašė I. A. Cholodov. Vertė iš rusiško S. Stropus. So. Boston, Mass., 1911 m. pusl. 51. 20 ct.

MIŠKAS VIS SMARKIAU DEGĖ. Piešinys vieno iš žymesnių šių dienų rusų rašytojų Skitalec'o apie pradžią 1905 m. revoliucijos. Brooklyn, N. Y. 1911 m. pusl. 32. 10 centų.

NAKVYNĖ. Pasaka apie vieną mažesniųjų gyvenimo vargų, paprastai vadinamų bėda. Apysaka iš gyvenimo 15 amžiaus. Parašė R. L. Stevensas. Iš anglų kalbos vertė L. Juras. Chicago, Ill. 1911 m., pusl. 38. 10 centų.

PAGAL ĮSTATYMUS. Apysaka M. Konopickos. Iš lenkiško vertė Pr. Siulelis. Chicago, Ill. 1910 m., pusl. 158. 40 centų.

VAIZDELIAI. Parašė Lazdynų Pelėda. Telpa čia sekančios 7 apysakėlės: 1) Vienas už visus. 21 Prie laimės. 3) Kam, del ko? 4) Skriauda. 5) Mano draugas. 6) Fabrikantų protėvis. ir 7) Eršket-Roželės. Gražios apysakaitės. Vilnius, 1911 m., pusl. 81, 20 centų.

70 GRAŽIŲ PASAKAIČIŲ. Jauniems skaitytojams. Surinko A. Musteikis. Tai yra labai tikę skaitymai del vaikų. Vilnius, 1912 m., pusl. 64. 15 centų.

VAIKŲ DRAUGAS. Apysakėlių ir eilučių rinkinys. Parašė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m. 25 centai.

ŽIUPSNELIS. Knygelė vaikams pasiskaityti ir pasimokinti. Sutaisė Ladislovas L. Kninga susideda iš 138 pasakų, istroijų, eilių ir mislių, turinti suviršum 40 paveikslėlių. Trečias išleidimas. Vilnius, 1911 m., pusl. 190. 30 centų.

VYTAUTO SUNŲS. Istorijos apysaka. Čia aprašyta, kaip kryžeiviai nunuodijo du Vytauto sunu. Parašė I. Kruk. Iš lenkiško vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1911 m, pusl. 64. 25 centai.

ŽVAIGŽDĖ. Rytų pasaka. Čia delei aštrios Rusų Valstijos cenzuros, allegoriškoj formoj raginama kovoti už geresnę ateitį. Pasaka daro labai malonų įspudį. Parašė N. Veresajev. Vertė iš rusiško I. Glela. Chicago, Ill., 1910 m., pusl. 17. 10 centų.

ŽIEMOS VAKARAS. Apysaka iš žmonių kaimiečių gyvenimo. Parašė El. Orželskienė. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 32. 15 centų.

BLINDA—ŠVIETO LYGINTOJAS. Keturių veiksmų ir vieno paveikslo drama. Parašė Žemkalnis. Čia puikiai parodyta, kaip žiaurus ponų pasielgimai su baudžiauninkais sukeldavo pastarųjų širdies kerštą ir pagimdydavo įvairius Blindas, Raudonkrutinius ir kitus garsius Lietuvos ir Žemaitijos razbaininkus. Vilnius, 1908 m., pusl. 127. 40 centų.

BURTAI. Zigmanto Przybylskio vienaveiksmė komedija. Išvertė Liudas Gira. Vilnius 1909 m., pusl. 16. 10c.

KOMEDIJOS. I čigonė arba tamsumas brangiai apsimoka. Vieno veiksmo vaizdelis su dainomis. II **Senvaikis** vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. III **Katorgininko atsivertimas.** Monoliogas. IV **Senmergė.** Vienaveiksmis dramatiškas vaizdelis. Parašė A. Baranauskas. Ryga, 1910 m., pusl. 56. 35 centai.

DRAUGAS. Vieno veiksmo drama, iš ponų gyvenimo. Parašė Marco Praga. Vertė A. Matutis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 22. 10 centų.

DUMBLYNĖ. Penkiaveiksmė drama, parodanti, kaip tamsius žmones išnaudoja visokie niekšai. Pagal Oržeškienės apysaką „Niziny", parašė Dvi Lietuvaiti. Vilnius, 1912 m., pusl. 44. 25 centai.

GAILA USŲ. Vieno veiksmo komedija. L. A. Dmuševski'o. Vertė A. Vėgėlė. Vilnius, 1912 m., pusl. 30. 20c.

DU KELIU. Drama trijuose veiksmuose. Parašė G. Gejerman's. Vertė M. Šleževičius. Tai yra žymiausias paskutinių laikų teatrališkas veikalas. Vilnius, 1912 m., pusl. 175. 75 centai.

GEDIMINO SAPNAS. Keturių veiksmų (5 paveikslų) istorijos drama. Parašė A. Fromas. Ryga, 1910 m., p. 52. 35 centai.

DEKLAMATORIUS, deklamavimui eilių ir monologų rinkinys. Su išguldymu, kaip reikia deklamuoti ir žaisti. Butinai reikalinga perskaityti kiekvienam, kuris tik nori dalyvauti prie surengimų vakarėlių, balių ir kitokių pasilinksminimų. Parengė K. J. Chicago, Ill., 191 3m. pusl. 164. 50 ventų.

GUMINIAI BATAI. I. Farsa vienam akte. Parašė Mauley H. Pike. II. **Nuo ausies lig ausies.** Vieno veiksmo komedija Choriževski'o. Vertė Vaidevutis. Chicago, Ill. 1913 m., pusl. 22, 10 centų.

Iš MEILĖS, arba žydė perkrikštė. Drama penkių veiksmų, parašyta Togobočni'ko, su dainomis ir šokiais. Vertė Jaunutis. Muziką harmonizavo K. Diržis. Vilnius, 1911 m., pusl. 119. 60 centų.

KATRIUTĖS GINTARAI. Triveksmis vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Parašė Halina. Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 27. 15 ct.

KERŠTAS. Trijų veiksmų, keturių paveikslų tragedija iš senovės laikų. Parašė Liudas Gira. Vilnius, 1910 m., pusl. 64. 30 centų.

LIZDAS NAMINIO LIUTO. Trijų veiksmų drama. Parašė Br. Vargšas. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 30. 15 ct.

LINKSMOS DIENOS. Pagal K. Lukaszewicz, parašė M. Grigonis. Dviejų veiksmų, iš liaudies gyvenimo, vaizdelis, su dainomis ir šokiais. Chicago, Ill., 1912 m., pusl. 24. 10 centų.

MEDICINOS DAKTARAS. Komedija vienoje veikmėje. J. Korzeniowski. Sulietuvino Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 41. 20 centų.

MIGLA. Vieno veiksmo komedija. Z. Przybylski'o. Vertė A. Matutis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 20. 10 ct.

MIRTŲ VAINIKAS. Drama keturių veiksmų. Parašė J. Žulavski. Vertė J. Jaunutis. Veikalas labai tinkąs kaip perstatymui ant scenos, taip ir pasiskaitymui. Vilnius, 1912 m., psl. 102. 60 centų.

MONOLOGAI: „Blaivininkų pirmininkas". Parašė Žemkalnis. „Ant vienų pečių". Vertė M. Grigonis. „Šimas Oratorius". Vertė Jurgis Kasiulaitis. Vilnius, 1913 m., pusl. 16. 10 centų.

NUMANĖ. Vienaveiksmė komedija. Parašė Vydunas. Tilžė, 1911 m., pusl. 30. 15 centų.

PERSKYBŲ TEISĖJAS. Vieno akto komedija. Parašė Miguelo Servantes. Vertė M. Rastenis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 16, 10 centų.

PILĖNŲ KUNIGAIKŠTIS. Tragedija penkiuose veiksmuose. Sužėtas pagal Kraševski'o apysaką „Kunigas". Parašė M. Šiaulėniškis. Antras išleidimas. Tragedijoj tikriausiai atvaidytas budas kovos krikščionin-kryžeivių su pagonimis-lietuviais, doriškas augtšumas lietuvių nors ir pagonų ir doriškas žemunas kryžeivių, nors ir krikščionių. Ryga, 1911 m., pusl. 89. 30 centų.

PINIGŲ NĖR. Sceniškas veizdelis. I. S. Turgenevo. Iš gyvenimo jauno dvarininko Vertė M. Grigonis. Chicago, Ill., 1913 m., pusl. 23. 10 centų.

PIKTOJI GUDYBĖ. Komedija vienu veiksmu. Parašė Vydunas. Tilžė, 1908 m., pusl. 52. 20 centų.

PONO FELIKSO ATSILANKYMAS. Komedija vienoje veikmėje A. Bielcikovskio. Vertė Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 40. 15 centų.

PRIEŠ VĖJĄ NEPAPUSI. Komedija trijų veiksmų. Parašė M. Palionis. Chicago, Ill., 1911 m., pusl. 52. 20c.

J. J. Paukštis & Co.,
120--124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP AND MENAGMENT

of „Vienybė Lietuvninkų", published weekly at Brooklyn, N. Y., required by the Act of August 24, 1912.

Editor,
Joseph Gedminas, Brooklyn, N. Y.
Publishers:
Kazimier Brazys, Brooklyn, N. Y.
Peter Mikolainis, Brooklyn, N. Y.
Owners:
J. J. Paukstis and Co. (Inc.),
Kazimier Brazys, Brooklyn, N. Y.
Peter Mikolainis, Brooklyn, N. Y.
J. J. Paukstis, Brooklyn, N. Y.
No bondholders.
Sworn to ant subscribed before me this 1st day of October, 1913.
(SEAL) **A. M. Martus,**
Notary Public.
My term expires March 30, 1914.

Pajieškau savo brolio Konstantino Stasiulevičiaus, Vilniaus gub., Trakų pav., Užuguosčio parapijos, 2 metai kaip Amerikoje; jis gyveno Brooklyne N. Y., paskui išvažiavo į Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas apie jį žinąs malonės pranešti ant adreso:
Ona Stasiuliukė,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo dėdės Antano Mišiuno, 7 metai kaip Amerikoje; pajieškaus ir Magdalenos Novikiavičiukės, po vyru Kriskauskienė, abudu paeina iš Prienų, Marijampolės pavieto, Suvalkų gub.; jeigu kas juos žino, meldžiu pranešti sekančiu adresu:
Franas Mišius,
162 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda saliunas geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kitu bizniu. Kreipkitės sekančiu adresu:
V. Struogis,
442 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA SPAUSTUVĖ!

Visiškai pigiai parsiduoda spaustuvė. Darbo kasdieną užtektinai del dviejų darbininkų. Parduodu greitai, nes išvažiuoju į Lietuvą. Klauskit informacijų.
J. J. Urbsza,
169 Elm Str.,
Lawrence, Mass.

Severos Gothadiszkas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

dabar parduodamas aptiekose buteliuose dviejų didumų: po 25 ir 50 centų. Jeigu turite skausmus bile kurioj dalyj kuno, jeigu jusų sąnariai ir muskulai yra sustirę ir aptinę jeigu kenčiat nuo skausmų nugaroj, šonuose ar krutinej jeigu jus vargina reumatizmas arba lumbago — pameginkit šito puikaus linemento. Busit užganedinti.

Severos Gydantis Odinis Muilas

(Severa's Medicated Skin Soap)

yra antiseptiškas muilas kuris ne tik nuplauna ir nuvalo lygią odą, arba plauknotą odą ir rankas, bet lyginai neleidžia užakti porams, kas paprastai buva priežastimi įvairių spuogų, odos subjaurinimų. Puikus skutimuisi—nesulyginamai geras kudikių maadymui.

Kaina 25 c.

Aptiekose. Raikalaukit kad jums duotu Severos. Neimkit kitų. Jeigu neturi—parsitraukit tiesiog nuo mųs.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

ŽMOGŽUDŽIAI

5-kių Aktų Tragedija iš Gyvenimo, su Dainomis
PARAŠĖ TOGOBOČNYJ
ir Vodevilis, 1 Veiksmo Kamedija
DVIKOJIS KATINAS.
Dainuos Aido Choras, po vadovyste dirig. p. L. Eremino
TAI INDOMIAUSIS IR UŽIMANČIAUSIS TEATRAS
KOKIE TIK KUOMET BUVO LOŠIAMI
Bus perstatytas Subatos vakare
25 dieną Spalio=October, 1913 m.
Prasidės 8-tą val. vakare.
McCADDIN MEMORIAL HALL
Berry Street, tarp 2nd ir 3rd gatvių Brooklyn, N. Y.

Tikietų kaina: 25, 50, 75c. ir Box seat $1.00
Meldžiame gerbiamąją publiką kuoskaitlingiausiai atsilankyti.
L. S. S. 19 kp. KOMITETAS.

PAGAUKIT VAGĮ!

Juozą Yomantą; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Yomančių kaimo; ketvirtas mėnuo kaip atvažiavo iš Lietuvos; jis nemoka kitokios kalbos kaip tik lietuviškai, 19 metų amžiaus, raudono veido, tamsųs plaukai, vidutinio ugio, pažįstamą draugą turi Waterburyje; jis nuo manęs pavogė $38. Kas tokį uėtėmytų, meldžiu pranešti man.
M. Kawecky,
220 Hartford Ave., New Britain, Conn.

Parsiduoda bučernė su visais rakandais. Biznis eina gerai. Apgyventa vieta tarpe lietuvių ir lenkų. Laikau tą bizni jau 5 metai. Priežastis pardavimo keliausiu į Lietuvą. Kreipkitės sekančiu adresu:
A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(43)

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA
101 So. 2nd Str.
Brooklyn, N. Y.
Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.
Direktorius
M. PETRAUSKAS.

KRAUTUVNINKŲ IR AGENTŲ ATYDAI.

Mes esame importeriai ir wholesaleriai ištisos eilės dalykų, kurie yra ypatingai įdomųs lietuviams, kaip tai:
Gražųs laiškai su lietuviškomis eilėmis
Atvirlaiškiai su lietuviškais tekstais
Kortelės gimimo ir varduvių dienai lietuvių kalboje.
Lietuviškos maldaknygės
Paveikslai ir jiems rėmai
Ražančiai
Škaplieriai
Medalikai
Mukos
Bažnytinės lempelės (prie švenčiausiojo ir t. t.)
Šaltiniai šventintam vandeniui
Šventųjų stovylos
Apskelbimų kalendoriai tikėjimiško turinio
Brangakmenįs
Vaškiniai vestuvėms vainikai
Vaškiniai laidotuvėms vainikai su lietuviškais tekstais
Lietuviškos kortelės Kalėdoms
Lopšiai Kalėdoms
Nosinės skepetaitės su lietuviška ir Amerikoniška vėliavomis ir daugelis kitų daiktų, įdomių lietuvių vertelgijai.

PAREIKALAVUS BY KOKIAM KRAUTUVININKUI ARBA AGENTUI, PILNAS KATALIOGAS PRISIUNČIAMA UŽDYKĄ.

Mes varome tiktai wholesalinį biznį ir kataliogų privatiniems žmonėms visai nesiunčiame.

THE LIPMAN SUPPLY HOUSE,
527 S. Fifth ave., Chicago, Ill. Dept. 7.

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.
Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

PARSIDUODA RESTAURACIJA.

Vieta apgyventa lietuviais, biznis eina gerai. Pardavimo priežastis — savininkas turi važiuoti į kitą miestą. Platesnių žinių sužinojimui kreipkitės šiuo adresu: 102 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (43)

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo. Kaina nuog $20 akras ir brangiaus. Anglikai, neįnorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant dauggelio metų. Galite pasirinkti žemės, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu raudauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite praleisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:
ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Telephonas 2320 Greenpoint.
Lutkauskas ir Garšva
Graboriai ir Laidotuvių Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.
PARSAMDOME KARIETAS
veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

BĖKIM GREIČIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę, kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Pagal Willamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, ,,badges,'' saloloido ,,botonus.'' Visokius ,,emblems,'' su antrašais ar paveikslais padarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas ,,sempelius'' ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.
REIKALAKIT KATALOGŲ.
A. STRUPAS, NOVELTY CO.
123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Dienos išplaukimo October ir November mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekė $35.00.
Oct. 22 Kroonland.
,, 29 Vaterland.
Nov. 5. Finland.
,, 12 Lapland.
,, 19 Zeeland.
,, 26 Kroonland.

RED STAR LINE iš PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — $33.00.
Oct. 24 Marquette.
Nov, 7 Menominee.
,, 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.00.
Oct. 21 Rotterdam.
,, 28 Potsdam.
Nov. 4 New Amsterdam.
,, 11 Noordam.
,, 18 Ryndam.
,, 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir 40.
Oct. 21 Kaiser Wilhelm II.
,, 23 Grossed Kurfuerst.
,, 28 Kronprinz Wilhelm.
,, 30 Friedrich der Grosse.
Nov. 2 Bremen.
,, 4 George Washingtton.
,, 7 Kronprinzessin Cecilie.
,, 14 Kaiser Wm. der Grosse.
,, 16 Prinz Friedrich Wilhelm
,, 21 Kaiser Wilhelm II.
,, 23 Grosser Kurfuerst.
,, 28 Kronprinz Wilhelm.
,, 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — $33.00; trečia kliasa $ 36.00.
Oct. 22 Seydlitz
Nov. 5 Neckar.
,, 12 Main.
,, 26 Rhein

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.00 ir $37.50.
Oct. 18 President Lincoln.
,, 23 America.
,, 25 Pennsylvania.
Nov. 1 Imperator.
,, 1 Patricia.
,, 6 Kaiserin Auguste Vict.
,, 15 Pretoria.
,, 19 President Grant.
,, 22 Imperator.
,, 27 Amerika.
,, 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BALTIMORES, MD. Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00.
Oct. 28 Salamanca.
Nov. 11 Barcelona.
,, 25 Bosnia

HAMBURG-AMERICAN LINE iš PHILADELPHIA Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00
Oct. 30 Graf Waldersee.
Nov. 10 Prinz Adalbert.
,, 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BOSTON Į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00.
Oct. 28 Cincinnati
Nov. 22 Cleveland.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVA.
Laivakortės prekė į Libava $33.00
Laivakort. prekė į Rotterdam $31.00
Oct. 18 Kursk.
Nov. 1 Russia.
,, 15 Czar.
,, 29 Kursk.

CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.
Laivakortėj prekė:
į Liverpool $35.00 ir $37.50,
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir 40.
į Libavą—Liepojų $39 ir 42.
Oct. 18 Caronia.
,, 22 Mauretania.
Nov. 1 Carmania.
,, 5 Lusitania.
,, 15 Caronia.
,, 19 Mauretania.
,, 29 Carmania.

CUNARD LINE iš BOSTON į LIVERPOOL.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $32.50,
į Bremen ir Hamburg po $35.00,
į Libavą per Hull $37.00.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakorčių prekė:
į Southampton $31.25,
į Libavą per Hull $35.00.
į Bremen $33.00,

Laivai išplaukia iš Montreal:
Oct. 18 Ascania.
Nov. 1 Ansonia
,, 15 Andania.
,, 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $35.00.
į Southampton $33.75,
į Libavą $37.00.
Laivai išplaukia:
Oct. 18 Oceanic.
,, 23 Cedric.
,, 25 Olympic.
,, 30 Baltic.
Nov. 1 Majestic.
,, 6 Adriatic.
,, 8 Oceanic.
,, 13 Celtic.
,, 15 Olympic.
,, 20 Cedric.
,, 22 Majestic.
,, 27 Baltic.
,, 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į visas šalis.

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliavimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusus pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,
į Providence $1.50.
Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius	15
Ar socijalistas gali buti kataliku?	10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje	15
Apuoko sapnai	15
Anatemos kningelė	10
Apie kuno išlavinimą	15
Albumas lietuviškos parodos	
Pryžiuje 1900 m.	40
Apie Dievų pavydumą	15
Baltrus Turazeris (Dramá trijuose veiksmuose)	20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos	10
Davatkų gadzinkos	10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis	20
Darbininkų Kalendorius 1904.	15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose	15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo	20
Gyvenimas Genevaitės	50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose)	15
Gegutė. (Eilės)	10
Girtuoklių Adynos	10
Graudųs Verksmai	10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos	15
Istorija Septynių Mokytojų	50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų	10
Istorija apie gražią Katriuką	10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos)	30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose)	20
Iš bažnyčios istorijos	10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai?	10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų	15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo	10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje	10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu)	30
Joninės. 4-rių veiksmų drama	45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys.	75
Kalabas	10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo)	10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose)	25
Kunigija ir svietiška valdžia	15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas	10
Kur musų išganymas?	25
Keletas minčių apie mirties bausmę	10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę	15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi	15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti	10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai	15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje	10
Laima ir planetos	25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II	$1.50
Apdaryta	$2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą	$4.00
Lietuvių tauta. Tomas I	$1.50
Apdaryta	$2.00
Lietuvių tauta. Tomas II	$1.75
Apdaryta	$2.25
Abu tom. apdaryti į vieną	$4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti	10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių	50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia)	10
Mokslinčius Tvardauskas	50
Miškas vis smarkiau degė	15
Našlaitė (Apysaka eilėmis)	10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę	25
Parsidavimas ir pelnas	10
Paveikslai. (Dvi apysakos)	15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis)	20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos)	10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos	25
Pirmoje Gegužės Sapnas	15
Ponas Bartkus. (Eilės)	10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas)	$1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama)	15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių	20
Rytojui Bežiurint	65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos)	30
Sausio devintą	15
Švedų liaudies švietimas	25
Senkaus Jurgis	15
Tamsybės Guolis	10
Užsistanavyk ant to gerai	15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų)	50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose)	30
Valkata	10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų)	35

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sergančioms moterims.

Sesute.—

Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iškentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų

andrapanių, nupuolimo arba attrukimo motės, esi nevaisinga turi skausmingus ir nereguliariškus periodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pabandyk mano Naminį gydymąsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuojaus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. markę atsakymui. Adresuokit:

MRS A. S. HON,
South Bend, Ind. Box L. V. 2

Ar matei kada-nors laikraštį
"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

„Vienybės Lietuvninkų"
Keliaujantis
Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima „The International College of Midwifery".

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite katalogą dykai. Knygos teipgi par idiomą ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietinisi kre p kitės pas mane.

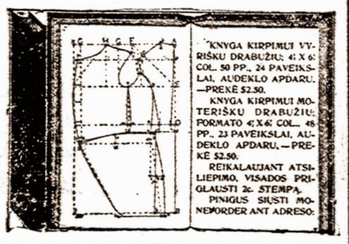

"KNYGA KIRPIMUI VYRIŠKU DRABUŽIŲ; 4'X 6' COL. 50 PP., 24 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU. —PREKĖ $2.50.
KNYGA KIRPIMUI MOTERIŠKU DRABUŽIŲ; FORMATO 4'X 6' COL., 48 PP., 23 PAVEIKSLAI, AUDEKLO APDARU.—PREKĖ $2.50.
REIKALAUJANT ATSILIEPIMO, VISADOS PRIGLAUSTI 2c. STEMPĄ, PINIGUS SIŲSTI MOneyORDER ANT ADRESO:

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?
"LIETUVA"
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.
Visiem velijam eit pas
Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų

ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprųs!

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čyščiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų,** kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę. tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y.

Sergėkis neverto pamėgdžiojimo ir reikalauk tikrojo Pain-Expellerio su Inkaro apsaugos ženklu, kaip viršui parodyta.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI
AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA
ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A S A L P A — A P Š V I E T A — V I E N Y B Ė

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902 Tel. Cortlandt 3923 **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

ŽIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ŽYROJE

Laimė už nuopelną

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydimo IŠSIVERŽIMAS

Verikoselė arba netikrasis išsiveržimas.

Pučkai ir visokios Odos Ligos.

Be jokios Operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASTIS IŠGYDIMO.

1. DEL TO—Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota per jį suviršum 25 metus, o josios naudingumas likos prisavintas per teip vadinamus Specijalistus Rupturos, kurie jaja ir naudoja.

2. DEL TO—Kad suvirum in 12,000 išgyde ligoniu, o nekurie pribuvo iš tolimu šaliu gydytis, o kuris jis vienas pasekmingai tik gydo.

3. DEL TO—Jog kožna savo žodį gali pinigiškai ir profesjonališkai užtikrint, kuri duoda ligoniu, o būdamas terp ju 25 metų yra gana paliudinančiu.

G. A. Frizinger (policmonas) Wilkes-Barre, Pa., išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nuo tapa ne šioja jokiu diržu. T. R. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa., ibgyditas no išsiveržimo, 5 metai kaip diržo ne ne šiuoja.

W. H. Greenwalt, mašinistas prie Prospect Brekerio, Breslau, Pa., du vaikai 3 ir9 metu senumo išgydytas nuo išsiveržimo, o diržo ne nesioja 2 metu.

C. H. Adams, fajermonas, Sheldon Alex Works, Wilkes-Aarre, Pa., išgydytas nuo išsiveržimo, kurį turejo 15 metų.

Skaitykite ką sako šitas išgyditas pacijantas apie Dr. O,Malley,
Unijos Docking bosas Rubs' kasykloje
Luzerne. Pa. sako:
Courtdalle, Pa. Nov. 23, 1911

Garbus Daktare O'Malley:

Rašau šitą gromatą idant duoti jumis žinoti, kad likau išgyditas su jusų pagelba. Pavelinu jumis mano vardą garsinti idant kiti serganti taja liga žinotų pas ką turi kreiptis ieškodami pagelbos.

Ant Kutterberg boks 131, Luzerne- Pa.

Su taiais paliuymais delko turėtum dar vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley kuris tave PERŽIURĖS, UŽDYKA ir pasakys kas tau kenkia ir geriausia roda kaip gali pasveikt. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje. Pasikalbėjimas ypatiškai ar per Gremata. Atsiunsk adresą ir 2c. markę, o prisiųsim knygutę apie išsiveržimą užpečėtytam koperte.

Dr. Alex O'Malley

158 So. Washington st. Wilkes-Barre, Pa.

Kur lietuviškai susikalbama ir susirašoma.

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paaršino labiau užsendinant ligą; per ką negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeltavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtus pinigus ir nustojimą uždarbio; tik todėl, kad užsidėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyt.

BET KITI, KURIE SUSIPRATĖ, NORS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS;

bet su visokioms šviežioms ir užsendytoms ligoms atsišaukė prie garsaus, visiems žinomo kaipo geriausio Amerikoje **PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKO mokslinčių daktarų**, tad tapo išgydyti trumpam laike, netrotijant dovanai pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo **didelį dubeltavą pelną, sveikatą, drutumą ir pinigus sučėdijo.**

IŠ TUKSTANČIŲ IŠGYDYTŲ NUO VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKSLUS DĖKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINIC! Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyt ir miegot ir nuo susilpnėjusio viso kuno. Pirmiau gydžiausi pas daugelį daktarų, bet anie tik vietoj pagelbos daug pinigų iškaušę, o ligą labiau paaršino. Vienok kaip prisiųstas Jųs liekarstas suvartojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištariu ačiu Phila. M. Klinikui ir Jus garbingą vardę garsinsiu terp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kiti neįstenge. Su guodone **J. Bernot**, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

GUODOTINAS DAKTARE! Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgimęs, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų daugiau sveriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės **S. Kolomčiukas**, 41 Ave, L., Salveston, Tex.

TEIPAT **Mr Zukas**, McKees Rocks, Pa., prisiunsdamas savo paveikslą, nemažiau yra dėkingas už išgydymą nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyt.

Mr S. Kolomčiukas. **Mr Zukas.**

Mrs Zofija Bustrykene, C. M. and St. Paul st. Sobieski, Wis. Štai ką rašo: Nesuskaitytus kartus labai gražiai dėkavoju Phila. M. Clinikui, už išgelbėjimą manes išgydant nuo moteriškų nesveikumų ligos kaip nusilpnėjimo, teip ir skaudėjimų. Dabar esu pilnutėliai sveika ir daugiau gydyties nereikalauju.

GERESNIŲ FAKTŲ nieks negali reikalaut; ką užtvirtina didelės daugybės išgydytų.

KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠSYK TIESIOK PRIE KLINIKO kreipsies, nes liekarstas išsiunčia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kuriuos Phila. M. Klinikas apdovanojo tuom didžiausiu turtu, tai yra sveikata.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

todėl greičiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kiti neįstengė; kad čionai kiekvienam atsišaukusiam užrašo ir sutaiso speciališkai liekarstas iš geriausių gvarantuotų medikamentų naujausių išradimų, kurie pasaulyje yra žinomi kaipo geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Kliniko yra net keletas Profesionališkų Daktarų, terp kurių yra net Amerikos valdžios medalių apdovanotų.

ŠITIE GARBINGI mokslinčiai, Profesonal. Daktarai, pirma ranka prie Kliniko;
Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITĖMYK, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU. t.d atsilaukyk, o jeigu toli gyveni, tad aprėpyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoj kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėjusias ligas nuo skaudėjimo: pečiuos, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai sapuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėjimo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo slogos, greito pailsimo, nervišku mo, baimės, silpno ir numažėjusio kraujo, užkrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nu peršalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be pjaustymo be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. **Te'ppat moteris nuo skausmingų mėnesinių** ir kitokių ligų, kurios užpuola varginimui žmonių, VYRŲ ir MOTERŲ. **Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:**

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS; nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. **Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".**

Pasarga: kurie daktarai negali išgydyt, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės rodą.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja **Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS,** kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos t i k r a i geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokies tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknygių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knyga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzaletus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITA-VIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemisiyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuonet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabaršk ina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie jųsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jųsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jųsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje škauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduoles ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šiokioms dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.
120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knygas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežinose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. Tik iškirpęs šitą apskelbimą ir, prisiųsk drauge su savo adresu.

MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali ganti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišku, adresuokite:

M. J. DAMIJONAITIS
MAIL ORDER HOUSE
812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRĄ A. DRAUGELĮ.

Skanus alus, gardi brielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir vesellių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš žitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Balsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj — Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE — Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

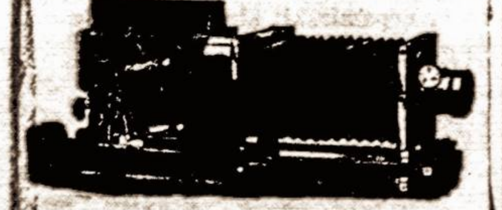

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 tatų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Prakalbų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi biznių, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 2536 W. Bedford.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo........ 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo........ 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)........ 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Kaina 75c.
Apdaryta $1.oo.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

A. OLSZEWSKIO BANKA
Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.
SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguImybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:
LITHUANIA CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangųs. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.
Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.
Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukszetis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, Kursk — 13.500 tonų, Czar — 13.000 tonų.

Į Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į Liepojų.
$31.00 3-čios klesos $33.00.
$45.00 2-ros klesos $50.00.
$65.00 1-mos klesos $75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — August 23
Kursk — Sept. 6
Russia — Sept. 20

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą. Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

„ŠVYTURYS"
1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., męs parduodam po 50c.

Gaunamas pas J. J. PAUKSTĮ & CO.
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.
P. BUTKUS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.
Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.
213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Tel. 279 Greenpoint.
Geriausia lietuviams užeiga pas
JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.
74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigáms ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ.
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

PRIETELIAI LIETUVIAI,
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817—819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1102 W'msburgh

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos: turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 87
„	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.